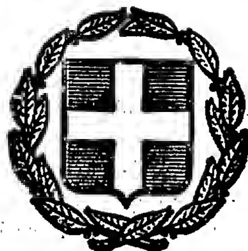

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 31 ΜΑΪΟΥ 1985 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 106

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 283

«Ποινικός Κώδικας».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις του άρθρου 36 παρ. 2 εδ. γ και 3 του ν. 1406/83 (ΦΕΚ 182 Α'), με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο:

Το κείμενο του Ποινικού Κώδικα, όπως ήδη ισχύει και μεταγλωττίστηκε στη δημοτική από την επιτροπή του άρθρου 36 παρ. 1 του ν. 1406/83, έχει ως εξής:

ΝΟΜΟΣ 1492
της 17/7 Αυγούστου 1950

«ΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ»

Άρθρο μόνο: Κυρώνεται ο Ποινικός Κώδικας που καταρτίστηκε από την Επιτροπή του Ν.Δ. 222 του 1947 και είναι ο εξής:

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

ΠΡΩΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
Ο ποινικός νόμος.

I. Χρονικά όρια ισχύος των ποινικών νόμων.

Άρθρο 1.
Καμιά ποινή χωρίς νόμο.

Ποινή δεν επιβάλλεται παρά μόνο για τις πράξεις εκείνες για τις οποίες ο νόμος την είχε ρητά ορίσει πριν από την τέλεσή τους.

Άρθρο 2.
Αναδρομική ισχύς του ηπιότερου νόμου.

1. Αν από την τέλεση της πράξης έως την αμετάκλητη εκδίκασή της ίσχυσαν δύο ή περισσότεροι νόμοι, εφαρμόζεται αυτός που περιέχει τις ευμενέστερες για τον κατηγορούμενο διατάξεις.

2. Αν μεταγενέστερος νόμος χαρακτήρισε την πράξη όχι αξιόποινη παύει και η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε καθώς και τα ποινικά επακόλουθά της.

Άρθρο 3.
Νόμοι με προσωρινή ισχύ.

Νόμοι με προσωρινή ισχύ εφαρμόζονται και μετά την παύση της ισχύος τους σε πράξεις που τελέστηκαν όταν αυτοί ίσχυαν. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διάταξη της παραγρ. 1 του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 4.
Επιβολή μέτρων ασφάλειας.

1. Τα μέτρα ασφάλειας που προβλέπονται στα άρθρα 69, 71, 72, 73, 74 και 76 επιβάλλονται σύμφωνα με το νόμο που ισχύει κατά την εκδίκαση της πράξης.

2. Στην περίπτωση της παραγρ. 2 του άρθρου 2 το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση αποφασίζει με πρόταση του εισαγγελέα του αν θα διατηρηθούν ή όχι τα μέτρα ασφάλειας που είχαν επιβληθεί.

II. Τοπικά όρια ισχύος των ποινικών νόμων.

Άρθρο 5.
Εγκλήματα που τελέστηκαν στην ημεδαπή.

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε όλες τις πράξεις που τελέστηκαν στο έδαφος της επικράτειας, ακόμη και από αλλοδαπούς.

2. Πλοία ή αεροσκάφη ελληνικά θεωρούνται έδαφος της επικράτειας οπουδήποτε και αν βρίσκονται, εκτός αν σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο υπόκεινται σε αλλοδαπό νόμο.

Άρθρο 6
Εγκλήματα ημεδαπών στην αλλοδαπή.

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και για πράξη που χαρακτηρίζεται από αυτούς ως κακούργημα ή πλημμέλημα και που τελέστηκε στην αλλοδαπή από ημεδαπό, αν η πράξη αυτή είναι αξιόποινη και κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκε ή αν διαπράχθηκε σε πολιτειακά ασύντακτη χώρα.

2. Η ποινική δίωξη ασκείται και εναντίον αλλοδαπού ο οποίος κατά την τέλεση της πράξης ήταν ημεδαπός. Επίσης ασκείται και εναντίον εκείνου που απέκτησε την ελληνική ιθαγένεια μετά την τέλεση της πράξης.

3. Στα πλημμελήματα, για να εφαρμοστούν οι διατάξεις των παραγρ. 1 και 2, απαιτείται έγκληση του παθόντος ή αίτηση της κυβέρνησης της χώρας όπου τελέστηκε το πλημμέλημα.

4. Τα πταίσματα που διαπράττονται στην αλλοδαπή τιμωρούνται μόνο στις περιπτώσεις που ειδικά ορίζει ο νόμος.

Άρθρο 7.

Εγκλήματα αλλοδαπών στην αλλοδαπή.

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και κατά αλλοδαπού για πράξη που τελέστηκε στην αλλοδαπή και που χαρακτηρίζεται από αυτούς ως κακούργημα ή πλημμέλημα, αν η πράξη αυτή στρέφεται εναντίον Έλληνα πολίτη και αν είναι αξιόποινη και κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε ή αν διαπράχθηκε σε πολιτειακά ασύντακτη χώρα.

2. Οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 του προηγούμενου άρθρου έχουν και εδώ εφαρμογή.

Άρθρο 8.

Εγκλήματα στην αλλοδαπή που τιμωρούνται πάντοτε κατά τους ελληνικούς νόμους.

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου της τέλεσης, για τις εξής πράξεις που τελέστηκαν στην αλλοδαπή: α) εσχάτη προδοσία και προδοσία της χώρας που στρέφεται κατά του ελληνικού κράτους· β) εγκλήματα που αφορούν τη στρατιωτική υπηρεσία και την υποχρέωση στράτευσης (ειδικό μέρος, Κεφ. Η')· γ) αξιόποινη πράξη που τέλεσαν ως υπάλληλοι του ελληνικού κράτους· δ) πράξη εναντίον Έλληνα υπαλλήλου κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή σχετικά με την υπηρεσία του· ε) ψευδορκία σε διαδικασία που εκκρεμεί στις ελληνικές αρχές· στ) πειρατεία· ζ) εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα (ειδικό μέρος, Κεφ. Θ')· η) πράξη δουλεμπορίου ή σωματεμπορίας με σκοπό την ακολασία· θ) παράνομο εμπόριο ναρκωτικών φαρμάκων· ι) παράνομη κυκλοφορία και εμπόριο άσεμνων δημοσιευμάτων· ια) κάθε άλλο έγκλημα, για το οποίο ειδικές διατάξεις ή διεθνείς συμβάσεις υπογραμμένες και επικυρωμένες από το ελληνικό κράτος προβλέπουν την εφαρμογή των ελληνικών ποινικών νόμων.

Άρθρο 9.

Ακαταδίωκτο εγκλημάτων που τελέστηκαν στην αλλοδαπή.

1. Η ποινική δίωξη για πράξη που τελέστηκε στην αλλοδαπή αποκλείεται: α) αν ο υπαίτιος δικάστηκε για την πράξη αυτή στην αλλοδαπή και αθωώθηκε ή αν σε περίπτωση που καταδικάστηκε, έχει εκτίσει ολόκληρη την ποινή του· β) αν, σύμφωνα με τον αλλοδαπό νόμο, η πράξη έχει παραγραφεί ή η ποινή που επιβλήθηκε έχει παραγραφεί ή έχει χαριστεί· γ) αν, σύμφωνα με τον αλλοδαπό νόμο, χρειάζεται έγκληση για τη δίωξη της πράξης και τέτοια έγκληση είτε δεν υποβλήθηκε είτε ανακλήθηκε.

2. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται στις πράξεις που ορίζει το άρθρο 8.

Άρθρο 10.

Υπολογισμός ποινών που εκτίθηκαν στην αλλοδαπή.

Η ποινή που εκτίθηκε ολικά ή μερικά στην αλλοδαπή, αν επακολουθήσει καταδίκη στην ημεδαπή για την ίδια πράξη, αφαιρείται από την ποινή που επέβαλαν τα ελληνικά δικαστήρια.

Άρθρο 11.

Αναγνώριση αλλοδαπών ποινικών αποφάσεων.

1. Αν ο Έλληνας καταδικαστεί στην αλλοδαπή για πράξη που, σύμφωνα με τις διατάξεις των ημεδαπών νόμων, συνεπάγεται παρεπόμενες ποινές, το αρμόδιο δικαστήριο των πλημμελειοδικών μπορεί να επιβάλει τις ποινές αυτές.

2. Το αρμόδιο δικαστήριο των πλημμελειοδικών μπορεί επίσης να επιβάλει τα μέτρα ασφάλειας που προβλέπουν οι ελληνικοί νόμοι σε όποιον καταδικάστηκε ή αθωώθηκε στην αλλοδαπή.

III. Σχέση του Κώδικα με ειδικούς νόμους και επεξήγηση όρων του.

Άρθρο 12.

Ειδικοί ποινικοί νόμοι.

Οι διατάξεις του γενικού μέρους του Ποινικού Κώδικα εφαρμόζονται και σε αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται σε ειδικούς νόμους, αν οι νόμοι αυτοί δεν ορίζουν διαφορετικά με ρητή διάταξή τους.

Άρθρο 13.

Έννοια όρων του Κώδικα.

Στον Κώδικα οι ακόλουθοι όροι χρησιμοποιούνται με την εξής σημασία:

α) υπάλληλος είναι εκείνος στον οποίο νόμιμα έχει ανατεθεί, έστω και προσωρινά, η άσκηση υπηρεσίας δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής ή άλλου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου·

β) οικείοι είναι οι συγγενείς εξ αίματος και εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή, οι θετοί γονείς και τα θετά τέκνα, οι σύζυγοι, οι μνηστευμένοι, οι αδελφοί και οι σύζυγοι και οι μνηστήρες των αδελφών, καθώς και οι επίτροποι ή επιμελητές του υπαιτίου και όσοι βρίσκονται υπό την επιτροπεία ή επιμέλεια του υπαιτίου·

γ) έγγραφο είναι κάθε γραπτό που προορίζεται ή είναι πρόσφορο να αποδείξει γεγονός που έχει έννομη σημασία όπως και κάθε σημείο που προορίζεται να αποδείξει ένα τέτοιο γεγονός·

δ) σωματική βία συνιστά και η περιαγωγή άλλου σε κατάσταση αναισθησίας ή ανικανότητας για αντίσταση με υπνωτικά ή ναρκωτικά ή άλλα ανάλογα μέσα·

ε) στρατός είναι ο στρατός της ξηράς, της θάλασσας και του αέρα.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η αξιόποινη πράξη.

I. Γενικές διατάξεις.

Άρθρο 14.

Έννοια της αξιόποινης πράξης.

1. Έγκλημα είναι πράξη άδικη και καταλογιστή στο δράστη της, η οποία τιμωρείται από το νόμο.

2. Στις διατάξεις των ποινικών νόμων ο όρος «πράξη» περιλαμβάνει και τις παραλείψεις.

Άρθρο 15.

Έγκλημα που τελείται με παράλειψη.

Όπου ο νόμος για την ύπαρξη αξιόποινης πράξης απαιτεί να έχει επέλθει ορισμένο αποτέλεσμα, η μη αποτροπή του τιμωρείται όπως η πρόκλησή του με ενέργεια, αν ο υπαίτιος της παράλειψης είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να παρεμποδίσει την επέλευση του αποτελέσματος.

Άρθρο 16.

Τόπος τέλεσης της πράξης.

Τόπος τέλεσης της πράξης θεωρείται ο τόπος όπου ο υπαίτιος διέπραξε ολικά ή μερικά την αξιόποινη ενέργεια ή παράλειψη, καθώς και ο τόπος όπου επήλθε ή, σε περίπτωση απόπειρας, έπρεπε σύμφωνα με την πρόθεση του υπαιτίου να επέλθει το αξιόποινο αποτέλεσμα.

Άρθρο 17.

Χρόνος τέλεσης της πράξης.

Χρόνος τέλεσης της πράξης θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο ο υπαίτιος ενέργησε ή όφειλε να ενεργήσει. Ο χρόνος κατά τον οποίο επήλθε το αποτέλεσμα είναι αδιάφορος.

Άρθρο 18.

Διαίρεση των αξιόποινων πράξεων.

Κάθε πράξη που τιμωρείται με την ποινή του θανάτου ή

της κάθειρξης είναι κακούργημα. Κάθε πράξη που τιμωρείται με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή ή με περιορισμό σε σωφρονιστικό κατάστημα είναι πλημμέλημα. Κάθε πράξη που τιμωρείται με κράτηση ή πρόστιμο είναι πταίσμα.

Άρθρο 19.
Ποινικός χαρακτήρας πράξεων που εκδικάστηκαν.

Αν μια πράξη που εκδικάστηκε είναι κακούργημα ή πλημμέλημα, κρίνεται με βάση τη βαρύτερη ποινή που καθορίζεται από το νόμο γι' αυτή την πράξη και όχι με βάση την τυχόν ελαφρότερη ποινή που επέβαλε ο δικαστής λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων (άρθρο 84) ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο μείωσης της ποινής σύμφωνα με το άρθρο 83. Το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση καταδίκης σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάστημα σύμφωνα με το άρθρο 38.

II. Ο άδικος χαρακτήρας της πράξης

Άρθρο 20.
Λόγοι που αποκλείουν το άδικο της πράξης.

Εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στον Ποινικό Κώδικα (άρθρα 21, 22, 25, 304 παρ. 4 και 5, 308 παρ. 2, 367, 371 παρ. 4), ο άδικος χαρακτήρας της πράξης αποκλείεται και όταν η πράξη αυτή αποτελεί ενάσκηση δικαιώματος ή εκπλήρωση καθήκοντος που επιβάλλεται από το νόμο.

Άρθρο 21.
Προσταγή.

Δεν είναι άδικη η πράξη την οποία κάποιος επιχειρεί για να εκτελέσει προσταγή που του έδωσε, σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, η αρμόδια αρχή, αν ο νόμος δεν επιτρέπει στον αποδέκτη της προσταγής να εξετάσει αν είναι νόμιμη ή όχι. Στην περίπτωση αυτή ως αυτουργός τιμωρείται εκείνος που έδωσε την προσταγή.

Άρθρο 22.
Άμυνα.

1. Δεν είναι άδικη η πράξη που τελείται σε περίπτωση άμυνας.
2. Άμυνα είναι η αναγκαία προσβολή του επιτιθέμενου στην οποία προβαίνει το άτομο, για να υπερασπισθεί τον εαυτό του ή άλλον από άδικη και παρούσα επίθεση που στρέφεται εναντίον τους.
3. Το αναγκαίο μέτρο της άμυνας κρίνεται από το βαθμό επικινδυνότητας της επίθεσης, από το είδος της βλάβης που απειλούσε, από τον τρόπο και την ένταση της επίθεσης και από τις λοιπές περιστάσεις.

Άρθρο 23.
Υπέρβαση της άμυνας.

Όποιος υπερβαίνει τα όρια της άμυνας τιμωρείται, αν η υπέρβαση έγινε με πρόθεση, με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83), και αν έγινε από αμέλεια, σύμφωνα με τις διατάξεις τις σχετικές με αυτήν. Μένει ατιμώρητος και δεν του καταλογίζεται η υπέρβαση, αν ενέργησε μ' αυτόν τον τρόπο εξαιτίας του φόβου ή της ταραχής που του προκάλεσε η επίθεση.

Άρθρο 24.
Υπαίτια κατάσταση άμυνας.

Δεν απαλλάσσεται από την ποινή που ορίζει ο νόμος όποιος με πρόθεση προκάλεσε την επίθεση άλλου για να διαπράξει εναντίον του αξιόποινη πράξη με το πρόσχημα της άμυνας.

Άρθρο 25.
Κατάσταση ανάγκης που αποκλείει το άδικο.

1. Δεν είναι άδικη η πράξη που τελεί κάποιος, για να αποτρέψει παρόντα και αναπότρεπτο με άλλα μέσα κίνδυνο, ο οποίος απειλεί το πρόσωπο ή την περιουσία του ίδιου ή κάποιου άλλου χωρίς δική του υπαιτιότητα, αν η βλάβη που προκλήθηκε στον άλλο είναι σημαντικά κατώτερη κατά το είδος και τη σπουδαιότητα από τη βλάβη που απειλήθηκε.
2. Η προηγούμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται σε όποιον έχει καθήκον να εκτεθεί στον απειλούμενο κίνδυνο.
3. Η διάταξη του άρθρου 23 έχει ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση αυτού του άρθρου.

III. Ο καταλογισμός της πράξης

Άρθρο 26.
Υπαιτιότητα.

1. Τα κακουργήματα και πλημμελήματα τιμωρούνται μόνο όταν τελούνται με δόλο. Κατ' εξαίρεση στις περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος, τα πλημμελήματα τιμωρούνται και όταν τελούνται από αμέλεια.
2. Τα πταίσματα τιμωρούνται πάντοτε και όταν τελέστηκαν από αμέλεια, εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες ο νόμος απαιτεί ρητά δόλο.

Άρθρο 27.
Δόλος.

1. Με δόλο (με πρόθεση) πράττει όποιος θέλει την παραγωγή των περιστατικών που κατά το νόμο απαρτίζουν την έννοια κάποιας αξιόποινης πράξης· επίσης όποιος γνωρίζει ότι από την πράξη του ενδέχεται να παραχθούν αυτά τα περιστατικά και το αποδέχεται.
2. Όπου ο νόμος απαιτεί να έχει τελεστεί η πράξη εν γνώσει ορισμένου περιστατικού, δεν αρκεί ο ενδεχόμενος δόλος. Και όπου ο νόμος απαιτεί η πράξη να έχει τελεστεί με σκοπό την πρόκληση ορισμένου αποτελέσματος απαιτείται ο δράστης να έχει επιδιώξει να προκαλέσει αυτό το αποτέλεσμα.

Άρθρο 28.
Αμέλεια.

Από αμέλεια πράττει όποιος από έλλειψη της προσοχής την οποία όφειλε κατά τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλει είτε δεν πρόβλεψε το αξιόποινο αποτέλεσμα που προκάλεσε η πράξη του, είτε το πρόβλεψε ως δυνατό, πίστεψε όμως ότι δεν θα επερχόταν.

Άρθρο 29.
Ευθύνη από το αποτέλεσμα.

Στις περιπτώσεις όπου ο νόμος ορίζει ότι κάποια πράξη τιμωρείται με βαρύτερη ποινή όταν έχει ορισμένο αποτέλεσμα, η ποινή αυτή επιβάλλεται μόνο αν το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να αποδοθεί σε αμέλεια του δράστη.

Άρθρο 30.
Πραγματική πλάνη.

1. Η πράξη δεν καταλογίζεται στο δράστη, αν αυτός κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης αγνοεί τα περιστατικά που τη συνιστούν. Αν όμως η άγνοια αυτών των περιστατικών μπορεί να αποδοθεί σε αμέλεια του υπαιτίου, η πράξη τού καταλογίζεται ως έγκλημα από αμέλεια.
2. Επίσης δεν καταλογίζονται στο δράστη τα περιστατικά που κατά το νόμο επαυξάνουν το αξιόποινο της πράξης του αν τα αγνοούσε.

Άρθρο 31.
Νομική πλάνη.

1. Μόνη η άγνοια του αξιοποίνου δεν αρκεί για να αποκλείσει τον καταλογισμό.
2. Η πράξη όμως δεν καταλογίζεται στο δράστη αν αυτός πίστεψε λόγω πλάνης ότι είχε δικαίωμα να τελέσει την πράξη και η πλάνη του αυτή ήταν συγγνωστή.

Άρθρο 32.
Κατάσταση ανάγκης που αποκλείει τον καταλογισμό.

1. Δεν καταλογίζεται στο δράστη η πράξη που τελεί για να αποτρέψει παρόντα και αναπότρεπτο με άλλα μέσα κίνδυ-

να ο οποίος απειλεί χωρίς δική του υπαιτιότητα το πρόσωπο ή την περιουσία του ίδιου ή συγγενούς του, ανιόντος ή κατιόντος ή αδελφού ή συζύγου του αν η βλάβη που προκλήθηκε στον άλλον από την πράξη είναι κατά το είδος και τη σπουδαιότητα ανάλογη με τη βλάβη που απειλήθηκε.

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 25 εφαρμόζονται και εδώ.

Άρθρο 33.
Κωφάλαλοι εγκληματίες.

1. Η πράξη που τέλεσε κωφάλαλος δεν του καταλογίζεται, αν κριθεί ότι δεν είχε την απαιτούμενη πνευματική ικανότητα να αντιληφθεί το άδικο της πράξης του ή να ενεργήσει σύμφωνα με την αντίληψή του για το άδικο αυτό.

2. Αν δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της προηγούμενης παραγράφου, ο κωφάλαλος τιμωρείται με ελαττωμένη ποινή (άρθρο 83).

Άρθρο 34.
Διατάραξη των πνευματικών λειτουργιών ή της συνείδησης.

Η πράξη δεν καταλογίζεται στο δράστη αν, όταν τη διέπραξε, λόγω νοσηρής διατάραξης των πνευματικών λειτουργιών ή διατάραξης της συνείδησης, δεν είχε την ικανότητα να αντιληφθεί το άδικο της πράξης του ή να ενεργήσει σύμφωνα με την αντίληψή του για το άδικο αυτό.

Άρθρο 35.
Υπαίτια διατάραξη της συνείδησης.

1. Πράξη που κάποιος αποφάσισε σε κανονική ψυχική κατάσταση, αλλά που για την τέλεσή της έφερε τον εαυτό του σε κατάσταση διαταραγμένης συνείδησης του καταλογίζεται σαν να την τέλεσε με δόλο.

2. Αν η πράξη που τέλεση σε τέοια κατάσταση είναι άλλη από εκείνη που είχε αποφασίσει, ο υπαίτιος τιμωρείται με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).

3. Πράξη που ο υπαίτιος πρόβλεψε ή μπορούσε να προβλέψει ότι ενδέχεται να τελέσει, αν οδηγηθεί σε κατάσταση διατάραξης της συνείδησης, του καταλογίζεται ως πράξη που τελέστηκε από αμέλεια.

IV. Εγκληματίες ελαττωμένης ικανότητας
προς καταλογισμό

Άρθρο 36.
Ελαττωμένη ικανότητα προς καταλογισμό.

1. Αν εξαιτίας κάποιας από τις ψυχικές καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 34, δεν έχει εκλείψει εντελώς μειώθηκε όμως σημαντικά η ικανότητα για καταλογισμό που απαιτείται κατά το άρθρο αυτό, επιβάλλεται ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση της υπαίτιας μέθης.

Άρθρο 37.
Έκτιση της ποινής σε ιδιαίτερα καταστήματα.

Όταν η κατάσταση των ατόμων που έχουν κατά το άρθρο 36 ελαττωμένη ικανότητα για καταλογισμό επιβάλλει ιδιαίτερη μεταχείριση ή μέριμνα, οι στερητικές της ελευθερίας ποινές που τους επιβάλλονται εκτελούνται σε ιδιαίτερα ψυχιατρικά καταστήματα ή παραρτήματα των φυλακών.

Άρθρο 38.
Επικίνδυνοι εγκληματίες με ελαττωμένο καταλογισμό.

1. Αν εκείνος που έχει κατά το άρθρο 36 ελαττωμένη ικανότητα για καταλογισμό λόγω διατάραξης των πνευματικών λειτουργιών ή ο κατά το άρθρο 33 παρ. 2 κωφάλαλος είναι επικίνδυνος στη δημόσια ασφάλεια και η πράξη που τέλεσε είναι κακούργημα ή πλημμέλημα για το οποίο ο νόμος απειλεί ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη από έξι μήνες, το δικαστήριο τον καταδικάζει σε περιορισμό στα ψυχιατρικά καταστήματα ή παραρτήματα φυλακών του άρθρου 37.

2. Στην απόφαση καθορίζεται μόνο το ελάχιστο όριο διάρκειας του περιορισμού, το οποίο δεν μπορεί ποτέ να είναι κατώτερο από το μισό του ανώτατου κατά το άρθρο 36 παρ. 1 ορίου ποινής για την πράξη που τελέστηκε.

3. Στην ίδια απόφαση το δικαστήριο προσδιορίζει για την περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 40 την ποινή φυλάκισης ή κάθειρξης που πρέπει να εκτιθεί σε αντικατάσταση του περιορισμού· ο προσδιορισμός γίνεται μέσα στα όρια ποινής που καθορίζει ο νόμος για την πράξη που τελέστηκε, χωρίς αυτή να ελαττώνεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 36. Πάντως, η ποινή που προσδιορίζεται σύμφωνα με τα παραπάνω δεν μπορεί ποτέ να είναι κατώτερη από το μισό του ανώτατου ορίου ποινής που ορίζει ο νόμος για την πράξη που τελέστηκε. Αν στο νόμο προβλέπεται ποινή θανάτου ή ισόβιας κάθειρξης, ως ποινή που πρέπει να εκτιθεί προσδιορίζεται πρόσκαιρη κάθειρξη είκοσι ετών.

Άρθρο 39.
Διάρκεια του περιορισμού στα ψυχιατρικά καταστήματα.

1. Αφού συμπληρωθεί το ελάχιστο όριο που όρισε η απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ. 2 και κατόπιν κάθε δύο έτη, εξετάζεται, είτε με αίτηση του κρατουμένου είτε και αυτεπαγγέλτως, αν αυτός μπορεί να απολυθεί. Για το θέμα αυτό αποφασίζει, ύστερα από γνωμοδότηση ειδικών εμπειρογνωμόνων, το δικαστήριο των πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται η ποινή.

2. Η απόλυση χορηγείται πάντοτε υπό όρο και μπορεί να ανακληθεί σύμφωνα με τους όρους που ορίζει το άρθρο 107· γίνεται οριστική, αν μέσα σε πέντε έτη δεν ανακληθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 109.

3. Πάντως, αφού συμπληρωθεί το ελάχιστο όριο που όρισε η απόφαση, ο περιορισμός δεν μπορεί να εξακολουθήσει πέρα από δέκα έτη για τα πλημμελήματα και πέρα από δεκαπέντε έτη για τα κακουργήματα.

Άρθρο 40.
Μετατροπή του περιορισμού σε φυλάκιση ή κάθειρξη.

Το δικαστήριο που προβλέπεται από το προηγούμενο άρθρο μπορεί οποτεδήποτε, με αίτηση του εισαγγελέα και μετά γνωμοδότηση ειδικών εμπειρογνωμόνων, να αποφασίζει την αντικατάσταση του περιορισμού με την ποινή φυλάκισης ή κάθειρξης που προσδιορίστηκε σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 38, αν κρίνει ότι η παραμονή του καταδίκου στο ψυχιατρικό κατάστημα ή παράρτημα φυλακής δεν είναι αναγκαία. Στην περίπτωση αυτή από τη στερητική της ελευθερίας ποινή που είχε επιβληθεί αφαιρείται ο χρόνος που διανύθηκε στο ψυχιατρικό κατάστημα ή παράρτημα φυλακής.

Άρθρο 41.
Εγκληματίες καθ' έξη με ελαττωμένο καταλογισμό.

1. Αν αυτός που καταδικάστηκε κατά το άρθρο 38 σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάστημα κριθεί σύμφωνα με τα άρθρα 90 και 91 ως καθ' έξη ή κατ' επάγγελμα εγκληματίας, το ελάχιστο όριο διάρκειας του περιορισμού καθορίζεται μέσα στα όρια ποινής του άρθρου 89, χωρίς η ποινή αυτή να ελαττώνεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 36 παρ. 1· και το μέγιστο όριο καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 91. Αν η ποινή που προβλέπει ο νόμος για την πράξη που τελέστηκε είναι θάνατος ή ισόβια κάθειρξη, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

2. Το δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε να μετατρέπει κατά τους όρους του προηγούμενου άρθρου τον περιορισμό στην ποινή της αόριστης κάθειρξης που προβλέπουν τα άρθρα 90 και 92.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Απόπειρα και συμμετοχή.

I. Απόπειρα.

Άρθρο 42.

Έννοια και ποινή της απόπειρας.

1. Όποιος, έχοντας αποφασίσει να εκτελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα, επιχειρεί πράξη που περιέχει τουλάχιστον αρχή εκτέλεσης, τιμωρείται, αν το κακούργημα ή πλημμέλημα δεν ολοκληρώθηκε, με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).

2. Αν το δικαστήριο κρίνει ότι η κατά την προηγούμενη παράγραφο ελαττωμένη ποινή δεν επαρκεί για να αποτρέψει τον υπαίτιο από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων, μπορεί να του επιβάλει την ίδια ποινή με αυτήν που ο νόμος προβλέπει για την ολοκληρωμένη πράξη, εκτός από την ποινή του θανάτου.

3. Το δικαστήριο μπορεί να κρίνει ατιμώρητη την απόπειρα πλημμελήματος για το οποίο ο νόμος προβλέπει ποινή φυλάκισης όχι ανώτερη από τρεις μήνες.

Άρθρο 43.

Απρόσφορη απόπειρα.

1. Όποιος επιχείρησε να εκτελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα με μέσο ή κατά αντικειμένου τέτοιας φύσης ώστε να αποβαίνει απολύτως αδύνατη η τέλεση των εγκλημάτων αυτών τιμωρείται με την ποινή του άρθρου 83 μειωμένη στο μισό.

2. Όποιος επιχείρησε τέτοια απρόσφορη απόπειρα από ευήθεια παραμένει ατιμώρητος.

Άρθρο 44.

Υπαναχώρηση.

1. Η απόπειρα μένει ατιμώρητη, αν ο δράστης άρχισε την ενέργεια για την τέλεση του κακουργήματος ή πλημμελήματος, αλλά δεν την ολοκλήρωσε από δική του βούληση και όχι από εξωτερικά εμπόδια.

2. Αν ο δράστης, αφού ολοκλήρωσε την ενέργειά του, παρεμπόδισε ύστερα με δική του βούληση το αποτέλεσμα που μπορούσε να προέλθει από την ενέργειά του αυτή και που ήταν απαραίτητο για την τέλεση του κακουργήματος ή του πλημμελήματος, τιμωρείται με την ποινή του άρθρου 83 μειωμένη στο μισό. Το δικαστήριο όμως μπορεί, εκτιμώντας ελεύθερα όλες τις περιστάσεις, να κρίνει την απόπειρα ατιμώρητη.

II. Συμμετοχή

Άρθρο 45.

Συναυτουργοί.

Αν δύο ή περισσότεροι τέλεσαν από κοινού αξιόποινη πράξη, καθένας τους τιμωρείται ως αυτουργός της πράξης.

Άρθρο 46.

Ηθικός αυτουργός και άμεσος συνεργός.

1. Με την ποινή του αυτουργού τιμωρείται επίσης: α) όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να εκτελέσει την άδικη πράξη που διέπραξε· β) όποιος με πρόθεση παρέσχε άμεση συνδρομή στο δράστη κατά τη διάρκεια αυτής της πράξης και στην εκτέλεση της κύριας πράξης.

2. Όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να τελέσει κάποιο έγκλημα, με μοναδικό σκοπό να τον καταλάβει ενώ αποπειράται να τελέσει το έγκλημα ή ενώ επιχειρεί αξιόποινη προπαρασκευαστική του πράξη και με τη θέληση να τον ανακόψει από την αποπεράτωση του εγκλήματος, τιμωρείται με την ποινή του αυτουργού μειωμένη στο μισό.

Άρθρο 47.

Απλός συνεργός.

1. Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παρ. 1 στοιχ. β' του προηγούμενου άρθρου, παρέσχε με πρόθεση σε άλλον οποιαδήποτε συνδρομή πριν από την τέλεση ή κατά την τέλεση της άδικης πράξης που διέπραξε, τιμωρείται ως συνεργός με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).

2. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 42 εφαρμόζεται αναλόγως και εδώ.

3. Ως προς τα πταίσματα, η συνέργεια τιμωρείται μόνο στις περιπτώσεις που ο νόμος το ορίζει ειδικά.

Άρθρο 48.

Γενική διάταξη.

Το αξιόποινο των συμμετόχων κατά τα άρθρα 46 και 47 είναι ανεξάρτητο από το αξιόποινο εκείνου που τέλεσε την πράξη.

Άρθρο 49.

Ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις.

1. Όπου ο νόμος, για να είναι μια πράξη αξιόποινη, απαιτεί ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις, αν αυτές υπάρχουν μόνο στο δράστη, τότε αυτοί που είναι συμμέτοχοι κατά το άρθρο 46 παρ. 1 μπορούν να τιμωρηθούν με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83)· αν όμως υπάρχουν μόνο σ' αυτούς που είναι συμμέτοχοι κατά τα άρθρα 46 παρ. 1 και 47 τότε οι τελευταίοι τιμωρούνται ως αυτουργοί και ο δράστης ως συνεργός.

2. Οι ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις ή άλλες περιστάσεις που επιτείνουν, μειώνουν ή αποκλείουν την ποινή λαμβάνονται υπόψη μόνο για εκείνον το συμμέτοχο στον οποίο υπάρχουν.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ποινές, μέτρα ασφάλειας, αποζημίωση

I. Κύριες ποινές

Άρθρο 50.

Θανατική ποινή.

Στην εκτέλεση της θανατικής ποινής παρευρίσκονται μόνο οι αρχές που τους έχει ανατεθεί η εκτέλεση.

Άρθρο 51.

Ποινές στερητικές της ελευθερίας.

1. Ποινές στερητικές της ελευθερίας είναι η κάθειρξη, η φυλάκιση, ο περιορισμός σε σωφρονιστικό κατάστημα, ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάστημα και η κράτηση.

2. Για τις πρόσκαιρες ποινές στερητικές της ελευθερίας, η ημέρα υπολογίζεται σε 24 ώρες, η εβδομάδα σε επτά ημέρες, ο μήνας και το έτος σύμφωνα με το ημερολόγιο που ισχύει.

3. Ο χρόνος της ποινής επιμετράται πάντοτε σε πλήρεις ημέρες, εβδομάδες, μήνες και έτη.

Άρθρο 52.

Κάθειρξη.

1. Η ποινή της κάθειρξης είναι ισόβια ή πρόσκαιρη και εκτελείται σε καταστήματα ή τμήματα καταστημάτων που προορίζονται αποκλειστικά γι' αυτήν.

2. Όταν ο νόμος δεν ορίζει ρητά ότι η επιβαλλόμενη κάθειρξη είναι ισόβια, αυτή είναι πρόσκαιρη.

3. Η διάρκεια της πρόσκαιρης κάθειρξης δεν υπερβαίνει τα είκοσι έτη ούτε είναι μικρότερη από πέντε έτη, με την επιφύλαξη των ορισμών του άρθρου 91 για την αόριστη κάθειρξη.

Άρθρο 53.

Φυλάκιση.

Η διάρκεια της φυλάκισης δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη, ούτε είναι μικρότερη από δέκα ημέρες.

Άρθρο 54.

Περιορισμός σε σωφρονιστικό κατάστημα.

Τα όρια διάρκειας του περιορισμού των εφήβων σε σωφρονιστικό κατάστημα (άρθρο 127) είναι το ελάχιστο πέντε έτη

και το μέγιστο είκοσι, αν για την πράξη που τελέστηκε ο νόμος απειλεί ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερης από δέκα έτη ή θανατική ποινή· σε κάθε άλλη περίπτωση το ελάχιστο όριο διάρκειας είναι έξι μήνες και το μέγιστο δέκα έτη.

Άρθρο 55.

Κράτηση.

Η διάρκεια της κράτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα μήνα ούτε να είναι συντομότερη από μία ημέρα, αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις. Εκτελείται σε ιδιαίτερα τμήματα των φυλακών ή, αν τέτοια δεν υπάρχουν, στα αστυνομικά κρατητήρια

Άρθρο 56.

Τρόπος εκτέλεσης ποινών και μέτρων ασφάλειας.

Με ιδιαίτερους νόμους κανονίζεται ο τρόπος της εκτέλεσης των ποινών, που προβλέπουν τα άρθρα 38 και 51—55 καθώς επίσης και των μέτρων ασφάλειας που προβλέπουν τα άρθρα 69—72.

Άρθρο 57.

Χρηματικές ποινές.

Αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις, η χρηματική ποινή δεν μπορεί να είναι κατώτερη από δύο χιλιάδες δραχμές ούτε ανώτερη από ένα εκατομμύριο δραχμές και το πρόστιμο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τριακόσιες πενήντα δραχμές ούτε ανώτερο από δέκα χιλιάδες δραχμές.

Άρθρο 58.

Απόσβεση των ποινών σε χρήμα.

Με το θάνατο του καταδικασμένου διαγράφονται οι χρηματικές ποινές και τα πρόστιμα· σε καμιά περίπτωση δεν εκτελούνται εναντίον των κληρονόμων του.

Η. Παρεπόμενες ποινές

Άρθρο 59.

Αυτοδίκαιη αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.

1. Η καταδίκη σε θανατική ποινή ή σε ισόβια κάθειρξη συνεπάγεται αυτοδικαίως τη διαρκή αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων του καταδικασμένου.

2. Η καταδίκη σε κάθειρξη αόριστης διάρκειας σύμφωνα με το άρθρο 90 και επ. συνεπάγεται αυτοδικαίως τη δεκαετή αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.

Άρθρο 60.

Αποστέρηση σε περίπτωση καταδίκης σε πρόσκαιρη κάθειρξη.

Στις καταδίκες σε πρόσκαιρη κάθειρξη επιβάλλεται και πρόσκαιρη αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων για δύο έως δέκα έτη.

Άρθρο 61.

Αποστέρηση σε περίπτωση καταδίκης σε φυλάκιση.

Όταν ο δράστης καταδικάζεται σε φυλάκιση, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που προβλέπει ειδικά ο νόμος, επιβάλλεται και αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων για ένα έως πέντε έτη αν: α) η ποινή που επιβλήθηκε είναι τουλάχιστον ενός έτους και β) η πράξη που έχει τελεσθεί, φανερώνει από τα αίτια, το είδος, τον τρόπο εκτέλεσής της και όλες τις άλλες περιστάσεις ηθική διαστροφή του χαρακτήρα του δράστη.

Άρθρο 62.

Αποστέρηση σε περίπτωση καταδίκης σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάστημα.

Όταν ο δράστης καταδικάζεται σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάστημα βάσει του άρθρου 38, αν η πράξη είναι κακούργημα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 60· αν η πράξη είναι πλημμέλημα, οι διατάξεις των άρθρων 61 και 64.

Άρθρο 63.

Αποτέλεσμα της αποστέρησης.

Η αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων έχει ως συνέπεια ότι εκείνος που καταδικάστηκε: 1) χάνει οριστικά τα αιρετά δημόσια, δημοτικά ή κοινοτικά αξιώματά του, τις δημόσιες, δημοτικές ή κοινοτικές θέσεις που κατείχε, κάθε βαθμό του στο στρατό, την ιδιότητα του δικηγόρου, καθώς επίσης και τις επίτιμες θέσεις και τα παράσημα· 2) δεν μπορεί να αποκτήσει τα παραπάνω, είτε διαρκώς, στην περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 59, είτε κατά το χρόνο που ορίζει ο νόμος ή η απόφαση, στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 59 και στις περιπτώσεις των άρθρων 60, 61 και 62· 3) δεν μπορεί, κατά τη διάκριση του προηγούμενου άρθρου: α) να ψηφίζει και να εκλέγεται στις πολιτικές, δημοτικές ή κοινοτικές εκλογές· β) να αποτελεί μέλος των ορκωτών δικαστηρίων και να διορίζεται πραγματογνώμονας από οποιαδήποτε δημόσια αρχή.

Άρθρο 64.

Μερική αποστέρηση σε περίπτωση φυλάκισης.

Σε περίπτωση φυλάκισης το δικαστήριο μπορεί εφόσον υπάρχουν οι όροι του άρθρου 61 να επιβάλει μερική αποστέρηση ορισμένων από τα δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 63, αν από το είδος της πράξης και τις λοιπές περιστάσεις αποκλείεται το ενδεχόμενο να γίνει κατάχρηση των δικαιωμάτων που διατηρούνται.

Άρθρο 65.

Υπολογισμός του χρόνου της αποστέρησης.

1. Το αποτέλεσμα της ολικής ή μερικής αποστέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων αρχίζει μόλις η απόφαση γίνει αμετάκλητη· η διάρκειά της υπολογίζεται από την επόμενη της ημέρας κατά την οποία συμπληρώθηκε η έκτιση ή παραγράφηκε ή χαρίστηκε η στερητική της ελευθερίας ποινή, μαζί με την οποία είχε επιβληθεί η αποστέρηση.

2. Στην περίπτωση του άρθρου 105 παρ. 1 και 2, η διάρκεια υπολογίζεται από την επόμενη της προσωρινής απόλυσης από τις φυλακές· στις περιπτώσεις των άρθρων 71 και 72 από την επόμενη της απόλυσης του καταδίκου από το κατάστημα στο οποίο βρισκόταν.

Άρθρο 66.

Αποκατάσταση.

1. Όποιος αποστερήθηκε τα πολιτικά δικαιώματα μπορεί με αίτησή του να αποκατασταθεί σ' αυτά από το δικαστήριο. Η αποκατάσταση, όταν η καταδίκη αφορά κάθειρξη ή θανατική ποινή που μετατράπηκε σε ποινή στερητική της ελευθερίας, μπορεί να γίνει μετά πέντε έτη· όταν αφορά φυλάκιση, μετά τρία έτη από τότε που εκτίθηκε, χαρίστηκε ή παραγράφηκε η ποινή ή, στις περιπτώσεις των άρθρων 71 και 72, από τότε που εκτίθηκε ή παραγράφηκε το μέτρο ασφάλειας. Για να χορηγηθεί η αποκατάσταση πρέπει να βεβαιωθεί ότι στο διάστημα αυτό ο αιτών έζησε έντιμη ζωή και εκπλήρωσε όσο μπορούσε τις υποχρεώσεις που προέκυψαν από το έγκλημα και βεβαιώθηκαν δικαστικά. Αν η αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων που προβλέπει το άρθρο 11 παρ. 1 επιβλήθηκε μετά την έκτιση ή την άφεση λόγω χάρης ή την παραγραφή της ποινής, η αποκατάσταση μπορεί να γίνει μετά τρία έτη από την ημέρα που έγινε αμετάκλητη η απόφαση του πλημμελειοδικείου η οποία είχε απαγγείλει την αποστέρηση.

2. Στην περίπτωση καταδίκης σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάστημα η αποκατάσταση που προβλέπει η παρ. 1 μπορεί να χορηγηθεί μετά πέντε έτη, αν η πράξη είναι κακούργημα και μετά τρία έτη αν η πράξη είναι πλημμέλημα.

3. Αν η αίτηση για αποκατάσταση απορριφθεί, δεν μπορεί να επαναληφθεί πριν περάσουν δύο έτη.

4. Η διαδικασία με την οποία χορηγείται η αποκατάσταση ρυθμίζεται στην ποινική δικονομία.

Άρθρο 67.

Απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος.

1. Αν ο υπαίτιος διέπραξε κακούργημα ή πλημμέλημα με βαριά παράβαση των καθηκόντων του επαγγέλματός του, για την άσκηση του οποίου απαιτείται ειδική άδεια της αρχής, και εφόσον του επιβλήθηκε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον τριών μηνών, το δικαστήριο μπορεί να απαγγείλει και ανικανότητα για άσκηση του επαγγέλματος αυτού για χρονικό διάστημα ενός μέχρι πέντε ετών. Η ανικανότητα αυτή συνεπάγεται την οριστική ανάκληση της άδειας που είχε δοθεί.

2. Η διάταξη του άρθρου 65 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

Άρθρο 68.

Δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης.

1. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης, αν το επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον.

2. Στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος μπορεί να διαταχθεί η δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης ύστερα από αίτηση του παθόντος, και της αθωωτικής ύστερα από αίτηση εκείνου που αθωώθηκε, αν το δικαστήριο κρίνει ότι ο αιτών έχει νόμιμο συμφέρον.

3. Στην ίδια απόφαση ορίζεται ο τρόπος της δημοσίευσης και η υποχρέωση καταβολής της δαπάνης γι' αυτήν.

III. Μέτρα ασφάλειας

Άρθρο 69.

Φύλαξη ακαταλόγιστων εγκληματιών.

Αν κάποιος, λόγω νοσηρής διατάραξης των πνευματικών λειτουργιών του (άρθρο 34) ή κωφαλαλίας (άρθρο 33 παρ. 1), απαλλάχθηκε από την ποινή ή τη δίωξη για κακούργημα ή πλημμέλημα, για το οποίο ο νόμος απειλεί ποινή ανώτερη από έξι μήνες, το δικαστήριο διατάσσει τη φύλαξή του σε δημόσιο θεραπευτικό κατάστημα εφόσον κρίνει ότι είναι επικίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια.

Άρθρο 70.

Διάρκεια της φύλαξης.

1. Για να εκτελεσθεί η διάταξη της απόφασης που αφορά τη φύλαξη φροντίζει η εισαγγελική αρχή.

2. Η φύλαξη συνεχίζεται όσο χρόνο το επιβάλλει η δημόσια ασφάλεια.

3. Κάθε τρία έτη το δικαστήριο των πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται η φύλαξη αποφασίζει αν αυτή πρέπει να εξακολουθήσει. Το ίδιο δικαστήριο μπορεί όμως οποτεδήποτε με αίτηση του εισαγγελέα ή της διεύθυνσης του καταστήματος να διατάξει την απόλυση εκείνου που φυλάσσεται.

Άρθρο 71.

Εισαγωγή αλκοολικών και τοξικομανών σε θεραπευτικό κατάστημα.

1. Αν κάποιος καταδικαστεί: α) για κακούργημα ή πλημμέλημα που ο νόμος το τιμωρεί με ποινή φυλάκισης πάνω από έξι μήνες και που μπορεί ν' αποδοθεί σε κατάχρηση οινοπνευματωδών ποτών ή άλλων ναρκωτικών μέσων, ή β) για έγκλημα σε κατάσταση υπαίτιας μέθης, κατά το άρθρο 193, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την εισαγωγή του σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα, αν πρόκειται για πρόσωπο που κάνει καθ' έξη κατάχρηση οινοπνευματωδών ποτών ή άλλων ναρκωτικών μέσων.

2. Η εισαγωγή στο θεραπευτικό κατάστημα επακολουθεί την έκτιση της ποινής και η παραμονή σ' αυτό διαρκεί όσο χρόνο απαιτεί ο σκοπός της, ποτέ όμως περισσότερο από μία διετία. Την απόλυση πριν από τη διετία την αποφασίζει το δικαστήριο των πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το κατάστημα με πρόταση της διεύθυνσής του.

Άρθρο 72.

Παραπομπή σε κατάστημα εργασίας.

1. Αν η πράξη, για την οποία κάποιος κηρύχθηκε ένοχος και του επιβλήθηκε φυλάκιση, μπορεί να αποδοθεί στη φυγοπονία του ή στη ροπή του για άτακτη ζωή, το δικαστήριο μπορεί στις περιπτώσεις που ο νόμος ειδικά καθορίζει, να διατάξει, εκτός από την ποινή που του επιβλήθηκε, και την παραπομπή του σε επανορθωτικό κατάστημα εργασίας.

2. Η εισαγωγή στο κατάστημα εργασίας επακολουθεί την έκτιση της ποινής. Η διάρκεια της παραμονής σ' αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερη από ένα έτος ούτε ανώτερη από πέντε έτη.

3. Αφού συμπληρωθεί το ελάχιστο όριο και ακολούθως κάθε έτος το δικαστήριο των πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το κατάστημα αποφασίζει με αίτηση της διεύθυνσής του ή του εισαγγελέα αν ο κρατούμενος πρέπει να απολυθεί.

4. Αν αυτός που καταδικάστηκε είναι υπότροπος, η παραπομπή του σε επανορθωτικό κατάστημα εργασίας είναι υποχρεωτική.

Άρθρο 73.

Απαγόρευση διαμονής.

1. Αν το δικαστήριο, εκτιμώντας το είδος της πράξης που τέλεσε ο καταδικασμένος ή την προσωπικότητά του και τις άλλες περιστάσεις, κρίνει ότι η διαμονή του σε ορισμένους τόπους προκαλεί συγκεκριμένο κίνδυνο για τη δημόσια τάξη, και αν η ποινή που του επιβλήθηκε είναι κάθειρξη ή φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, αλλά για τη φυλάκιση μόνο στις περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος, το δικαστήριο αυτό μπορεί να καθορίσει τους τόπους στους οποίους η αστυνομική αρχή μπορεί, κατά την παρ. 2, να απαγορεύσει τη διαμονή του για πέντε κατ' ανώτατο όριο έτη, τα οποία αρχίζουν από την ημέρα που η ποινή εκτίθηκε, παραγράφηκε ή χαρίστηκε.

2. Με βάση αυτή την απόφαση η αστυνομική αρχή έχει δικαίωμα, μετά γνωμοδότηση της διεύθυνσης της φυλακής, να απαγορεύσει στον καταδικασμένο να διαμένει για όσο χρόνο ορίζεται στην απόφαση σε όλους τους τόπους που αυτή ορίζει ή σε μερικούς μόνο από αυτούς, κατά το χρονικό διάστημα που ορίζεται στην απόφαση.

3. Σε περίπτωση δεύτερης και κάθε άλλης νεότερης καταδίκης για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη κλοπής, απάτης, πλαστογραφίας, εκβιασμού, μαστροπείας, σωματεμπορίας, εκμετάλλευσης πόρνης, παράβασης των διατάξεων για τα ναρκωτικά, λαθρεμπορίου, προστασίας του εθνικού νομίσματος και των αρχαιοτήτων, καθώς και στις περιπτώσεις της παρ. 1 αυτού του άρθρου, το δικαστήριο επιβάλλει στον καταδικασμένο την υποχρέωση μέσα σε δέκα ημέρες από την έκτιση της ποινής του ή την απόλυσή του με οποιονδήποτε τρόπο, να δηλώσει στην αστυνομική αρχή του τόπου της διαμονής του τη διεύθυνση της κατοικίας του και, επί μία τριετία, να γνωστοποιεί κάθε μεταβολή της στην ίδια αρχή. Η διάταξη του άρθρου 182 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

Άρθρο 74.

Απέλαση αλλοδαπού.

1. Αν αυτός που καταδικάστηκε σε κάθειρξη ή φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους είναι αλλοδαπός, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την απέλασή του από τη χώρα· η απέλαση εκτελείται μετά την οριστική απόλυσή του από τις φυλακές. Σε περίπτωση απόλυσης υπό όρο η απέλαση εκτελείται αμέσως μετά την έξοδο του καταδικασμένου από τις φυλακές.

2. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάξει την απέλαση από τη χώρα κάθε αλλοδαπού στον οποίο επιβλήθηκε μέτρο ασφάλειας των άρθρων 69, 71 και 72. Σ' αυτή την περίπτωση, η απέλαση μπορεί να διαταχθεί, σε αντικατάσταση αυτών των μέτρων.

3. Οι αλλοδαποί που απελάθηκαν με αυτόν τον τρόπο μπορούν να επιστρέψουν στη χώρα μόνο αφού περάσει μία τριετία από την απέλαση και αν ο Υπουργός της Δικαιοσύνης επιτρέψει την επιστροφή τους.

Άρθρο 75.

Παραγραφή μέτρων ασφάλειας.

1. Αν από τότε που έγινε αμετάκλητη η απόφαση με την οποία επιβλήθηκε μέτρο ασφάλειας των άρθρων 69, 71, 72 και 74, περάσει τριετία χωρίς να έχει αρχίσει η εκτέλεση του μέτρου, αυτό δεν μπορεί πια να εκτελεστεί, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά.

2. Την εκτέλεση του μέτρου ασφάλειας κατά την προηγούμενη παράγραφο το δικαστήριο μπορεί να τη διατάξει μόνο, αν ο σκοπός του μέτρου επιβάλλει ακόμη και τότε την εφαρμογή του.

3. Στην προθεσμία των τριών ετών δεν υπολογίζεται ο χρόνος κατά τον οποίο αυτός που υποβλήθηκε σε μέτρο ασφάλειας εκτίει ποινή στερητική της ελευθερίας ή άλλο μέτρο ασφάλειας στερητικό της ελευθερίας.

Άρθρο 76.

Δήμευση.

1. Αντικείμενα που είναι προϊόντα κακουργήματος ή πλημμελήματος το οποίο πηγάζει από δόλο, καθώς και το τίμημά τους, και όσα αποκτήθηκαν με αυτά, επίσης και αντικείμενα που χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την εκτέλεση τέτοιας πράξης μπορούν να δημευθούν αν αυτά ανήκουν στον αυτουργό ή σε κάποιον από τους συμμετόχους. Για άλλες αξιόποινες πράξεις, το μέτρο αυτό μπορεί να ληφθεί μόνο στις περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος.

2. Αν από τα ανωτέρω αντικείμενα προκύπτει κίνδυνος της δημόσιας τάξης, η δήμευσή τους επιβάλλεται υποχρεωτικά σε όποιον τα κατέχει, έστω και χωρίς την καταδίκη ορισμένου προσώπου για την πράξη που τελέστηκε. Η δήμευση εκτελείται και κατά των κληρονόμων, αν η απόφαση έγινε αμετάκλητη ενόσω ζούσε εκείνος κατά του οποίου απαγγέλθηκε η δήμευση. Αν δεν προηγήθηκε καταδίκη ορισμένου προσώπου ή δεν μπορούσε να γίνει δίωξη, τη δήμευση διατάσσει είτε το δικαστήριο που δίκασε την υπόθεση είτε το δικαστήριο πλημμελειοδικών, με πρόταση του εισαγγελέα.

3. Σε κάθε περίπτωση δήμευσης, το δικαστήριο αποφασίζει αν αυτά που δημεύθηκαν πρέπει να καταστραφούν.

IV. Αποζημίωση.

Άρθρο 77.

Προτίμηση πληρωμής.

Αν κάποιος καταδικάστηκε σε χρηματική ποινή ή πρόστιμο και συγχρόνως σε αποζημίωση του θύματος, αλλά η περιουσία του δεν είναι αρκετή για να εκπληρώσει και τις δύο αυτές υποχρεώσεις, προτιμάται η πληρωμή της αποζημίωσης.

Άρθρο 78.

Υπόχρεοι σε πληρωμή.

Όσοι καταδικάστηκαν ως αυτουργοί ή συμμέτοχοι για την ίδια πράξη είναι εις ολόκληρον υποχρεωμένοι να πληρώσουν την αποζημίωση.

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Επιμέτρηση της ποινής.

I. Γενικοί κανόνες.

Άρθρο 79.

Δικαστική επιμέτρηση της ποινής.

1. Κατά την επιμέτρηση της ποινής στα όρια που διαγράφει ο νόμος το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη: α) τη βαρύτητα του εγκλήματος που έχει τελεστεί και β) την προσωπικότητα του εγκληματία.

2. Για την εκτίμηση της βαρύτητας του εγκλήματος το δικαστήριο αποβλέπει: α) στη βλάβη που προξένησε το έγκλημα ή τον κίνδυνο που προκάλεσε· β) στη φύση, στο είδος και στο αντικείμενο του εγκλήματος, καθώς επίσης σε όλες τις περιστάσεις χρόνου, τόπου, μέσων και τρόπου που συνόδευαν την προπαρασκευή ή την εκτέλεσή του· γ) στην ένταση του δόλου ή στο βαθμό της αμέλειας του υπαιτίου.

3. Κατά την εκτίμηση της προσωπικότητας του εγκληματία το δικαστήριο σταθμίζει ιδίως το βαθμό της εγκληματικής διάθεσης που εκδήλωσε ο υπαίτιος κατά την πράξη. Για να τον διαγνώσει με ακρίβεια εξετάζει: α) τα αίτια που τον ώθησαν στην εκτέλεση του εγκλήματος, την αφορμή που του δόθηκε και το σκοπό που επιδίωξε· β) το χαρακτήρα του και το βαθμό της ανάπτυξής του· γ) τις ατομικές και κοινωνικές περιστάσεις και την προηγούμενη ζωή του· δ) τη διαγωγή του κατά τη διάρκεια της πράξης και μετά την πράξη ιδίως τη μετάνοια που επέδειξε και την προθυμία του να επανορθώσει τις συνέπειες της πράξης του.

4. Στην απόφαση αναφέρονται ρητά οι λόγοι που δικαιολογούν την κρίση του δικαστηρίου για την ποινή που επέβαλε.

Άρθρο 80.

Επιμέτρηση των ποινών σε χρήμα.

1. Κατά την επιμέτρηση της χρηματικής ποινής και του προστίμου λαμβάνονται υπόψη και οι οικονομικοί όροι τόσο εκείνου που καταδικάστηκε όσο και των μελών της οικογένειάς του τα οποία συντηρεί.

2. Στις περιπτώσεις που ο νόμος απειλεί διαζευκτικά είτε ποινή στερητική της ελευθερίας είτε χρηματική ποινή ή πρόστιμο, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και τις δύο ποινές, αν κρίνει ότι μόνο η μία από τις δύο δεν αρκεί για να αποτρέψει τον υπαίτιο από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.

Άρθρο 81.

Έγκλημα από φιλοκέρδεια.

1. Όταν το έγκλημα πήγασε από αίτια απόκτησης κέρδους, το δικαστήριο μπορεί, μαζί με τη στερητική της ελευθερίας ποινή, να επιβάλει και χρηματική ποινή ή πρόστιμο, έστω και αν ο νόμος δεν προβλέπει ποινή σε χρήμα για το έγκλημα που τελέστηκε.

2. Στις περιπτώσεις που ο νόμος προβλέπει για το έγκλημα μόνο χρηματική ποινή ή πρόστιμο, το δικαστήριο, αν συντρέχουν τα αίτια της παρ. 1, μπορεί να επιβάλει τέτοια ποινή αυξημένη έως το τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της το οποίο προβλέπεται γι' αυτό το έγκλημα.

Άρθρο 82.

Μετατροπή των στερητικών της ελευθερίας ποινών.

1. Η στερητική της ελευθερίας ποινή που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες μετατρέπεται σε χρηματική ή πρόστιμο, εκτός αν το δικαστήριο με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του κρίνει ότι απαιτείται η μη μετατροπή της, για να αποτραπεί ο δράστης από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.

2. Το δικαστήριο κατά την επιμέτρηση της ποινής φυλάκισης που είναι μεγαλύτερη από έξι μήνες, δεν υπερβαίνει όμως

τους δεκαοχτώ μήνες, αποφασίζει συγχρόνως με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του τη μετατροπή της ή μη σε χρηματική ποινή, αν κρίνει ότι η ποινή αυτή αρκεί για να αποτρέψει το δράστη από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.

3. Το ποσό της μετατροπής καθορίζεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, αφού ληφθεί υπόψη η οικονομική κατάσταση του καταδικασμένου. Κάθε ημέρα φυλάκισης υπολογίζεται σε τετρακόσιες έως είκοσι χιλιάδες δραχμές και κάθε ημέρα κράτησης σε διακόσιες έως πέντε χιλιάδες δραχμές. Αν όμως ο καταδικασμένος αδυνατεί λόγω της οικονομικής του κατάστασης να καταβάλει το κατώτατο όριο του ποσού της μετατροπής και το έγκλημα δεν οφείλεται σε φιλοκέρδεια, το δικαστήριο μπορεί με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του να μειώσει το όριο αυτό μέχρι του ενός τρίτου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών μπορούν να αυξομειώνονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 ποσά μετατροπής των στερητικών της ελευθερίας ποινών.

5. Η στερητική της ελευθερίας ποινή εκτελείται χωρίς να επιτρέπεται κανένας λόγος απαλλαγής, ώσπου να καταβληθεί στο δημόσιο ταμείο το ποσό της μετατροπής.

6. Η στερητική της ελευθερίας ποινή που μετατράπηκε σε χρηματική ή πρόστιμο διατηρεί το χαρακτήρα της στερητικής της ελευθερίας ποινής και μετά τη μερική ή ολική καταβολή του ποσού της μετατροπής. Αποκλείεται όμως η συγχώνευση ποινής που μετατράπηκε και απατίθηκε σε χρήμα με ποινή στερητική της ελευθερίας που δεν υπόκειται σε μετατροπή ή δεν μετατράπηκε.

7. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους μετατροπή αποκλείεται στην περίπτωση καταδίκης για έγκλημα εμπορίας ναρκωτικών φαρμάκων.

Επίσης, οι διατάξεις του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που απαγορεύουν τη μετατροπή παραμένουν σε ισχύ.

Άρθρο 83.
Λόγοι μείωσης της ποινής.

Όπου στο γενικό μέρος προβλέπεται ποινή ελαττωμένη χωρίς κανένα άλλο προσδιορισμό, η ποινή που πρέπει να επιβληθεί επιμετρείται ως εξής: α) Αντί για την ποινή του θανάτου ή της ισόβιας κάθειρξης επιβάλλεται πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών· β) αντί για την ποινή της κάθειρξης πάνω από δέκα ετών επιβάλλεται κάθειρξη έως δώδεκα ετών ή φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών· γ) αντί για την ποινή της κάθειρξης έως δέκα ετών επιβάλλεται κάθειρξη έως έξι ετών ή φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους· δ) σε κάθε άλλη περίπτωση, ο δικαστής μειώνει την ποινή ελεύθερα έως το ελάχιστο όριο του είδους της ποινής· ε) αν ο νόμος προβλέπει αθροιστικά ποινή στερητική της ελευθερίας και ποινή χρηματική, μπορεί να επιβληθεί και μόνο αυτή η τελευταία.

Άρθρο 84.
Ελαφρυντικές περιστάσεις.

1. Η ποινή μειώνεται επίσης κατά το μέτρο που προβλέπει το προηγούμενο άρθρο και στις περιπτώσεις που το δικαστήριο κρίνει ότι συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις.

2. Ελαφρυντικές περιστάσεις θεωρούνται ιδίως: α) το ότι ο υπαίτιος έζησε έως το χρόνο που έγινε το έγκλημα έντιμη ατομική, οικογενειακή, επαγγελματική και γενικά κοινωνική ζωή· β) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από όχι ταπεινά αίτια ή από μεγάλη ένδεια ή διατελώντας υπό την επίδραση σοβαρής απειλής ή υπό την επιβολή προσώπου στο οποίο αυτός οφείλει υπακοή ή με το οποίο βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης· γ) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από ανάρμοστη συμπεριφορά του παθόντος ή παρασύρθηκε από οργή ή βίαιη θλίψη που του προκάλεσε άδικη εναντίον του πράξη· δ) το ότι έδειξε ειλικρινή μετάνοια και επιδίωξε να άρει ή να μειώσει τις συνέπειες της πράξης του· και ε) το ότι ο υπαίτιος συμπεριφέρθηκε καλά για σχετικά μεγάλο διάστημα μετά την πράξη του.

Άρθρο 85.
Συρροή λόγων μείωσης της ποινής.

Όταν συντρέχουν περισσότεροι από ένας λόγοι για τη μείωση της ποινής κατά το άρθρο 83 ή όταν συντρέχουν ένας ή περισσότεροι τέτοιοι λόγοι μαζί με ελαφρυντικές περιστάσεις (άρθρο 84), εφαρμόζεται μόνο μία φορά η μείωση της ποινής σύμφωνα με το μέτρο που προβλέπει το άρθρο 83· στην επιμέτρηση της ποινής λαμβάνονται υπόψη όλοι οι πιο πάνω λόγοι και ελαφρυντικές περιστάσεις.

Άρθρο 86.
Επιβολή θανατικής ποινής.

Σε όσες περιπτώσεις ο νόμος προβλέπει διαζευκτικά την ποινή της ισόβιας κάθειρξης ή τη θανάτική ποινή, η τελευταία επιβάλλεται μόνο αν το είδος και ο τρόπος της εκτέλεσης της πράξης, καθώς και όλες οι άλλες περιστάσεις καθιστούν την πράξη ιδιαιτέρως απεχθή ή αν ο δράστης είναι επικίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια.

Άρθρο 87.
Υπολογισμός του χρόνου προσωρινής κράτησης.

1. Όταν επιβάλλεται στερητική της ελευθερίας ποινή και αφού οριστεί η διάρκειά της, αφαιρείται ο χρόνος της προσωρινής κράτησης του καταδικασμένου την οποία διέταξε ανακριτική αρχή οποιασδήποτε δικαιοδοσίας· επίσης αφαιρείται ο χρόνος που κρατήθηκε από τη σύλληψη έως την προσωρινή κράτησή του.

2. Στην περίπτωση συρροής εγκλημάτων που συνεκδικάζονται αφαιρείται από την ποινή που επιβλήθηκε για κάποιο από αυτά ο χρόνος της προσωρινής κράτησης που διατάχθηκε για οποιοδήποτε από αυτά· επίσης αφαιρείται και ο χρόνος της κράτησης που προβλέπει το εδάφιο 1 αυτού του άρθρου, ακόμη και όταν η απόφαση κήρυξε τον καταδικασμένο αθώο για το έγκλημα για το οποίο είχε κρατηθεί προσωρινά.

3. Επίσης αφαιρείται ο χρόνος παραμονής του κατηγορουμένου σε ψυχιατρείο (άρθρο 200 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

4. Η αρμόδια αρχή για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων αφαιρεί από την ποινή το χρόνο φυλάκισης που μεσολάβησε από την έκδοση της απόφασης έως τότε που έγινε αμετάκλητη.

ΙΙ. Εγκληματίες υπότροποι και καθ' έξη.

Άρθρο 88.
Υποτροπή.

1. Όποιος είχε καταδικαστεί για κακούργημα ή για πλημμέλημα από δόλο σε ποινή στερητική της ελευθερίας που ξεπερνά τους έξι μήνες και μέσα σε πέντε χρόνια από τη δημοσίευση της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης, αν είχε καταδικαστεί για πλημμέλημα, και σε 10 χρόνια, αν είχε καταδικαστεί για κακούργημα, τελεί νέο κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο για το οποίο ο νόμος προβλέπει ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών, βρίσκεται σε υποτροπή.

2. Για τον υπολογισμό της πενταετίας ή δεκαετίας δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος πραγματικής έκτισης ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου ασφάλειας σε φυλακή ή άλλο σωφρονιστικό ή θεραπευτικό κατάστημα ή ίδρυμα, καθώς και ο χρόνος κατά τον οποίο ο καταδικασμένος είναι φυγόποινος.

Άρθρο 89.
Ποινή της υποτροπής.

1. Σε περίπτωση υποτροπής η ποινή που προβλέπεται για την πράξη επιβαρύνεται και μπορεί να ξεπεράσει το ανώτατο όριο που ορίζεται στο νόμο και να φτάσει έως το ανώτατο όριο του είδους της επιβαλλόμενης ποινής. Αν στο νόμο ορίζεται διαζευκτικά ποινή στερητική της ελευθερίας ή χρηματική, επιβάλλεται πάντοτε η πρώτη, επιβαρυνόμενη κατά το προηγούμενο εδάφιο.

2. Σε περίπτωση τρίτης και κάθε περαιτέρω υποτροπής, αν για την πράξη απειλείται ποινή φυλάκισης, της οποίας το ανώτατο όριο ξεπερνά το ένα έτος, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δεκαοκτώ μηνών.

3. Σε περίπτωση μετατροπής της ποινής φυλάκισης που έχει επιβληθεί σύμφωνα με αυτό το άρθρο, το ποσό της μετατροπής δεν μπορεί να είναι κατώτερο από: α) το διπλάσιο του κατώτατου ορίου του ποσού μετατροπής στην πρώτη υποτροπή· β) το τριπλάσιο του κατώτατου ορίου του ποσού μετατροπής στη δεύτερη υποτροπή· και γ) το πενταπλάσιο του κατώτατου ορίου του ποσού μετατροπής σε κάθε περαιτέρω υποτροπή.

Άρθρο 90.

Καθ' έξη υπότροποι εγκληματίες.

1. Αν κάποιος, παρά το ότι τιμωρήθηκε επανειλημμένα, αλλά τουλάχιστον τρεις φορές για κακουργήματα ή πλημμελήματα που πηγάζουν από δόλο, με ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μία από τις οποίες ήταν τουλάχιστον κάθειρξη, διαπράξει νέο κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο το οποίο σε συνδυασμό με τις προηγούμενες πράξεις αποδεικνύει ότι είναι εγκληματίας καθ' έξη ή κατ' επάγγελμα επικίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια, το δικαστήριο, όταν η ποινή που πρέπει να επιβληθεί κατά τους όρους του προηγούμενου άρθρου είναι πρόσκαιρη κάθειρξη, του επιβάλλει κάθειρξη αόριστης διάρκειας· η ποινή αυτή εκτίεται σε ιδιαίτερα καταστήματα ή σε ιδιαίτερα τμήματα των φυλακών. Στην απόφαση καθορίζεται μόνο το ελάχιστο όριο διάρκειας της κάθειρξης, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τα δύο τρίτα του κατά το προηγούμενο άρθρο ανώτατου ορίου της ποινής.

2. Ποινές στερητικές της ελευθερίας οι οποίες επιβλήθηκαν για πράξη που συνιστά κατά τους ελληνικούς νόμους κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο και οι οποίες εκτίθηκαν ολικά ή μερικά στην αλλοδαπή, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εφαρμοστεί η ανωτέρω ποινή· με την κάθειρξη εξομοιώνεται η κατά την ξένη νομοθεσία ποινή στέρησης της ελευθερίας που με βάση το περιεχόμενό της ανταποκρίνεται περισσότερο στην κάθειρξη.

Άρθρο 91.

Λήξη της αόριστης κάθειρξης.

1. Μετά τη λήξη του ελάχιστου ορίου της κάθειρξης, το οποίο ορίστηκε στην απόφαση σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο παρ. 1, και ακολούθως κάθε τρία έτη, εξετάζεται είτε με αίτηση του κρατουμένου είτε και αυτεπαγγέλτως αν μπορεί ν' απολυθεί. Η απόλυση διατάσσεται αν ο κρατούμενος δείξει κατά το διάστημα της παραμονής του στις φυλακές καλή διαγωγή, η οποία παρέχει την προσδοκία ότι δε θα υποπέσει σε νέο έγκλημα. Για το θέμα αυτό αποφασίζει το δικαστήριο των πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται η ποινή, ύστερα από γνωμοδότηση της διεύθυνσης του καταστήματος.

2. Η απόλυση είναι πάντοτε υπό όρο: μπορεί να ανακληθεί κατά τους όρους του άρθρου 107 παρ. 1 και γίνεται οριστική αν μέσα σε μια πενταετία δεν ανακληθεί. Για την ανάκληση εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 110 παρ. 3, 4, 5.

3. Πάντως η παραμονή στις φυλακές του καταδικασμένου σε αόριστη κάθειρξη δεν μπορεί να διαρκέσει, ύστερα από τη λήξη του ελάχιστου ορίου που ορίζεται στην απόφαση, παραπάνω από δεκαπέντε έτη αν πρόκειται για πράξη που τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και παραπάνω από είκοσι έτη στις υπόλοιπες περιπτώσεις.

4. Αν συντρέξει περίπτωση συρροής κατά το άρθρο 97 στ. α', το δικαστήριο προσδιορίζει ξανά το ελάχιστο όριο της ποινής που πρέπει να επιβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 90 παρ. 1, επαυξάνοντάς το κατά το μέτρο που προβλέπει το άρθρο 94 παρ. 1.

Άρθρο 92.

Εγκληματίες καθ' έξη ανεξάρτητα από την περίπτωση υποτροπής.

Ανεξάρτητα από την ύπαρξη υποτροπής, οι διατάξεις του άρθρου 89 παρ. 1 εφαρμόζονται και στους εγκληματίες καθ' έξη ή κατ' επάγγελμα. Αν μάλιστα αυτοί είναι επικίνδυνοι για τη δημόσια ασφάλεια και η ποινή που πρέπει να επιβληθεί για την πράξη ή τις πράξεις που τελέστηκαν είναι πρόσκαιρη κάθειρξη, μπορεί να επιβληθεί κάθειρξη αόριστης διάρκειας. Το ελάχιστο όριο διάρκειάς της δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το μισό του ανώτατου ορίου της ποινής στην οποία υπόκειται ο δράστης· κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 90 και 91.

Άρθρο 93.

Υπότροποι εγκληματίες από αμέλεια.

Οι διατάξεις του άρθρου 89 παρ. 1 εφαρμόζονται επίσης σε περίπτωση καταδίκης σε στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον 6 μηνών για πλημμέλημα από αμέλεια, αν ο υπαίτιος μέσα σε πέντε χρόνια από τη δημοσίευση της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης διαπράξει το ίδιο ή συγγενές πλημμέλημα από αμέλεια.

III. Συρροή εγκλημάτων

Άρθρο 94.

Συνολική ποινή σε περίπτωση στερητικών της ελευθερίας ποινών.

1. Κατά του υπαιτίου δύο ή περισσότερων εγκλημάτων που πραγματώθηκαν με δύο ή περισσότερες πράξεις και τιμωρούνται κατά το νόμο με πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, επιβάλλεται, μετά την επιμέτρησή τους συνολική ποινή, η οποία αποτελείται από τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές επαυξημένη. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι του ίδιου είδους και ίσης διάρκειας, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας απ' αυτές. Η επαύξηση της βαρύτερης ποινής για κάθε μια από τις συντρέχουσες ποινές δεν μπορεί να είναι κατώτερη από: α) τέσσερις μήνες, αν η συντρέχουσα ποινή είναι ανώτερη από δύο έτη· β) ένα έτος αν η ποινή αυτή είναι κάθειρξη έως δέκα έτη· και γ) δύο έτη, αν η ποινή αυτή είναι κάθειρξη ανώτερη από δέκα έτη. Οπωσδήποτε όμως η επαύξηση δεν μπορεί να είναι ανώτερη από τα 3/4 του αθροίσματος των άλλων συντρεχουσών ποινών, ούτε μπορεί η συνολική ποινή να ξεπεράσει τα είκοσι πέντε έτη όταν πρόκειται για κάθειρξη, τα δέκα έτη όταν πρόκειται για φυλάκιση, και τους έξι μήνες όταν πρόκειται για κράτηση.

2. Αν τα εγκλήματα που συρρέουν πραγματώθηκαν με μία πράξη, το δικαστήριο επαυξάνει ελεύθερα τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές, αλλά όχι πέρα από το ανώτατο όριο του είδους της ποινής.

3. Αν χορηγήθηκε αμνηστία, χάρη, αναστολή δίωξης, απόλυση υπό όρο, ή επήλθε παραγραφή ή αφέθηκε οπωσδήποτε η ποινή, για ένα ή περισσότερα από τα εγκλήματα που συρρέουν και των οποίων οι ποινές προσμετρήθηκαν κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, εξακολουθεί η εκτέλεση των υπόλοιπων ποινών και, αν συντρέχει περίπτωση, ο εισαγγελέας προκαλεί νέα προσμέτρηση γι' αυτές, αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση του καταδικασμένου.

Άρθρο 95.

Συντρέχουσες παρεπόμενες ποινές κλπ.

Οι παρεπόμενες ποινές (άρθρα 59—64) και τα μέτρα ασφάλειας (άρθρα 71—76) επιβάλλονται ή μπορούν να επιβληθούν μαζί με τη συνολική ποινή, αν και εφόσον το ορίζει ο νόμος για ένα από τα εγκλήματα που συρρέουν.

Άρθρο 96.

Συνολική ποινή σε περίπτωση συρροής ποινών σε χρήμα.

1. Αν συντρέχουν περισσότερες από μία χρηματικές ποινές ή πρόστιμα, η συνολική ποινή που επιβάλλεται αποτελείται από τη βαρύτερή τους, επαυξημένη ανάλογα με τους οικονομικούς όρους του καταδικασμένου. Η επαύξηση αυτή όμως δεν μπορεί να ξεπεράσει τα 3/4 του αθροίσματος των υπόλοιπων ποινών που συντρέχουν. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι ισόποσες, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας απ' αυτές.

2. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 94 εφαρμόζεται και σ' αυτό το άρθρο.

Άρθρο 97.

Άλλες περιπτώσεις συνολικής ποινής.

Οι διατάξεις των άρθρων 94 παρ. 1 και 96 παρ. 1 εφαρμόζονται και όταν κάποιος, προτού εκτιθεί ολοκληρωτικά ή παραγραφεί ή χαριστεί η ποινή που του επιβλήθηκε για κάποια αξιόποινη πράξη, καταδικαστεί για άλλη αξιόποινη πράξη, οποτεδήποτε και αν τελέστηκε αυτή.

Άρθρο 98.

Έγκλημα κατ' εξακολούθηση.

Αν περισσότερες από μία πράξεις του ίδιου προσώπου συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, το δικαστήριο μπορεί, αντί να εφαρμόσει τη διάταξη του άρθρου 94 παρ. 1, να επιβάλει μία και μόνο ποινή για την επιμέτρησή της το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη το όλο περιεχόμενο των μερικότερων πράξεων.

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Αναστολή της ποινής υπό όρο και απόλυση υπό όρο

Ι. Αναστολή εκτέλεσης της ποινής υπό όρο

Άρθρο 99.

Ποινές που αναστέλλονται και διάρκεια της αναστολής.

Αν κάποιος που δεν έχει έως τώρα καταδικαστεί αμετακλήτως σε στερητική της ελευθερίας ποινή για κακούργημα ή πλημμέλημα, καταδικαστεί σε τέτοια ποινή που δεν ξεπερνά τους δεκαοκτώ μήνες το δικαστήριο μπορεί στην απόφασή του να διατάξει να ανασταλεί η εκτέλεση της ποινής για ορισμένο διάστημα όχι κατώτερο από τρία και όχι ανώτερο από πέντε έτη.

Άρθρο 100.

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της αναστολής.

1. Η αναστολή της εκτέλεσης μπορεί να χορηγηθεί αν το δικαστήριο από την έρευνα των περιστάσεων κάτω από τις οποίες τελέστηκε η πράξη και ιδίως των αιτίων της, της προηγούμενης ζωής και του χαρακτήρα του καταδικασμένου κρίνει ότι η εκτέλεση της ποινής δεν είναι αναγκαία για να τον αποτρέψει από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων. Στην κρίση του αυτή το δικαστήριο πρέπει ακόμη να λαμβάνει υπόψη και τη διαγωγή του υπαιτίου μετά την πράξη και ιδίως τη μετάνοια που έδειξε και την προθυμία του να επανορθώσει τις συνέπειες της πράξης του.

2. Οι λόγοι που δικαιολογούν την αναστολή της εκτέλεσης πρέπει να περιέχονται συγκεκριμένα στην απόφαση.

3. Το δικαστήριο μπορεί να εξαρτήσει την αναστολή από την προηγούμενη πληρωμή των δικαστικών εξόδων, της αποζημίωσης και της χρηματικής ικανοποίησης που επιδικάστηκαν σ' αυτόν που αδικήθηκε· μπορεί επίσης να ορίσει και προθεσμία για την εκπλήρωση αυτών των όρων.

4. Ο πρόεδρος, απαγγέλλοντας την απόφαση για αναστολή, γνωστοποιεί στον καταδικασμένο τους όρους υπό τους οποίους του παρέχεται.

Άρθρο 101.

Ανάκληση της αναστολής.

1. Αν μετά τη χορήγηση της αναστολής, αλλά κατά τη διάρκειά της, αποδειχθεί ότι αυτός που την έλαβε είχε προηγουμένως καταδικαστεί αμετακλήτως σε στερητική της ελευθερίας ποινή για κάποια από τις πράξεις που ορίζει το άρθρο 99, το δικαστήριο με αίτηση του εισαγγελέα ανακαλεί την αναστολή που χορηγήθηκε.

2. Αν κατά τη διάρκεια της αναστολής, καταστεί αμετάκλητη μια καταδίκη για κάποια από τις πράξεις αυτές που τελέστηκε πριν από τη δημοσίευση της απόφασης για την αναστολή, η αναστολή θεωρείται ότι δεν χορηγήθηκε· η ποινή που είχε ανασταλεί εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 94 παρ. 1 και 96 παρ. 1, εκτός αν το δικαστήριο, απαγγέλλοντας τη νέα καταδίκη, ρητά διατάξει με την ίδια απόφαση να διατηρηθεί η αναστολή, λόγω της ελαφράς φύσης του πλημμελήματος για το οποίο απαγγέλθηκε η νέα καταδίκη. Το ίδιο ισχύει και αν μετά την πάροδο του χρόνου της αναστολής επακολούθησε καταδίκη ή άρχισε ποινική δίωξη για πράξη που είχε τελεστεί πριν από την αναστολή, αμέσως μόλις καταστεί αμετάκλητη η καταδίκη για την πράξη αυτήν.

Άρθρο 102.

Άρση της αναστολής.

1. Αν κατά το διάστημα της αναστολής ο καταδικασμένος καταδικαστεί και πάλι σε ποινή στερητική της ελευθερίας για κακούργημα ή πλημμέλημα που τελέστηκε κατά τη διάρκεια της αναστολής, η αναστολή αίρεται μόλις καταστεί αμετάκλητη η νέα καταδίκη. Η ποινή που επιβλήθηκε με τη νέα καταδίκη εκτελείται στη συνέχεια μετά την ποινή που είχε ανασταλεί, εκτός αν λόγω της ελαφράς φύσης του πλημμελήματος που αφορά η νέα καταδίκη το δικαστήριο με την ίδια απόφαση ρητά διατάξει να μην αρθεί η αναστολή.

2. Αν η αναστολή δεν αρθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω ή δεν ανακληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 101, η ποινή που είχε ανασταλεί θεωρείται σαν να μην είχε επιβληθεί.

Άρθρο 103.

Ενέργεια αλλοδαπής απόφασης.

Αν η καταδίκη που ορίζουν τα άρθρα 99, 101 και 102 επήλθε με απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου η ενέργειά της όσον αφορά τη χορήγηση, την ανάκληση ή την άρση της αναστολής σε κάθε περίπτωση, κρίνεται ελεύθερα από το δικαστήριο.

Άρθρο 104.

Δικαστικές δαπάνες αποζημιώσεις και παρεπόμενες ποινές.

1. Η αναστολή της ποινής δεν απαλλάσσει τον καταδικασμένο από την πληρωμή των δικαστικών εξόδων και την αστική αποζημίωση και τη χρηματική ικανοποίηση.

2. Οι παρεπόμενες της ποινής στερήσεις δικαιωμάτων και ανικανότητες αναστέλλονται και εξαλείφονται μαζί με την κύρια ποινή· αν πρόκειται όμως για στερήσεις ή ανικανότητες σε βάρος δημόσιων υπαλλήλων (άρθρο 263), το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να μην ανασταλούν.

ΙΙ. Απόλυση του καταδίκου υπό όρο

Άρθρο 105.

Κατάδικοι που δικαιούνται να απολυθούν.

1. Όσοι καταδικάστηκαν σε ποινή στερητική της ελευθερίας, αφού εκτίσουν τα δύο τρίτα της ποινής τους και πάντως τουλάχιστον ένα έτος και, προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, είκοσι έτη, μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης κατά τις κατωτέρω διατάξεις.

2. Το χρονικό διάστημα των δύο τρίτων περιορίζεται στο μισό της ποινής που επιβλήθηκε, αν ο κατάδικος έχει υπερβεί το 70ό έτος της ηλικίας του.

3. Κατάδικος ο οποίος μετά την έκτιση της ποινής πρέπει να υποβληθεί σε στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφάλειας, μπορεί να μην απολυθεί υπό όρο. Αν απολυθεί, ο χρόνος της δοκιμασίας αρχίζει μετά τη λήξη του μέτρου ασφάλειας.

'Αρθρο 106.

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απόλυσης.

1. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται μόνο αν ο κατάδικος κατά το διάστημα εκτέλεσης της ποινής του έδειξε καλή διαγωγή, εκπλήρωσε όσο μπορούσε τις υποχρεώσεις του προς τον παθόντα οι οποίες έχουν βεβαιωθεί δικαστικώς, και αν από την έρευνα της προηγούμενης ζωής του και γενικά των ατομικών και κοινωνικών του περιστάσεων και τη διάγνωση του χαρακτήρα του με βάση τα στοιχεία αυτά παρέχει την προσδοκία ότι θα ζήσει έντιμα στο μέλλον.

2. Στον απολυόμενο μπορούν να επιβληθούν ορισμένες υποχρεώσεις που θα αφορούν τον τρόπο της ζωής του και ιδίως τον τόπο διαμονής του. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορούν πάντοτε να ανακληθούν ή να τροποποιηθούν με αίτηση του απολυμένου.

'Αρθρο 107.

Ανάκληση της απόλυσης.

1. Η απόλυση μπορεί να ανακληθεί αν εκείνος που απολύθηκε εκτραπεί σε κακή διαγωγή ή δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν κατά την απόλυση.

2. Σε περίπτωση ανάκλησης ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στη διάρκεια της ποινής.

'Αρθρο 108.

'Αρση της απόλυσης.

Αν μέσα στο χρονικό διάστημα που προβλέπει το επόμενο άρθρο 109, εκείνος που απολύθηκε διαπράξει έγκλημα από δόλο, για το οποίο του επιβλήθηκε αμετακλήτως οποτεδήποτε ποινή φυλάκισης ανώτερη από τρείς μήνες, εκτίει αθροιστικά και ολόκληρο το υπόλοιπο της προηγούμενης ποινής, το οποίο έπρεπε να εκτίσει κατά το χρόνο της προσωρινής απόλυσης.

'Αρθρο 109.

Συνέπειες της μη ανάκλησης.

Αν από την απόλυση περάσει το χρονικό διάστημα της ποινής το οποίο υπολειπόταν για έκτιση, σε όσες περιπτώσεις αυτό είναι ανώτερο από τρία έτη, ή αν περάσουν τρία έτη χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε. Η ισόβια κάθειρξη θεωρείται ότι εκτίθηκε, αν περάσουν δέκα έτη από την απόλυση χωρίς να γίνει ανάκλησή της.

'Αρθρο 110.

Διαδικασία για τη χορήγηση και την ανάκληση της απόλυσης.

1. Για τη χορήγηση και την ανάκληση της απόλυσης υπό όρο αποφασίζει το συμβούλιο των πλημμελειοδικών του τόπου της έκτισης της ποινής.

2. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται με αίτηση της διεύθυνσης του καταστήματος στο οποίο κρατείται ο κατάδικος. Η αίτηση υποβάλλεται μόλις συμπληρωθεί ο χρόνος που προβλέπει το άρθρο 105 και πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένη σύμφωνα με το άρθρο 106. Αν η διεύθυνση του ιδρύματος κρίνει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 106, υποβάλλει σχετική αναφορά στον εισαγγελέα των πλημμελειοδικών, ο οποίος την εισάγει στο συμβούλιο των πλημμελειοδικών.

3. Για την ανάκληση αποφασίζει το ίδιο δικαστικό συμβούλιο, ύστερα από πρόταση των αρχών που εποπτεύουν αυτόν που απολύθηκε.

4. Η εποπτεία αυτή μπορεί να ανατεθεί και σε εταιρεία προστασίας των αποφυλακιζομένων.

5. Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, για να προληφθεί κίνδυνος της δημόσιας τάξης ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου διαμονής εκείνου που απολύθηκε μπορεί να διατάξει την προσωρινή σύλληψή του ύστερα από την οποία προκαλείται αμέσως με τη νόμιμη διαδικασία η απόφαση για την ανάκληση. Σε περίπτωση οριστικής ανάκλησης, θεωρείται ότι αυτή επήλθε την ημέρα της σύλληψης.

ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Λόγοι που εξαλείφουν το αξιόποινο

Ι. Παραγραφή

'Αρθρο 111.

Χρόνος παραγραφής των εγκλημάτων.

1. Το αξιόποινο εξαλείφεται με την παραγραφή.

2. Τα κακουργήματα παραγράφονται: α) μετά είκοσι έτη, αν ο νόμος προβλέπει γι' αυτά την ποινή του θανάτου ή της ισόβιας κάθειρξης· β) μετά δέκα έτη, σε κάθε άλλη περίπτωση.

3. Τα πλημμελήματα παραγράφονται μετά πέντε έτη.

4. Τα πταίσματα παραγράφονται μετά ένα έτος.

5. Οι ανωτέρω προθεσμίες υπολογίζονται κατά το ισχύον ημερολόγιο.

6. Αν ο νόμος ορίζει διαζευκτικά περισσότερες από μία ποινές, οι ανωτέρω προθεσμίες υπολογίζονται σύμφωνα με τη βαρύτερη απ' αυτές.

'Αρθρο 112.

'Εναρξη του χρόνου παραγραφής των εγκλημάτων.

Η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει από την ημέρα που τελέστηκε η αξιόποινη πράξη.

'Αρθρο 113.

Αναστολή της παραγραφής των εγκλημάτων.

1. Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρόνο, σύμφωνα με διάταξη νόμου, δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η ποινική δίωξη. Επίσης η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η κύρια διαδικασία και ώσπου να γίνει αμετάκλητη η καταδικαστική απόφαση, όχι όμως πέρα από τρία έτη για τα κακουργήματα και πλημμελήματα και ένα έτος για τα πταίσματα.

2. Αν για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση, η έλλειψη της έγκλησης δεν αναστέλλει την παραγραφή.

'Αρθρο 114.

Χρόνος παραγραφής των ποινών που επιβλήθηκαν.

Οι ποινές που επιβλήθηκαν αμετακλήτως, αν έμειναν ανεκτέλεστες, παραγράφονται: α) η ποινή του θανάτου και η ισόβια κάθειρξη μετά τριάντα έτη· β) ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάστημα (άρθρο 38) και η κάθειρξη μετά είκοσι έτη· γ) η φυλάκιση, η χρηματική ποινή και ο περιορισμός σε σωφρονιστικό κατάστημα (άρθρο 54) μετά δέκα έτη και δ) κάθε άλλη μικρότερη ποινή μετά δύο έτη.

'Αρθρο 115.

'Εναρξη του χρόνου παραγραφής των ποινών.

Η παραγραφή αρχίζει από την ημέρα που η απόφαση έγινε αμετάκλητη.

'Αρθρο 116.

Αναστολή της παραγραφής των ποινών.

Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται: α) για τόσο χρόνο σύμφωνα με το νόμο, δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξα-

κολουθήσει η εκτέλεση της ποινής· β) για όσο χρόνο, σύμφωνα με το άρθρο 99, έχει ανασταλεί η εκτέλεση ή έχει επιτραπεί η καταβολή με δόσεις της χρηματικής ποινής ή του προστίμου που επιβλήθηκε· και γ) για όσο χρόνο διαρκεί η εκτέλεση κάποιου από τα μέτρα που προβλέπουν τα άρθρα 71 και 72.

II. Παραίτηση από την έγκληση

'Αρθρο 117.

Μη υποβολή έγκλησης ή δήλωσης παραίτησης από το δικαίωμα της έγκλησης.

1. 'Οταν ο νόμος απαιτεί έγκληση για την ποινική δίωξη κάποιας αξιόποινης πράξης, το αξιόποινο εξαλείφεται αν ο δικαιούχος δεν υποβάλει την έγκλησή μέσα σε τρείς μήνες από την ημέρα που έλαβε γνώση για την πράξη που τελέστηκε και για το πρόσωπο που την τέλεσε ή για έναν από τους συμμετόχους της.

2. Το ίδιο αποτέλεσμα συνεπάγεται και η ρητή δήλωση του δικαιούχου της έγκλησης ενώπιον της αρμόδιας αρχής, ότι παραιτείται από το δικαίωμα της έγκλησης.

'Αρθρο 118.

Πρόσωπα που έχουν δικαίωμα για έγκληση.

1. Το δικαίωμα της έγκλησης ανήκει στον άμεσα παθόντα από την αξιόποινη πράξη, αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά με ειδική διάταξη.

2. Αν ο παθών δεν έχει συμπληρώσει το 12ο έτος της ηλικίας του ή τελεί υπό δικαστική απαγόρευση, το δικαίωμα της έγκλησης έχει ο νόμιμος αντιπρόσωπός του. Αν ο παθών έχει συμπληρώσει το 12ο έτος της ηλικίας του, το δικαίωμα της έγκλησης έχουν και ο παθών και ο νόμιμος αντιπρόσωπός του, και μετά τη συμπλήρωση του 17ου έτους της ηλικίας του το δικαίωμα αυτό το έχει μόνο ο παθών.

3. Αν δύο ή περισσότεροι έχουν δικαίωμα έγκλησης, το δικαίωμα αυτό είναι αυτοτελές για τον καθένα.

4. Μετά το θάνατο του παθόντος, το δικαίωμα της έγκλησης μεταβιβάζεται στο σύζυγο που ζεί και στα τέκνα του και, αν δεν έχει σύζυγο και τέκνα, στους γονείς του.

5. Για τις αξιόποινες πράξεις που έγιναν εναντίον του Προέδρου της Δημοκρατίας ή εκείνου που ασκεί την προεδρική εξουσία, αν οι πράξεις διώκονται με έγκληση, η δίωξη γίνεται με αίτηση του Υπουργού της Δικαιοσύνης.

'Αρθρο 119.

Αδιαίρετο της έγκλησης.

Η ποινική δίωξη ασκείται εναντίον όλων των συμμετοχών του εγκλήματος, και αν ακόμη η έγκληση που υποβλήθηκε στρέφεται εναντίον ενός από αυτούς.

'Αρθρο 120.

Ανάκληση της έγκλησης.

1. Αυτός που υπέβαλε την έγκληση μπορεί να την ανακαλέσει, με τους όρους που ορίζει ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας.

2. Η ανάκληση που έγινε για έναν από τους συμμετόχους της πράξης έχει συνέπεια την παύση της ποινικής δίωξης και των υπολοίπων, αν και αυτοί διώκονται με έγκληση.

3. Η ανάκληση δεν έχει κανένα αποτέλεσμα για τον κατηγορούμενο που δηλώνει προς την αρχή ότι δεν την αποδέχεται. Μετά την ανάκληση της έγκλησης που υποβλήθηκε δεν μπορεί να υποβληθεί νέα.

ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ανήλικοι εγκληματίες.

'Αρθρο 121.

Ορισμοί.

1. Στο κεφάλαιο αυτό με τον όρο ανήλικοι εννοούνται αυτοί που διατρέχουν από το 7ο έτος της ηλικίας τους έως το 17ο έτος συμπληρωμένο. Από αυτούς όσοι έχουν ηλικία έως το 12ο έτος τους συμπληρωμένο ονομάζονται παιδιά, και οι υπόλοιποι έφηβοι.

2. Οι ανήλικοι υποβάλλονται σε αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα ή σε ποινικό σωφρονισμό σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.

'Αρθρο 122.

Αναμορφωτικά μέτρα

1. Αναμορφωτικά μέτρα είναι: α) η επίπληξη του ανηλίκου· β) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς, τους επιτρόπους, ή τους κηδεμόνες του· γ) η ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε ιδρύματα ανηλίκων ή σε ειδικούς επιμελητές ανηλίκων· δ) η τοποθέτηση του ανηλίκου σε κατάλληλο κρατικό, δημοτικό, κοινοτικό ή και ιδιωτικό κατάστημα αγωγής.

2. Σε κάθε περίπτωση ως πρόσθετο αναμορφωτικό μέτρο μπορούν να επιβληθούν και πρόσθετες υποχρεώσεις που αφορούν τον τρόπο ζωής του ανηλίκου ή τη διαπαιδαγώγησή του.

'Αρθρο 123.

Θεραπευτικά μέτρα.

1. Αν η κατάσταση του ανηλίκου απαιτεί ιδιαίτερη μεταχείριση, ιδίως αν πάσχει από ψυχική ασθένεια ή άλλη νοσηρή διατάραξη των πνευματικών του λειτουργιών, ή είναι τυφλός, κωφάλαλος, επιληπτικός, ή του έχει γίνει έξη η χρήση οινοπνευματωδών ποτών ή εμφανίζει ανώμαλη καθυστέρηση στη πνευματική και την ηθική του ανάπτυξη, το δικαστήριο διατάσσει την παραπομπή του σε θεραπευτικό ή άλλο κατάλληλο κατάστημα.

2. Τα θεραπευτικά μέτρα διατάσσονται ύστερα από προηγούμενη γνωμοδότηση ειδικού γιατρού.

'Αρθρο 124.

Μεταβολή ή άρση μέτρων.

1. Το δικαστήριο που δίκασε μπορεί οποτεδήποτε να αντικαταστήσει τα αναμορφωτικά μέτρα που επέβαλε με άλλα, αν το κρίνει αναγκαίο· αν τα μέτρα εκπλήρωσαν το σκοπό τους, τα αίρει.

2. Το ίδιο μπορεί να πράξει και για τα θεραπευτικά μέτρα, ύστερα από προηγούμενη γνωμοδότηση ειδικού γιατρού.

3. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 4 εφαρμόζεται και σ' αυτό το άρθρο.

'Αρθρο 125.

Διάρκεια μέτρων.

Τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα που επέβαλε το δικαστήριο παύουν αυτοδικαίως όταν ο ανήλικος συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας.

'Αρθρο 126.

Ανήλικοι ποινικά ανεύθυνοι.

1. Η αξιόποινη πράξη που τελέστηκε από παιδί δεν καταλογίζεται σ' αυτό· εφαρμόζονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.

2. Ο έφηβος που τέλεσε αξιόποινη πράξη υποβάλλεται σε αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, αν δεν υπάρχει περίπτωση να υποβληθεί σε ποινικό σωφρονισμό κατά τις διατάξεις του επόμενου άρθρου.

'Αρθρο 127.

Ανήλικοι ποινικά υπεύθυνοι.

1. Αν το δικαστήριο ερευνώντας τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη και την όλη προσωπικότητα του δράστη κρίνει ότι είναι αναγκαίος ο ποινικός σωφρονισμός του εφήβου για να συγκρατηθεί από την τέλεση νέων αξιοποίνων

πράξεων, τον καταδικάζει σε περιορισμό σε σωφρονιστικό κατάστημα.

2. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται το ελάχιστο και το μέγιστο όριο της παραμονής του εφήβου στο κατάστημα μέσα στα όρια που προβλέπει το άρθρο 54.

3. Για την απόλυση του καταδικασμένου από το σωφρονιστικό κατάστημα, αφού λήξει το ελάχιστο όριο που καθορίζεται στην απόφαση και προτού λήξει το ανώτατο όριο, αποφασίζει το δικαστήριο με αίτηση της διεύθυνσης του καταστήματος ή με αίτηση του εισαγγελέα και αφού πάντοτε ακούσει και τη γνώμη της διεύθυνσης του καταστήματος.

'Αρθρο 128.

Πταίσματα ανηλίκων.

Αν η πράξη που τέλεσε ο ανήλικος συνιστά πταίσμα, εφαρμόζονται μόνο τα αναμορφωτικά μέτρα του άρθρου 122, εκτός από την τοποθέτηση του ανηλίκου σε κατάλληλο κατάστημα αγωγής.

'Αρθρο 129.

Απόλυση υπό όρο.

1. Το δικαστήριο μπορεί με πρόταση της διεύθυνσης του καταστήματος ή του εισαγγελέα, να απολύει υπό όρο τον καταδικασμένο με σκοπό τη δοκιμασία του. Η απόλυση γίνεται πριν λήξει το ελάχιστο όριο που καθόρισε η απόφαση, αλλά πάντως αφού περάσουν τουλάχιστον έξι μήνες διαμονής στο κατάστημα και, αν έχει επιβληθεί περιορισμός τριών ετών και πάνω, αφού περάσει τουλάχιστον ένα έτος διαμονής.

2. Στην απόφαση για την απόλυση υπό όρο ορίζεται ο χρόνος της δοκιμασίας, που δεν μπορεί να είναι ούτε κατώτερος από δύο ούτε ανώτερος από πέντε έτη.

3. Στον καταδικασμένο μπορούν να επιβληθούν κατά τη διάρκεια του χρόνου της δοκιμασίας του οι υποχρεώσεις του άρθρου 122 παρ. 2.

4. Αν ο απολυμένος δείχνει κατά το χρόνο της δοκιμασίας του κακή διαγωγή, το δικαστήριο με πρόταση της διεύθυνσης του καταστήματος, του εισαγγελέα ή αυτών που έχουν από το νόμο την επιμέλεια του ανηλίκου μπορεί να ανακαλέσει την υπό όρο απόλυση ή να παρατείνει το χρόνο της δοκιμασίας του έως πέντε έτη, αν ο χρόνος που είχε οριστεί ήταν μικρότερης διάρκειας. Σε περίπτωση ανάκλησης, ο χρόνος που διανύθηκε ελεύθερα έξω από το κατάστημα δεν υπολογίζεται στη διάρκεια της ποινής.

5. Αν μετά την απόλυση περάσει ο χρόνος δοκιμασίας που όρισε η απόφαση χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε.

6. Αρμόδιο να αποφασίζει την απόλυση του καταδικασμένου βάσει αυτού του άρθρου, καθώς επίσης και βάσει της παρ. 3 του άρθρου 127, είναι το τριμελές δικαστήριο ανηλίκων στο πλημμελειοδικείο του τόπου όπου εκτίεται ο περιορισμός.

'Αρθρο 130.

Ανήλικοι που δικάζονται μετά την συμπλήρωση του 17ου έτους.

1. 'Οταν ένας ανήλικος που βρισκόταν στην εφηβική ηλικία όταν ετέλεσε την πράξη εισάγεται σε δίκη μετά τη συμπλήρωση του 17ου έτους, το δικαστήριο μπορεί αντί για περιορισμό σε σωφρονιστικό κατάστημα να επιβάλει την ποινή που προβλέπεται για την πράξη που τελέστηκε ελαττωμένη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83· τούτο γίνεται αν το δικαστήριο κρίνει ότι αν και ο ποινικός σωφρονισμός του ανηλίκου είναι αναγκαίος, δεν είναι όμως πια σκόπιμος ο περιορισμός του σε σωφρονιστικό κατάστημα.

2. Οι ποινές στέρησης της ελευθερίας που επιβλήθηκαν σύμφωνα με τα παραπάνω δεν συνεπάγονται σε καμία περίπτωση τη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων ή την παραπομπή σε κατάστημα εργασίας.

3. Κατά γενικό κανόνα οι κατάδικοι αυτοί κρατούνται χωριστά από άλλους ενήλικους καταδίκους.

'Αρθρο 131.

'Εναρξη εκτέλεσης της απόφασης μετά τη συμπλήρωση του 17ου έτους.

1. Αν ο καταδικασμένος σε περιορισμό σε σωφρονιστικό κατάστημα συμπλήρωσε το 17ο έτος της ηλικίας του πριν αρχίσει η εκτέλεση της απόφασης, το δικαστήριο που δίκασε μπορεί, αν κρίνει ότι ο περιορισμός σε σωφρονιστικό κατάστημα δεν είναι πια σκόπιμος, να τον αντικαταστήσει με την ποινή του προηγούμενου άρθρου.

2. Αν ο καταδικασμένος συμπλήρωσε το 21ο έτος της ηλικίας του, η αντικατάσταση του περιορισμού κατά την παράγραφο 1 είναι υποχρεωτική.

3. Οι παράγραφοι 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου ισχύουν και στις περιπτώσεις του άρθρου αυτού.

'Αρθρο 132.

Συρροή.

1. Αν ο κρατούμενος σε σωφρονιστικό κατάστημα διαπράξει αξιόποινη πράξη πριν συμπληρώσει το 17ο έτος της ηλικίας του, ή αν συντρέξει άλλη περίπτωση συρροής κατά το άρθρο 97, το δικαστήριο επαυξάνει το ελάχιστο και το μέγιστο όριο παραμονής του ανηλίκου στο κατάστημα, που τα είχε καθορίσει στην προηγούμενη απόφασή του.

2. Αν ο κρατούμενος σε σωφρονιστικό κατάστημα διαπράξει αξιόποινη πράξη μετά τη συμπλήρωση του 17ου έτους της ηλικίας του: α) αν η ποινή που προσδιορίστηκε για την πράξη αυτή είναι πρόσκαιρη κάθειρξη, το δικαστήριο επιβάλλει συνολική ποινή κάθειρξης επαυξημένη· η επαύξηση της κάθειρξης δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το μισό του κατώτατου ορίου του περιορισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα που καθόρισε η απόφαση του δικαστηρίου· κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 94 παρ. 1· β) αν η ποινή που επιβλήθηκε για τη νέα πράξη είναι ηπιότερη από την πρόσκαιρη κάθειρξη το δικαστήριο επαυξάνει το κατώτατο και ανώτατο όριο του περιορισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα που καθορίστηκε στην προηγούμενη απόφαση, όχι όμως πέρα από το ανώτατο όριο περιορισμού το οποίο ορίζεται στο άρθρο 54.

'Αρθρο 133.

Εγκληματίες μετεφηβικής ηλικίας.

Αν κάποιος κατά το χρόνο που τελέστηκε η πράξη έχει συμπληρωμένο το 17ο, όχι όμως και το 21ο έτος της ηλικίας του, το δικαστήριο μπορεί να του επιβάλει ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83). Σε μια τέτοια περίπτωση εφαρμόζονται και εδώ οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 130

ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Προσβολές του πολιτεύματος

'Αρθρο 134.

Εσχάτη προδοσία.

1. Τιμωρείται με την ποινή της ισόβιας ή πρόσκαιρης κάθειρξης: Α) όποιος αποπειράται να αποστερήσει με οποιονδήποτε τρόπο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας (*) ή αυτόν που ασκεί την προεδρική (*) εξουσία από την εξουσία που έχουν

(*) Το ισχύον κείμενο που μεταγλωττίστηκε αναφέρει τον «Βασιλέα» και τη βασιλική εξουσία. 'Ομως κατά το άρθρο 5 του Ν. 10/75, όπου στις διατάξεις αυτές αναφέρεται ο Βασιλεύς, νοείται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

κατά το Σύνταγμα· Β) όποιος αποπειράται με σωματική βία ή με απειλές σωματικής βίας: α) να παρεμποδίσει κάποιον απ' αυτούς από την άσκηση της συνταγματικής εξουσίας του ή να τον εξαναγκάσει να επιχειρήσει πράξη που απορρέει από αυτή την εξουσία και β) να μεταβάλει το πολίτευμα του Κράτους.

2. Με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη τιμωρείται όποιος, εκτός από την περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου: α) επιχειρεί με βία ή απειλή βίας ή με σφετερισμό της ιδιότητάς του ως οργάνου του Κράτους να καταλύσει ή να αλλοιώσει ή να καταστήσει ανενεργό διαρκώς ή προσκαίρως, το δημοκρατικό πολίτευμα που στηρίζεται στη λαϊκή κυριαρχία ή θεμελιώδεις αρχές ή θεσμούς του πολιτεύματος αυτού· β) επιχειρεί με τα μέσα που αναφέρονται στον προηγούμενο εδάφιο και με τρόπο πρόσφορο να διαταράξει την ομαλή λειτουργία του πολιτεύματος, να αποστερήσει ή να παρακωλύσει τη Βουλή, την Κυβέρνηση ή τον Πρωθυπουργό από την ενάσκηση της εξουσίας που τους παρέχει το Σύνταγμα ή να τους εξαναγκάσει να εκτελέσουν ή να παραλείψουν πράξεις που απορρέουν από την εξουσία αυτή· γ) ασκεί ή άσκησε την εξουσία που ο ίδιος ή άλλος κατέλαβε με τους τρόπους και τα μέσα που προβλέπει το άρθρο αυτό.

3. Όποιος αποπειράται να θανατώσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή εκείνον που ασκεί την προεδρική εξουσία τιμωρείται με θάνατο ή ισόβια κάθειρξη.

'Αρθρο 134α

Θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του Πολιτεύματος.

Θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του Πολιτεύματος θεωρούνται στο πλαίσιο του προηγούμενου άρθρου: α) η ανάδειξη του Αρχηγού του Κράτους με εκλογή· β) το δικαίωμα του λαού να εκλέγει τη Βουλή με γενικές, άμεσες ελεύθερες, ίσες και μυστικές ψηφοφορίες μέσα στα συνταγματικά χρονικά πλαίσια· γ) το κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης· δ) η αρχή του πολυκομματισμού· ε) η αρχή της διάκρισης των εξουσιών, όπως προβλέπεται στο Σύνταγμα· στ) η αρχή της δέσμευσης του νομοθέτη από το Σύνταγμα και της εκτελεστικής και της δικαστικής εξουσίας από το Σύνταγμα και τους νόμους· ζ) η αρχή της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης· και η) η γενική ισχύς και προστασία των ατομικών δικαιωμάτων που προβλέπει το Σύνταγμα.

'Αρθρο 134β.

Δεν τιμωρούνται ως συμμέτοχοι στις πράξεις του άρθρου 134 δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί που άσκησαν τα καθήκοντά τους όσο διήρκεσε ο σφετερισμός της λαϊκής κυριαρχίας ή η παράνομη κατάλυση, η μεταβολή ή η αδράνεια του δημοκρατικού πολιτεύματος, αν η άσκηση των καθηκόντων τους ήταν αναγκαία αποκλειστικώς για τη συνέχιση της λειτουργίας του κράτους και δεν έγινε με σκοπό τη διατήρηση της εξουσίας από τους σφετεριστές της.

'Αρθρο 135.

Προπαρασκευαστικές πράξεις εσχάτης προδοσίας.

1. Όποιος δημόσια ή με τη διάδοση εγγράφων, εικόνων ή παραστάσεων προκαλεί με πρόθεση ή προσπαθεί να διεγείρει άλλους στο να επιχειρήσουν πράξεις από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 134 τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Όποιος συνωμοτεί με άλλον με σκοπό να εκτελέσουν πράξη από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 134 ή με συνεννοήσεις με ξένη κυβέρνηση προπαρασκευάζει την εκτέλεση μιας απ' αυτές τις πράξεις, τιμωρείται με κάθειρξη.

3. Οποιαδήποτε άλλη προπαρασκευαστική ενέργεια με πρόθεση μιας από τις αναφερόμενες στο άρθρο 134 πράξεις τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

4. Συνωμοσία υπάρχει όταν δύο ή περισσότεροι συναποφασίσουν να τελέσουν πράξη εσχάτης προδοσίας ή αναλάβουν αμοιβαία υποχρέωση να τελέσουν τέτοια πράξη.

'Αρθρο 135α.

Προσβολές κατά της ζωής φορέων πολιτειακών λειτουργημάτων.

Όποιος αποπειράται να θανατώσει τον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους ή αρχηγό κόμματος που αναγνωρίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής, τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη.

'Αρθρο 136.

Στις περιπτώσεις του άρθρου 135, το δικαστήριο μπορεί, μαζί με την ποινή της φυλάκισης, να επιβάλει και στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων (άρθρο 61). Αν αυτός που καταδικάστηκε είναι αλλοδαπός, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την απέλασή του από το κράτος (άρθρο 74).

'Αρθρο 137

1. Στις περιπτώσεις του άρθρου 134 παράγραφοι 1 και 2 και 135, ο δράστης μένει ατιμώρητος, αν με δική του θέληση παρεμπόδισε την επέλευση του αποτελέσματος που επιδίωκε με την πράξη του.

2. Αν στις περιπτώσεις του άρθρου 134 ο δράστης συντέλεσε αποφασιστικά στην αποκατάσταση του Δημοκρατικού Πολιτεύματος, τιμωρείται με ποινή μειωμένη. Το δικαστήριο όμως μπορεί, εκτιμώντας ελεύθερα όλες τις περιστάσεις, να κρίνει την πράξη του ατιμώρητη.

'Αρθρο 137Α.

Βασανιστήρια και άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

1. Υπάλληλος ή στρατιωτικός, στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η δίωξη ή η ανάκριση ή η εξέταση αξιόποινων πράξεων ή πειθαρχικών παραπτωμάτων ή η εκτέλεση ποινών ή η φύλαξη ή η επιμέλεια κρατουμένων, τιμωρείται με κάθειρξη, εάν υποβάλλει σε βασανιστήρια κατά την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων πρόσωπο που βρίσκεται στην εξουσία του με σκοπό: α) να αποσπάσει από αυτό ή από τρίτο πρόσωπο ομολογία, κατάθεση, πληροφορία ή δήλωση ιδίως αποκήρυξης ή αποδοχής πολιτικής ή άλλης ιδεολογίας· β) να τιμωρήσει· γ) να εκφοβίσει αυτό ή τρίτα πρόσωπα.

Με την ίδια ποινή τιμωρείται υπάλληλος ή στρατιωτικός, που με εντολή των προϊσταμένων του ή αυτοβούλως σφετερίζεται τέτοια καθήκοντα και τελεί τις πράξεις του προηγούμενου εδαφίου.

2. Βασανιστήρια συνιστούν, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, κάθε μεθοδευμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης επικίνδυνης για την υγεία ή ψυχικού πόνου ικανού να επιφέρει σοβαρή ψυχική βλάβη, καθώς και κάθε παράνομη χρησιμοποίηση χημικών, ναρκωτικών ή άλλων φυσικών ή τεχνικών μέσων με σκοπό να κάμψουν τη βούληση του θύματος.

3. Σωματική κάκωση, βλάβη της υγείας, άσκηση παράνομης σωματικής ή ψυχολογικής βίας και κάθε άλλη σοβαρή προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, που τελείται από τα πρόσωπα, υπό τις περιστάσεις και για τους σκοπούς που προβλέπει η παρ. 1, εφόσον δεν υπάγεται στην έννοια της παρ. 2, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 3 ετών, αν δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη. Ως προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας θεωρούνται ιδίως: α) η χρησιμοποίηση ανιχνευτή αλήθειας· β) η παρατεταμένη απομόνωση· γ) η σοβαρή προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας.

4. Δεν υπάγονται στην έννοια του άρθρου αυτού πράξεις ή συνέπειες συμφυείς προς τη νόμιμη εκτέλεση ποινής ή άλ-

λου νόμιμου περιορισμού της ελευθερίας ή προς άλλο νόμιμο μέτρο δικονομικού καταναγκασμού.

'Αρθρο 137Β.

Διακεκριμένες περιπτώσεις.

1. Οι πράξεις της πρώτης παραγράφου του προηγούμενου άρθρου τιμωρούνται με κάθειρξη τουλάχιστο 10 ετών:

α) αν χρησιμοποιούνται μέσα ή τρόποι συστηματικού βασανισμού, ιδίως κτυπήματα στα πέλματα του θύματος (φάλαγγα) ή ηλεκτροσοκ ή εικονική εκτέλεση ή παραισθησιογόνες ουσίες·

β) αν έχουν ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του θύματος·

γ) αν ο δράστης τελεί τις πράξεις κατά συνήθεια ή κρίνεται από τις περιστάσεις τέλεσης ως ιδιαιτέρως επικίνδυνος·

δ) αν ο υπαίτιος ως προϊστάμενος έδωσε την εντολή τέλεσης της πράξης.

2. Τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι 10 έτη οι πράξεις της παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου, όταν συντρέχουν οι περιπτώσεις β, γ και δ της προηγούμενης παραγράφου.

3. Αν οι πράξεις του προηγούμενου άρθρου επέφεραν το θάνατο του θύματος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

'Αρθρο 137Γ.

Παρεπόμενες ποινές.

1. Καταδίκη για πράξεις των άρθρων 137Α και 137Β συνεπάγεται αυτοδίκαιη αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων, διαρκή σε περίπτωση καταδίκης σε ισόβια κάθειρξη, δεκαετή τουλάχιστο σε περίπτωση κάθειρξης και πενταετή τουλάχιστο σε περίπτωση φυλάκισης, εφόσον άλλη διάταξη δεν προβλέπει βαρύτερη αποστέρηση. Επίσης συνεπάγεται ανικανότητα απόκτησης των ιδιοτήτων που προβλέπονται στην περίπτωση 1 του άρθρου 63, διαρκή σε περίπτωση καταδίκης σε κάθειρξη και δεκαετή σε περίπτωση καταδίκης σε φυλάκιση.

'Αρθρο 137Δ.

Γενικές διατάξεις.

1. Κατάσταση ανάγκης ουδέποτε αποκλείει τον άδικο χαρακτήρα των πράξεων των άρθρων 137Α και 137Β.

2. Προσταγή προϊσταμένου, που αφορά τις πράξεις των άρθρων 137Α και 137Β ουδέποτε αποκλείει τον άδικο χαρακτήρα τους.

3. Σε περίπτωση που οι πράξεις των άρθρων 137Α και 137Β, τελούνται υπό καθεστώς σφετερισμού της λαϊκής κυριαρχίας, η προθεσμία της παραγράφης αρχίζει μόλις αποκατασταθεί η νόμιμη εξουσία.

4. Ο παθών των πράξεων των άρθρων 137Α και 137Β δικαιούται να απαιτήσει από το δράστη και από το δημόσιο, οι οποίοι ευθύνονται εις ολόκληρον, αποζημίωση για τις ζημίες που υπέστη και χρηματική ικανοποίηση για ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Προδοσία της χώρας

'Αρθρο 138.

Επιβουλή της ακεραιότητας της χώρας.

1. 'Οποιος επιχειρεί με σωματική βία ή με απειλές σωματικής βίας να αποσπάσει από το ελληνικό κράτος έδαφος που ανήκει σ' αυτό ή να συγχωνεύσει έδαφος του ελληνικού κράτους σε άλλη πολιτεία τιμωρείται με θάνατο.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 135 και 137 έχουν και εδώ εφαρμογή.

'Αρθρο 139.

Προσβολή εναντίον της διεθνούς ειρήνης της χώρας.

1. 'Οποιος συνεννοείται ή διαπραγματεύεται με ξένη κυβέρνηση με σκοπό να προκαλέσει πόλεμο ή εχθροπραξίες εναντίον του ελληνικού κράτους ή κάποιου συμμάχου του, τιμωρείται με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη.

2. Αν εξαιτίας των ενεργειών αυτών ξέσπασε πραγματικά ο πόλεμος ή άρχισαν οι εχθροπραξίες τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη ή με θάνατο.

'Αρθρο 140.

'Οποιος με πράξεις εχθρικές, που η κυβέρνηση δεν τις εγκρίνει ή με μηχανορραφίες εκθέτει με πρόθεσή του το ελληνικό κράτος ή κάποιο σύμμαχό του σε κίνδυνο πολέμου ή εχθροπραξιών τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Αν εξαιτίας των ενεργειών αυτών ξέσπασε πραγματικά ο πόλεμος ή άρχισαν οι εχθροπραξίες, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

'Αρθρο 141.

'Οποιος με πρόθεσή του και με οποιεσδήποτε ενέργειες εκθέτει το ελληνικό κράτος ή σύμμαχό του ή κατοίκους τους σε κίνδυνο αντιποίνων ή εκθέτει σε κίνδυνο διατάραξης τις φιλικές σχέσεις του ελληνικού κράτους ή συμμάχου του με ξένο κράτος, τιμωρείται με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι τριών ετών. Αν τα αντίποινα επήλθαν πραγματικά εξαιτίας των ενεργειών του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών.

'Αρθρο 142.

'Οποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις των άρθρων 139—141 τιμωρείται, στις περιπτώσεις των άρθρων 139 και 140, με φυλάκιση μέχρι τριών ετών και στις περιπτώσεις του άρθρου 141 με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

'Αρθρο 143.

Στρατιωτική υπηρεσία στον εχθρό.

Ο 'Ελληνας υπήκοος που σε καιρό πολέμου κατά του ελληνικού κράτους υπηρετεί σε εχθρικό στρατό ή παίρνει όπλα κατά της ελληνικής πολιτείας ή των συμμάχων της, τιμωρείται με την ποινή του θανάτου ή με ισόβια κάθειρξη.

'Αρθρο 144.

Υποστήριξη της πολεμικής δύναμης του εχθρού.

1. 'Οποιος σχετικά με πόλεμο που ξέσπασε ή που επίκειται κατά της ελληνικής πολιτείας ενεργεί παράνομα και εν γνώσει, με τρόπο που μπορεί να ενισχύσει τις πολεμικές δυνάμεις του εχθρού ή να βλάψει τις πολεμικές δυνάμεις της ελληνικής πολιτείας ή των συμμάχων της, τιμωρείται με ποινή θανάτου ή με ισόβια κάθειρξη.

2. Ο ξένος υπήκοος που παρέχει στον εχθρό τα απαραίτητα για τον πόλεμο, ή δάνειο, δεν τιμωρείται, εκτός αν, κατά το χρόνο της πράξης, κατοικούσε στην Ελλάδα ή σε έδαφος κατεχόμενο από την Ελλάδα, ή αν όσα έδωσε στον εχθρό προέρχονται από αυτά τα εδάφη.

3. 'Οποιος σε έδαφος του κράτους που σε καιρό πολέμου βρίσκεται κάτω από εχθρική επιδρομή ή κατάληψη ευνοεί τις πολιτικές βλέψεις του εχθρού πάνω σ' αυτό το έδαφος ή

ενεργεί εν γνώσει με τρόπο που μπορεί να μειώσει την πίστη των πολιτών προς το ελληνικό κράτος, τιμωρείται με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη.

'Αρθρο 145.

Παράβαση συμβάσεων.

1. 'Οποιος σχετικά με πόλεμο που ξέσπασε ή που επίκειται κατά της ελληνικής πολιτείας παραλείψει ολικά ή μερικά να εκτελέσει σύμβαση που αφορά τις ανάγκες των πολεμικών δυνάμεων της πολιτείας ή των τυχόν συμμάχων της τιμωρείται με φυλάκιση. Αν η παράλειψη προήλθε από αμέλεια, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Τα εγκλήματα αυτά τιμωρούνται μόνο με αίτηση του Υπουργού της Δικαιοσύνης.

'Αρθρο 146.

Παραβίαση μυστικών της Πολιτείας.

1. 'Οποιος με πρόθεσή του και παράνομα παραδίδει ή αφήνει να περιέλθουν στην κατοχή ή τη γνώση άλλου έγγραφα, σχέδια ή άλλα πράγματα ή ειδήσεις που τα συμφέροντα της πολιτείας ή των συμμάχων της επιβάλλουν να τηρηθούν απόρρητα απέναντι σε ξένη κυβέρνηση, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Σε καιρό πολέμου ο υπαίτιος τιμωρείται με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

'Αρθρο 147.

'Οποιος γίνεται από αμέλεια υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο, αν αυτά τα σχέδια, τα έγγραφα, τα πράγματα ή οι ειδήσεις τού είναι εμπιστευμένα υπηρεσιακώς ή τού είναι προσιτά χάρη στη δημόσια υπηρεσία του ή χάρη σε εντολή της αρχής ή τα έμαθε λόγω μιας σύμβασης από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 145 του Κώδικα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

'Αρθρο 148.

Κατασκοπεία.

1. 'Οποιος με πρόθεση και παράνομα πετυχαίνει να περιέλθουν στην κατοχή του ή στη γνώση του αντικείμενα ή ειδήσεις από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 146 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Αν όμως ο υπαίτιος ενήργησε με σκοπό να χρησιμοποιήσει τα ανωτέρω αντικείμενα ή ειδήσεις για να τα διαβιβάσει σε άλλον ή να τα ανακοινώσει έτσι ώστε να μπορούν να εκθέσουν σε κίνδυνο το συμφέρον του κράτους και ιδίως την ασφάλειά του ή κάποιου από τους συμμάχους του τιμωρείται με ποινή κάθειρξης και σε καιρό πολέμου, με ισόβια κάθειρξη ή θάνατο.

'Αρθρο 149

1. 'Οποιος: α) χωρίς δικαίωμα καταρτίζει εικόνες ή σχέδια οχυρώσεων, πλοίων, δρόμων, καταστημάτων ή άλλων έργων ή στρατιωτικών τόπων ή β) για το σκοπό αυτόν, μπαίνει κρυφά ή με απάτη στα μέρη αυτά, αν η προσέλευση εκεί απαγορεύεται στο κοινό, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από ειδική διάταξη.

2. 'Οποιος εισέρχεται στα πιο πάνω μέρη κρυφά ή με απάτη, τιμωρείται γι' αυτό και μόνο με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

'Αρθρο 150.

Νόθευση αποδεικτικών.

'Οποιος με πρόθεση νοθεύει, καταστρέφει ή κρύβει έγγραφα ή άλλα αντικείμενα που μπορούν να χρησιμεύσουν για την απόδειξη δικαιωμάτων ή την υποστήριξη συμφερόντων του ελληνικού κράτους ή συμμάχου του απέναντι σε άλλο κράτος τιμωρείται με κάθειρξη.

'Αρθρο 151.

Κατάχρηση πληρεξουσιότητας.

'Οποιος ως πληρεξούσιος του ελληνικού κράτους ή συμμάχου του, διεξάγει με κάποια άλλη κυβέρνηση υποθέσεις του εντολέα του με πρόθεση κατά τέτοιο τρόπο που να μπορεί να προκύψει βλάβη για τον εντολέα, τιμωρείται με κάθειρξη.

'Αρθρο 152.

Γενική διάταξη.

Στις περιπτώσεις των άρθρων 142, 145, 147, 148, 149, το δικαστήριο μπορεί μαζί με τη φυλάκιση να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 63, αριθ. 1.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

'Αρθρο 153.

Προσβολή κατά ξένου κράτους και του αρχηγού του.

1. α) 'Οποιος γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις των άρθρων 134 και 135 κατά ξένου κράτους που βρίσκεται σε ειρήνη με την Ελλάδα και είναι αναγνωρισμένο απ' αυτήν, καθώς και β) όποιος με πρόθεση βιαιοπραγεί ή αποπειράται βιαιοπραγία κατά του αρχηγού ξένου κράτους που βρίσκεται σε ειρήνη με την Ελλάδα και είναι αναγνωρισμένο απ' αυτήν, καθώς και όποιος προσβάλλει δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο την τιμή του τιμωρείται με φυλάκιση· η τιμωρία επιβάλλεται αν η πράξη δεν τιμωρείται από άλλη διάταξη νόμου με βαρύτερη ποινή, αν η αμοιβαιότητα είναι εξασφαλισμένη, τόσο κατά το χρόνο εκτέλεσης της πράξης, όσο και όταν επιβάλλεται η τιμωρία. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση της ξένης κυβέρνησης.

2. 'Οποιος στην Ελλάδα γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις της παρ. 1, υπό στοιχ. β' εναντίον αρχηγού τέτοιου ξένου κράτους κατά το χρόνο της παραμονής του στη χώρα, τιμωρείται ανεξάρτητα από αμοιβαιότητα· καταδιώκεται αυτεπαγγέλτως αν έγινε υπαίτιος βιαιοπραγίας ή αποπειράθηκε να τελέσει τέτοια βιαιοπραγία όπως αναφέρεται πιο πάνω.

3. Οι προσβολές της τιμής που αναφέρονται σ' αυτό το άρθρο παραγράφονται μετά έξι μήνες· απόδειξη της αλήθειας δεν επιτρέπεται.

4. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, στοιχ. α'. του άρθρου αυτού εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 137.

'Αρθρο 154.

Προσβολή της τιμής διπλωματικών αντιπροσώπων.

'Οποιος γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις του προηγούμενου άρθρου, παρ. 1, στοιχ. β', εναντίον πρεσβευτή διαπιστευμένου στην ελληνική πολιτεία ή άλλου διπλωματικού αντιπροσώπου ξένου κράτους τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται με αυστηρότερη ποινή από

άλλη διάταξη του νόμου. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση του παθόντος ή αίτηση της κυβέρνησής του.

Άρθρο 155.

Περιύβριση συμβόλων.

Με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος δημόσια, και για να εκδηλώσει μίσος ή περιφρόνηση αφαιρεί ή βλάπτει ή οπωσδήποτε περιυβρίζει έμβλημα ή σύμβολο της κυριαρχίας κάποιου ξένου κράτους που τελεί σε ειρήνη με την Ελλάδα και είναι αναγνωρισμένο απ' αυτήν, αν η αμοιβαιότητα είναι εξασφαλισμένη τόσο κατά τον χρόνο εκτέλεσης της πράξης, όσο και κατά τον χρόνο εκδίκασής της. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση της ξένης κυβέρνησης.

Άρθρο 156.

Προσβολή της ουδετερότητας.

Με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος παραβιάζει απαγορευτική διαταγή που εκδίδεται από την Κυβέρνηση και που δημοσιεύθηκε στην «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» με σκοπό να τηρηθεί η ουδετερότητα κατά τη διάρκεια κάποιου πολέμου. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

I. Εγκλήματα κατά πολιτικών σωμάτων και της Κυβέρνησης.

Άρθρο 157.

Βία κατά πολιτικού σώματος ή της Κυβέρνησης.

1. Όποιος με βία ή με απειλή βίας επιβάλλει στη Βουλή ή την Κυβέρνηση ή σε μέλος τους την εκτέλεση, παράλειψη ή ανοχή πράξης που ανάγεται στα καθήκοντά τους τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών. Η ίδια ποινή επιβάλλεται αν η πράξη στρέφεται κατά αρχηγού αναγνωρισμένου κατά τον κανονισμό της Βουλής πολιτικού κόμματος.

2. Ο υπαίτιος των παραπάνω πράξεων εναντίον νομαρχιακών, δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων ή άλλου συμβουλίου τοπικής αυτοδιοίκησης ή μέλους τους τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

3. Όποιος δημόσια περιυβρίζει τη Βουλή τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Αν η περιύβριση τελέστηκε εναντίον κάποιου από τα συμβούλια της παρ. 2 επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Η ποινική δίωξη γίνεται ύστερα από αίτηση της Βουλής ή του Συμβουλίου.

4. Το δικαστήριο μπορεί μαζί μ' αυτές τις ποινές να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων του άρθρου 63 αριθ. 1.

Άρθρο 157/Α.

Βία κατά πολιτικού κόμματος.

1. Όποιος εκτελεί πράξεις βίας κατά γραφείων πολιτικών κομμάτων που λειτουργούν νόμιμα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 167 έχει εφαρμογή και σ' αυτή την περίπτωση.

3. Αν με τις πράξεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους έχουν προκληθεί φθορές, αυτές χαρακτηρίζονται ως διακεκριμένες και επισύρουν κατά του υπαιτίου τις ποινές του άρθρου 382.

Άρθρο 158.

Νόθευση εκλογής ή ψηφοφορίας.

1. Όποιος με οποιοδήποτε τρόπο με πρόθεση προκαλεί την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος σε εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από τη Βουλή ή κάποια επιτροπή της, ή όποιος νοθεύει το γνήσιο αποτέλεσμα της εκλογής ή της ψηφοφορίας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Ο υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις αυτές σε εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από νομαρχιακό, δημοτικό, ή κοινοτικό συμβούλιο, ή άλλο συμβούλιο τοπικής αυτοδιοίκησης ή κάποια επιτροπή τους τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

3. Το δικαστήριο μπορεί μαζί με τις ποινές αυτές να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και των θέσεων του άρθρου 63, αριθ. 1.

Άρθρο 159.

Δωροδοκία.

1. Όποιος σχετικά με κάποια εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από τη Βουλή ή κάποια επιτροπή της προτείνει, παρέχει ή υπόσχεται σε βουλευτή δώρα ή οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα που δεν του οφείλονται ως αντάλλαγμα για να μην λάβει μέρος στην εκλογή ή στην ψηφοφορία ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

2. Ο βουλευτής που σχετικά με κάποια από τις εκλογές ή ψηφοφορίες της παρ. 1 αυτού του άρθρου δέχεται την παροχή ή την υπόσχεση δώρων ή άλλων ωφελημάτων που δεν του οφείλονται ή απαιτεί τέτοια ως αντάλλαγμα για να μην λάβει μέρος στην εκλογή ή στην ψηφοφορία ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή.

3. Όποιος σχετικά με κάποια εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από νομαρχιακό, δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο ή άλλο συμβούλιο τοπικής αυτοδιοίκησης ή επιτροπή κάποιου απ' αυτά προτείνει, παρέχει ή υπόσχεται σε κάποιο μέλος του δώρα ή οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα που δεν του οφείλονται ως αντάλλαγμα για να μην λάβει μέρος στην εκλογή ή ψηφοφορία ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους και με χρηματική ποινή.

4. Ο σύμβουλος που σχετικά με κάποια από τις εκλογές ή ψηφοφορίες της παρ. 3 αυτού του άρθρου δέχεται την παροχή ή υπόσχεση δώρων ή άλλων ωφελημάτων που δεν του οφείλονται ή απαιτεί τέτοια ως αντάλλαγμα για να μην λάβει μέρος στην εκλογή ή ψηφοφορία ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους και με χρηματική ποινή.

5. Το δικαστήριο μπορεί μαζί με αυτές τις ποινές να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και των θέσεων του άρθρου 63, αριθ. 1.

Άρθρο 160.

Διατάραξη συνεδριάσεων.

1. Όποιος με πρόθεση παρεμποδίζει τη διεξαγωγή συνεδρίασης της Βουλής ή κάποιας επιτροπής της ή τη διαταράσσει προκαλώντας θόρυβο ή αταξία ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Όποιος με κάποιον από τους παραπάνω τρόπους με πρόθεση παρεμποδίζει ή διαταράσσει συνεδρίαση νομαρχιακού, δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ή άλλου συμβουλίου το-

πικής αυτοδιοίκησης ή κάποιας επιτροπής τους τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

II. Εγκλήματα κατά τις εκλογές.

Άρθρο 161.

Βία κατά εκλογέων.

Όποιος με βία ή απειλές βίας παρεμποδίζει κάποιον εκλογέα από την ενάσκηση του εκλογικού του δικαιώματος ή επιβάλλει την ενάσκησή του ή την ψηφοφορία υπέρ ή κατά κάποιου υποψηφίου σε εκλογές βουλευτών ή νομαρχιακών, δημοτικών ή κοινοτικών αρχών τιμωρείται με φυλάκιση. Το δικαστήριο μπορεί εκτός από την ποινή να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και των θέσεων του άρθρου 63, αριθ. 1.

Άρθρο 162.

Εξαπάτηση εκλογέων.

Όποιος με ψευδείς ειδήσεις ή συκοφαντικές διαδόσεις που ανάγονται στο πρόσωπο κάποιου υποψηφίου ή με άλλο τρόπο εξαπατά εκλογέα είτε για να μην ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα, είτε για να μεταβάλει το εκλογικό του φρόνημα σε κάποια από τις εκλογές που αναφέρονται στο άρθρο 161 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 163.

Παραβίαση της μυστικότητας της ψηφοφορίας.

Όποιος, σε μυστική εκλογή, κατορθώνει με οποιονδήποτε τρόπο να μάθει είτε ο ίδιος είτε τρίτος την ψήφο που έδωσε ο εκλογέας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο 164.

Νόθευση της εκλογής.

1. Όποιος ψηφίζει χωρίς να έχει το δικαίωμα σε κάποια από τις εκλογές του άρθρου 161 ή ψηφίζει κατ' επανάληψη ή δίνει πολλαπλή ψήφο ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο και με πρόθεση προκαλεί την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος της εκλογής, ή όποιος νοθεύει το γνήσιο αποτέλεσμά της, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Αν ο υπαίτιος εκτελούσε υπηρεσία κατά την εκλογή, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 161 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

Άρθρο 165.

Δωροδοκία κατά τις εκλογές.

1. Όποιος σχετικά με κάποια από τις εκλογές του άρθρου 161, από την προκήρυξή της και έως το πέρας της ψηφοφορίας προτείνει, παρέχει ή υπόσχεται σε εκλογέα δώρα ή οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα που δεν του οφείλονται ως αντάλλαγμα για να παραλείψει την άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος ή για να το ασκήσει με ορισμένο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 161 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

2. Με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και χρηματική ποινή τιμωρείται ο εκλογέας που σχετικά με κάποια από τις εκλογές του άρθρου 161 και κατά το χρόνο που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο δέχεται την παροχή ή υπόσχεση δώρων ή άλλων ωφελημάτων που δεν του οφείλονται ή απαιτεί τέτοια ως αντάλλαγμα, για να παραλείψει την άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος ή για να το ασκήσει με ορισμένο τρόπο.

Άρθρο 166.

Διατάραξη της εκλογής.

Όποιος με πρόθεση παρεμποδίζει τη διεξαγωγή κάποιας εκλογής που αναφέρει το άρθρο 161 ή τη διαταράσσει προκαλώντας θόρυβο ή αταξία ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Άρθρο 167.

Αντίσταση.

1. Όποιος μεταχειρίζεται βία ή απειλή βίας για να εξαναγκάσει κάποια αρχή ή υπάλληλο να ενεργήσουν πράξη που ανάγεται στα καθήκοντά τους ή να παραλείψουν νόμιμη πράξη, καθώς και όποιος βιαιοπραγεί κατά υπαλλήλου ή προσώπου που έχει προσληφθεί ή άλλου υπαλλήλου που έχει προστρέξει για να τον υποστηρίξει ενώ διαρκεί η νόμιμη ενέργειά του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Σε κάθε περίπτωση αποκλείεται η μετατροπή ή η αναστολή της ποινής.

2. Αν οι πράξεις που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος έγιναν από πρόσωπο που οπλοφορεί ή φέρει αντικείμενα με τα οποία μπορεί να προκληθεί σωματική βλάβη ή έχει καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά του ή έγινε από περισσοτέρους, καθώς και αν το πρόσωπο κατά του οποίου στράφηκε η πράξη διέτρεξε σοβαρό προσωπικό κίνδυνο επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 168.

Προσβολές κατά του Προέδρου της Δημοκρατίας.

1. Όποιος βιαιοπραγεί κατά του προσώπου του Προέδρου της Δημοκρατίας ή εκείνου που ασκεί την προεδρική εξουσία τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Όποιος προσβάλλει την τιμή του Προέδρου της Δημοκρατίας ή εκείνου που ασκεί την προεδρική εξουσία ή τον δυσφημεί δημόσια ή όταν είναι παρών τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

3. Το αξιόποινο των εγκλημάτων των παραγράφων 1 και 2 παραγράφεται μετά έξι μήνες.

Άρθρο 169.

Απείθεια.

Με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών τιμωρείται όποιος, ύστερα από νόμιμη πρόσκληση, αρνείται σε κάποιον από τους υπαλλήλους του άρθρου 13, παρ. α', χωρίς αντίσταση την υπηρεσία ή συνδρομή που οφείλεται κατά το νόμο ή την είσοδο σε οποιοδήποτε μέρος για να επιχειρηθεί κάποια νόμιμη υπηρεσιακή ενέργεια.

Άρθρο 170.

Στάση.

1. Όποιος με πρόθεση συμμετέχει σε δημόσια συνάθροιση πλήθους που διαπράττει με ενωμένες δυνάμεις κάποια από τις πράξεις του άρθρου 167 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

2. Οι υποκινητές της στάσης, καθώς και εκείνοι που μεταχειρίστηκαν σωματική βία ή απειλές σωματικής βίας ή βιαιοπράγησαν, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν άλλη διάταξη νόμου δεν τιμωρεί την πράξη με βαρύτερη ποινή.

Άρθρο 171.

Θρασύτητα κατά της αρχής.

1. Όποιος μετέχει σε δημόσια συνάθροιση στο ύπαιθρο που απαγορεύτηκε νόμιμα από την αρμόδια αρχή τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.

2. Όταν πλήθος συγκεντρωμένο στο ύπαιθρο κληθεί νόμιμα από τον αρμόδιο πολιτικό ή στρατιωτικό υπάλληλο να διαλυθεί, καθένας από τους συγκεντρωμένους που δεν απομακρύνεται από τη συνάθροιση μετά την τρίτη πρόσκληση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 172.

Ελευθέρωση φυλακισμένου.

1. Όποιος με πρόθεση ελευθερώνει φυλακισμένο ή άλλον που κρατείται με διαταγή της αρχής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Όποιος γίνεται από αμέλεια υπαίτιος κάποιας απ' αυτές τις πράξεις τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή· αν ήταν για οποιονδήποτε λόγο υπόχρεος να φυλάξει εκείνον που απέδρασε· μένει εντελώς ατιμώρητος αν με δική του προσπάθεια συλληφθεί αυτός που απέδρασε μέσα σε δεκαπέντε ημέρες.

Άρθρο 173.

Απόδραση κρατουμένου.

1. Αν αποδράσει φυλακισμένος ή άλλος κρατούμενος με διαταγή της αρμόδιας αρχής τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους. Η παραπάνω ποινή εκτελείται ολόκληρη μετά την έκτιση της ποινής που επιβλήθηκε ή που θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος αυτός που απέδρασε.

2. Οποιοσδήποτε άλλος συμμετείχε στην απόδραση τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 174.

Στάση κρατουμένων.

1. Φυλακισμένοι ή άλλοι κρατούμενοι με διαταγή της αρχής που με ενωμένες δυνάμεις: α) επιχειρούν βίαια ν' αποδράσουν· β) επιτίθενται με έργα κατά των υπαλλήλων της φυλακής ή του κρατητηρίου ή κατά εκείνων στους οποίους έχει ανατεθεί η φύλαξη ή η επίβλεψη· γ) επιχειρούν με τη βία ή με απειλή να εξαναγκάσουν κάποιον απ' αυτούς σε πράξη ή παράλειψη τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

2. Όποιος απ' αυτούς βιαιοπραγήσει κατά κάποιου από τα παραπάνω πρόσωπα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

3. Οι παραπάνω ποινές εκτίονται ολόκληρες μετά την έκτιση της ποινής που επιβλήθηκε ή που θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος ο υπαίτιος.

Άρθρο 175.

Αντιποίηση.

1. Όποιος με πρόθεση αντιποιείται την άσκηση κάποιας δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για την αντιποίηση της άσκησης δικηγορίας, καθώς επίσης και για την αντιποίηση άσκησης υπηρεσίας λειτουργού της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού ή άλλης θρησκείας γνωστής στην Ελλάδα.

Άρθρο 176.

Όποιος δημόσια και χωρίς δικαίωμα φορεί στολή ή άλλο διακριτικό σημείο δημόσιου, δημοτικού, κοινοτικού ή θρησκευτικού λειτουργού από εκείνους που αναφέρει η παρ. 2 του άρθρου 175 ή παράσημο ή τίτλο που δεν δικαιούται να φέρει νόμιμα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 177.

Παραβίαση κατάσχεσης.

Όποιος με πρόθεση καταστρέφει, βλάπτει ή υφαιρεί κατασχεμένο πράγμα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 178.

Παραβίαση σφραγίδων που έθεσε η αρχή.

Όποιος με πρόθεση και αυθαίρετα θραύει ή βλάπτει σφραγίδα που έθεσε η αρχή για την κατάσχεση ή για τη φύλαξη κλεισμένων πραγμάτων ή εγγράφων ή για τη βεβαίωση της ταυτότητάς τους ή ματαιώνει με οποιονδήποτε τρόπο μια τέτοια σφράγιση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 179.

Παραβίαση φύλαξης της αρχής.

Όποιος με πρόθεση καταστρέφει, βλάπτει ή με οποιαδήποτε τρόπο αφαιρεί από την εξουσία της αρχής έγγραφα ή άλλα πράγματα που βρίσκονται στη φύλαξή της ή που αυτή τα παρέδωσε στη φύλαξη άλλου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 180.

Βλάβη επίσημων κοινοποιήσεων.

Με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος με πρόθεση και αυθαίρετα αφαιρεί, βλάπτει ή παραμορφώνει τις επίσημες κοινοποιήσεις που η αρχή έχει δημόσια τοιχοκολλήσει ή εκθέσει.

Άρθρο 181.

Περιύβριση της αρχής και συμβόλων.

1. Με φυλάκιση μέχρι τριών ετών τιμωρείται όποιος δημόσια περιυβρίζει δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή ή αρχηγό κόμματος της χώρας αναγνωρισμένου κατά τον Κανονισμό της Βουλής.

2. Με φυλάκιση μέχρι δύο ετών τιμωρείται όποιος δημόσια περιυβρίζει ή για να εκδηλώσει μίσος ή περιφρόνηση αφαιρεί, βλάπτει ή παραμορφώνει έμβλημα ή σύμβολο της κυριαρχίας του κράτους ή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Άρθρο 182.

Παραβίαση περιορισμών διαμονής.

Με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών τιμωρείται όποιος παραβιάζει τους περιορισμούς που του έχουν επιβληθεί νόμιμα στην ελευθερία της διαμονής και τις σχετικές υποχρεώσεις του.

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Άρθρο 183.

Διέγερση.

Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο προκαλεί ή διεγείρει δημόσια σε απείθεια κατά των νόμων ή των διαταγμάτων ή εναντίον άλλων νόμιμων διαταγών της αρχής τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 184.

Όπως δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο προκαλεί ή διεγείρει σε διάπραξη κακουργήματος ή πλημμελήματος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 185.

Όποιος εγκωμιάζει δημόσια και με οποιονδήποτε τρόπο έγκλημα που διαπράχθηκε και έτσι εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 186.

Πρόκληση και προσφορά για την εκτέλεση κακουργήματος ή πλημμελήματος.

1. Όποιος προκαλεί ή παροτρύνει με οποιονδήποτε τρόπο κάποιον να διαπράξει ορισμένο κακούργημα, καθώς και όποιος προσφέρεται ή αποδέχεται τέτοια πρόκληση ή προσφορά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Όποιος προκαλεί ή παροτρύνει με οποιονδήποτε τρόπο κάποιον να διαπράξει ορισμένο πλημμέλημα, καθώς και όποιος προσφέρεται γι' αυτό και όποιος αποδέχεται τέτοια πρόκληση ή προσφορά, τιμωρείται με φυλάκιση.

3. Οι ποινές των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

4. Οι πράξεις του άρθρου αυτού μπορεί να μείνουν ατιμώρητες αν ο υπαίτιος ανακάλεσε με δική του θέληση την πρόκληση, την προσφορά ή την αποδοχή.

Άρθρο 187.

Σύσταση και συμμορία.

1. Όποιος συμφωνεί με άλλον να διαπράξουν ορισμένο κακούργημα ή ενώνεται με άλλον για τη διάπραξη περισσότερων κακουργημάτων που δεν καθορίστηκαν ακόμη ειδικά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

2. Όποιος συμφωνεί ή ενώνεται με άλλον για να διαπράξουν ένα ή περισσότερα πλημμελήματα για τα οποία απειλείται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται με φυλάκιση.

3. Ο υπαίτιος απαλλάσσεται από την ποινή των προηγούμενων παραγράφων αν με αναγγελία στην αρχή κατέστησε δυνατή την πρόληψη της διάπραξης των κακουργημάτων ή πλημμελημάτων.

Άρθρο 188.

Συμμετοχή σε αθέμιτο σωματείο.

Όποιος συμμετέχει σε σωματείο του οποίου οι σκοποί αντιβαίνουν σε ποινικές διατάξεις τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 189.

Διατάραξη της κοινής ειρήνης.

1. Όποιος συμμετέχει σε δημόσια συνάθροιση πλήθους που με ενωμένες δυνάμεις διαπράττει βιαιοπραγίες εναντίον προσώπων ή πραγμάτων ή εισβάλλει παράνομα σε ξένα σπίτια, κατοικίες ή άλλα ακίνητα κτήματα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Οι υποκινητές και εκείνοι που εκτέλεσαν βιαιοπραγίες τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

3. Οι ποινές αυτές επιβάλλονται αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 190.

Διατάραξη της ειρήνης των πολιτών.

Όποιος με απειλές ότι θα διαπραχθούν κακουργήματα ή πλημμελήματα διεγείρει σε ανησυχία ή τρόμο τους πολίτες τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 191.

1. Σε φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και σε χρηματική ποινή καταδικάζεται όποιος διασπείρει με οποιονδήποτε τρόπο ψευδείς ειδήσεις ή φήμες ικανές να επιφέρουν ανησυχίες ή φόβο στους πολίτες ή να ταράξουν τη δημόσια πίστη ή να κλονίσουν την εμπιστοσύνη του κοινού στο εθνικό νόμισμα ή στις ένοπλες δυνάμεις της χώρας ή να επιφέρουν διαταραχή στις διεθνείς σχέσεις της χώρας. Αν η πράξη τελέστηκε επανειλημμένα μέσω του τύπου, ο υπαίτιος καταδικάζεται τουλάχιστον σε φυλάκιση έξι μηνών και σε χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων μεταλλικών δραχμών.

2. Όποιος από αμέλεια γίνεται υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή

Άρθρο 192.

Όποιος δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο προκαλεί ή διεγείρει τους πολίτες σε βιαιοπραγίες μεταξύ τους ή σε αμοιβαία διχόνοια και έτσι διαταράσσει την κοινή ειρήνη, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν σύμφωνα με άλλη διάταξη δεν επιβάλλεται αυστηρότερη ποινή.

Άρθρο 193.

Έγκλημα σε κατάσταση υπαίτιας μέθης.

1. Όποιος εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 35 με πρόθεση ή από αμέλεια, περιάγει τον εαυτό του σε κατάσταση μέθης που αποκλείει κατά το άρθρο 34 την ικανότητα για καταλογισμό και σ' αυτή την κατάσταση γίνεται υπαίτιος πράξης, η οποία αλλιώς θα του είχε καταλογιστεί ως κακούργημα ή πλημμέλημα, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών αν η πράξη είναι πλημμέλημα, και με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη είναι κακούργημα.

2. Αν η πράξη διώκεται μόνο ύστερα από έγκληση, η ποινική δίωξη ασκείται μόνο μετά την υποβολή της.

Άρθρο 194.

Πρόσκληση σε συνεισφορά για χρηματικές ποινές.

Όποιος με σκοπό την αποδοκιμασία δικαστικής απόφασης με την οποία επιβλήθηκε χρηματική ποινή ή αποζημίωση ή δικαστικά έξοδα προσκαλεί δημόσια σε συνεισφορά για την καταβολή τους ή δημοσιεύει τα ονόματα συνδρομητών για τέτοιο σκοπό τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 195.

Κατάρτιση ένοπλης ομάδας.

Όποιος χωρίς δικαίωμα καταρτίζει ένοπλη ομάδα που δεν αποβλέπει στη διάπραξη εγκλημάτων, την εφοδιάζει με πολεμοφόδια ή αναλαμβάνει την αρχηγία της, καθώς και εκείνος που συμμετέχει σε τέτοια ομάδα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Άρθρο 196.

Κατάχρηση εκκλησιαστικού αξιώματος.

Ο θρησκευτικός λειτουργός που κατά την ενάσκηση των έργων του ή δημόσια και με την ιδιότητά του προκαλεί ή διεγείρει τους πολίτες σε εχθροπάθεια κατά της πολιτειακής εξουσίας ή άλλων πολιτών τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 197.

Διατάραξη συνεδριάσεων.

1. Όποιος χωρίς να διαταράξει την κοινή ειρήνη εμποδίζει αυθαίρετα τις συνεδριάσεις υπηρεσιακού συλλόγου συγκροτημένου σύμφωνα με το νόμο για τη διεξαγωγή δημόσιων υποθέσεων ή πολιτικού κόμματος που λειτουργεί νόμιμα ή σωματείου αναγνωρισμένου σύμφωνα με το νόμο ή των αρχών τους ή των αρχών και συμβουλίων κάποιου καθιδρύματος ή τις διαταράσσει σοβαρά με διέγερση θορύβου ή αταξίας ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Αν η πράξη που τελέστηκε αφορά συνεδρίαση δικαστηρίου, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Άρθρο 198.

Κακόβουλη βλασφημία.

1. Με φυλάκιση μέχρι δύο ετών τιμωρείται όποιος δημόσια και κακόβουλα βρίζει με οποιονδήποτε τρόπο το Θεό.

2. Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παρ. 1, εκδηλώνει δημόσια με βλασφημία έλλειψη σεβασμού προς τα θεία, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

'Αρθρο 199.

Καθύβριση θρησκευμάτων.

'Οποιος δημόσια και κακόβουλα καθυβρίζει με οποιονδήποτε τρόπο την Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού ή άλλη θρησκεία ανεκτή στην Ελλάδα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

'Αρθρο 200.

Διατάραξη θρησκευτικών συναθροίσεων.

1. **'Οποιος κακόβουλα προσπαθεί να εμποδίσει ή με πρόθεση** διαταράσσει μιαν ανεκτή κατά το πολίτευμα θρησκευτική συνάθροιση για λατρεία ή τελετή, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος μέσα σε εκκλησία ή σε τόπο ορισμένο για θρησκευτική συνάθροιση ανεκτή κατά το πολίτευμα, ενεργεί υβριστικά ανάρμοστες πράξεις.

'Αρθρο 201.

Περιύβριση νεκρών.

'Οποιος αφαιρεί αυθαίρετα νεκρό ή μέλη του ή την τέφρα του, από εκείνους που έχουν δικαίωμα να τα φυλάξουν ή ενεργεί πράξεις υβριστικά ανάρμοστες σχετικές με αυτά ή με τάφο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ

'Αρθρο 202.

Διέγερση αυτών που έχουν υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας.

1. **'Οποιος με οποιονδήποτε τρόπο και με πρόθεση** προκαλεί ή διεγείρει πρόσωπο που υπηρετεί στο στρατό να παραβεί υπηρεσιακή υποχρέωση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος με πρόθεση προκαλεί ή διεγείρει πρόσωπο που έχει υποχρέωση να στρατευθεί να μην υπακούσει στην πρόσκληση όταν το καλέσουν στο στρατό.

3. **'Οποιος σε καιρό πολέμου,** ένοπλης στάσης ή γενικής **επιστράτευσης διαπράξει τις πράξεις που αναφέρονται στις** προηγούμενες παραγράφους τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

4. Οι ποινές αυτού του άρθρου επιβάλλονται, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

'Αρθρο 203.

Τεχνητή πρόκληση ανικανότητας για τη στρατιωτική υπηρεσία.

1. 'Οποιος με πρόθεση και για να αποφύγει τη στράτευση καθιστά μόνος ή με τη βοήθεια άλλου τον εαυτό του ανίκανο για την υπηρεσία στο στρατό με ακρωτηριασμό ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ολικά ή μερικά, διαρκώς ή πρόσκαιρα, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.

2. Με την ίδια ποινή φυλάκισης και με χρηματική ποινή, αν με άλλη διάταξη δεν τιμωρείται η πράξη βαρύτερα, τιμωρείται και όποιος με πρόθεση προκαλεί τέτοια ανικανότητα σε άλλον με τη θέλησή του.

3. 'Οποιος σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης, ή γενικής επιστράτευσης τελεί τις πράξεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

'Αρθρο 204.

Απάτη για την αποφυγή της στράτευσης.

'Οποιος μεταχειρίζεται απατηλά μέσα για ν' αποφύγει ο ίδιος ή κάποιος άλλος, ολικά ή μερικά, διαρκώς ή πρόσκαιρα την υποχρέωση για στράτευση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.

'Αρθρο 205.

Παράνομη αποδημία.

1. 'Οποιος φεύγει στην αλλοδαπή χωρίς άδεια και για να αποφύγει τη στράτευση, καθώς και όποιος βρίσκεται στην αλλοδαπή και δεν προσέρχεται εγκαίρως για να εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

2. 'Οποιος φεύγει στην αλλοδαπή χωρίς τη σχετική άδεια που απαιτεί ο στρατολογικός νόμος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.

'Αρθρο 206.

Στρατολογία για ξένο κράτος.

'Οποιος στρατολογεί 'Ελληνα πολίτη για στρατιωτική υπηρεσία **σε ξένο κράτος, καθώς και όποιος τον βοηθεί με** οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση.

ΕΝΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

'Αρθρο 207.

Παραχάραξη

'Οποιος παραποιεί ή νοθεύει ελληνικό ή ξένο μεταλλικό νόμισμα ή χαρτονόμισμα με σκοπό να το θέσει σε κυκλοφορία **σαν γνήσιο, καθώς και όποιος προμηθεύεται τέτοιο νόμι**σμα για τον ίδιο σκοπό, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή. Σε ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

'Αρθρο 208.

Κυκλοφορία παραχαραγμένων νομισμάτων.

1. 'Οποιος με πρόθεση θέτει σε κυκλοφορία παραχαραγμέ**νο νόμισμα ή χαρτονόμισμα σαν γνήσιο, τιμωρείται με κάθειρ**ξη και χρηματική ποινή και σε ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή.

2. Αν όμως ο υπαίτιος ή αντιπρόσωπός του είχε δεχτεί το νόμισμα σαν γνήσιο, του επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή χρηματική ποινή. Η ίδια ποινή επιβάλλεται, αν ο **υπαίτιος ενήργησε εκτελώντας εντολή εκείνου στον οποίο δόθηκε το νόμισμα σαν γνήσιο, όταν βρίσκεται σε σχέση εξάρ**τησης με τον εντολέα ή ζει μαζί του στην ίδια **κατοικία**.

'Αρθρο 209.

Κιβδηλεία.

'Οποιος με κοπή, τρύπημα ή ρίνισμα ή με άλλον τρόπο ελαττώνει την εσωτερική αξία μεταλλικού νομίσματος με σκοπό να το θέσει σε κυκλοφορία σαν να είχε πλήρη την **εσωτερική του αξία, καθώς και εκείνος που προμηθεύεται κί**βδηλο νόμισμα για τον ίδιο σκοπό, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

'Αρθρο 210.

Κυκλοφορία κίβδηλων νομισμάτων.

1. 'Οποιος με πρόθεση θέτει σε κυκλοφορία νόμισμα κίβδηλο σαν να είχε πλήρη την εσωτερική του αξία τιμωρεί-

ται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

2. Αν όμως ο υπαίτιος ή ο αντιπρόσωπός του είχε δεχτεί το νόμισμα αυτό σαν γνήσιο, του επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή χρηματική ποινή. Η ίδια ποινή επιβάλλεται αν ο υπαίτιος ενήργησε εκτελώντας εντολή εκείνου στον οποίο δόθηκε το νόμισμα σαν γνήσιο, όταν βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης με τον εντολέα ή ζει μαζί του στην ίδια κατοικία.

Άρθρο 211.

Προπαρασκευαστικές πράξεις.

Όποιος με σκοπό να διαπράξει κάποιο από τα εγκλήματα των άρθρων 207 και 209 παρασκευάζει ή προμηθεύεται με οποιονδήποτε τρόπο διάφορα μέσα, σκεύη ή εργαλεία, χρήσιμα γι' αυτόν το σκοπό τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 212.

Απαλλάσσεται από κάθε ποινή όποιος στις περιπτώσεις του προηγούμενου άρθρου καταστρέφει με την ελεύθερη θέλησή του τα αντικείμενα που αναφέρονται σ' αυτό πριν τα χρησιμοποιήσει.

Άρθρο 213.

Δήμευση.

1. Η δήμευση των παραχαραγμένων ή κίβδηλων νομισμάτων και των μέσων, σκευών και εργαλείων του άρθρου 211 διατάσσεται και αν ακόμα δεν διωχθεί και καταδικαστεί ορισμένο πρόσωπο και ανεξάρτητα από το αν αυτά ανήκουν ή όχι στον αυτουργό ή το συναίτιο της παραχάραξης ή κιβδηλείας.

2. Αν όμως ο κύριος των νομισμάτων ή του υλικού από το οποίο κατασκευάστηκαν είναι αποδεδειγμένα αμέτοχος στην παραχάραξη ή την κιβδηλεία, τα νομίσματα αχρηστεύονται ως νομίσματα και αποδίδονται ύστερα από αυτό στον κύριο.

Άρθρο 214.

Τραπεζογραμμάτια και άλλοι τίτλοι που εξομοιώνονται μ' αυτά.

Για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού εξομοιώνονται με το χαρτονόμισμα τα τραπεζογραμμάτια, οι ομολογίες που περιέχουν υπόσχεση πληρωμής ορισμένου χρηματικού ποσού, οι μετοχές, οι προσωρινοί τίτλοι μετοχών, τα τοκομερίδια, οι μερισματαποδείξεις ή οι αποδείξεις για την ανανέωση τέτοιων μερισμάτων, αν αυτοί οι τίτλοι είναι στον κομιστή και εκδόθηκαν από κάποιον που είχε το δικαίωμα να τους εκδώσει ή φαίνονται ότι εκδόθηκαν από τέτοιο πρόσωπο.

Άρθρο 215.

Παράνομη έκδοση ανώνυμων ομολογιών.

Όποιος θέτει παράνομα σε κυκλοφορία στην Ελλάδα ανώνυμες ομολογίες που περιέχουν υπόσχεση πληρωμής ορισμένου χρηματικού ποσού τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

ΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

Άρθρο 216.

α. Πλαστογραφία.

1. Όποιος καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει έγγραφο με σκοπό να παραπλανήσει με τη χρήση του άλλον σχετικά με γεγονός που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Η χρήση του εγγράφου από αυτόν θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος για τον παραπάνω σκοπό εν γνώσει χρησιμοποιεί πλαστό ή νοθευμένο έγγραφο.

3. Αν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων (παράγραφοι 1 — 2) σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 217.

Πλαστογραφία πιστοποιητικών.

1. Όποιος με σκοπό να διευκολύνει την άμεση συντήρηση, την κίνηση ή την κοινωνική πρόοδο αυτού του ίδιου ή άλλου καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει πιστοποιητικό ή μαρτυρικό ή άλλο έγγραφο που μπορεί να χρησιμεύσει συνήθως για τέτοιους σκοπούς ή εν γνώσει του χρησιμοποιεί τέτοιο πλαστό ή νοθευμένο έγγραφο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος χρησιμοποιεί για τον ίδιο σκοπό τέτοιο έγγραφο, που είναι γνήσιο, είχε εκδοθεί όμως για άλλον.

Άρθρο 218.

Πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων.

1. Όποιος: α) καταρτίζει πλαστά ή νοθεύει επίσημα ένσημα δηλωτικά αξίας, ιδίως ταχυδρομικά ή χαρτόσημα ή άλλα φορόσημα, με σκοπό να τα χρησιμοποιήσει σαν γνήσια· β) εν γνώσει τα χρησιμοποιεί σαν γνήσια· γ) τα προμηθεύεται γι' αυτόν το σκοπό ή τα προσφέρει στην αγορά ή τα εισάγει σε κυκλοφορία τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Όποιος εν γνώσει ξαναχρησιμοποιεί επίσημα ένσημα δηλωτικά αξίας, που είχαν ήδη χρησιμοποιηθεί ή τα αποκτά με σκοπό να τα ξαναχρησιμοποιήσει προσφέροντάς τα στην αγορά ή εισάγοντάς τα σε κυκλοφορία τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

3. Όποιος με σκοπό να εκτελέσει κάποιαν από τις παραπάνω πράξεις κατασκευάζει, προμηθεύεται ή παραδίδει σε άλλον μέσα, σκεύη ή εργαλεία χρήσιμα για το σκοπό αυτόν τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

4. Το δικαστήριο διατάσσει τη δήμευση των πλαστών ενσήμων, εκείνων που έχουν ξαναχρησιμοποιηθεί και εκείνων που προορίζονται να ξαναχρησιμοποιηθούν· μπορεί επίσης να διατάξει τη δήμευση των σκευών και εργαλείων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο και όταν δεν διώκεται ή δεν καταδικάζεται ορισμένο πρόσωπο.

Άρθρο 219.

Η διάταξη του άρθρου 212 εφαρμόζεται ανάλογα και στις πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 218 παρ. 3.

Άρθρο 220.

β. Υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης.

1. Όποιος πετυχαίνει με εξαπάτηση να βεβαιωθεί σε δημόσιο έγγραφο αναληθώς περιστατικό που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες, καθώς και όποιος χρησιμοποιεί τέτοια ψευδή βεβαίωση για να εξαπατήσει άλλον σχετικά με το περιστατικό αυτό, τιμωρείται με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι δύο ετών, αν δεν τιμωρείται βαρύτερα κατά τις διατάξεις για την ηθική αυτουργία.

2. Αν όμως υπάρχουν οι όροι του άρθρου 216 παρ. 3, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 221.

γ. Ψευδείς ιατρικές πιστοποιήσεις.

1. Γιατροί, οδοντίατροι, κτηνίατροι, φαρμακοποιοί, χημικοί και μαίες που εν γνώσει εκδίδουν ψευδείς πιστοποιήσεις, οι οποίες προορίζονται να παρέχουν πίστη σε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή ή νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου ή σε μια ασφαλιστική επιχείρηση ή που μπορούν να ζημιώσουν έννομα και ουσιώδη συμφέροντα άλλου προσώπου τιμω-

ρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή. Αν οι ψευδείς αυτές πιστοποιήσεις προορίζονται για δικαστική χρήση, αυτοί που τις εκδίδουν τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή, καθώς και με αποστέρηση των αξιωμάτων και θέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 63 αριθ. 1.

2. Με φυλάκιση μέχρι ενός έτους τιμωρείται όποιος χρησιμοποιεί τέτοια ψευδή πιστοποίηση για να εξαπατήσει δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή, ή νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου ή ασφαλιστική επιχείρηση. Αν έγινε δικαστική χρήση της ανωτέρω ψευδούς πιστοποίησης ο διάδικος που έκαμε τη χρήση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 222.

δ. Υπεξαγωγή εγγράφων

Όποιος με σκοπό να βλάψει άλλον αποκρύπτει, βλάπτει ή καταστρέφει έγγραφο του οποίου δεν είναι κύριος ή δεν είναι αποκλειστικά κύριος ή που άλλος έχει δικαίωμα, κατά τις διατάξεις του αστικού δικαίου, να ζητήσει την παράδοση ή την επίδειξή του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 223.

ε. Μετακίνηση ορόσημων.

1. Όποιος, με σκοπό να βλάψει άλλον αφαιρεί, καθιστά αγνώριστα, μετατοπίζει ή ψευδώς τοποθετεί ορόσημα ή άλλα σημάδια που χρησιμεύουν για τον καθορισμό ορίων ή του ύψους και της διαίρεσης των υδάτων, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Αν η πράξη έγινε χωρίς αυτόν το σκοπό, με πρόθεση όμως, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι τριών μηνών ή χρηματική ποινή.

ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 224.

Ψευδορκία.

1. Όποιος ως διάδικος σε πολιτική δίκη δίνει εν γνώσει του ψευδή όρκο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, ενώ εξετάζεται ενόρκως ως μάρτυρας ενώπιον αρχής αρμόδιας να ενεργεί ένορκη εξέταση ή αναφέρεται στον όρκο που έχει δώσει, καταθέτει εν γνώσει του ψέματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια.

3. Εξομοιώνονται με τον όρκο η διαβεβαίωση των κληρικών στην ιεροσύνη τους, η διαβεβαίωση που επιτρέπει ο νόμος αντί για όρκο στους οπαδούς θρησκευμάτων που δεν επιτρέπουν όρκο, καθώς και κάθε άλλη βεβαίωση που αναπληρώνει τον όρκο, κατά τις διατάξεις της δικονομίας.

Άρθρο 225.

Ψευδής ανώμοτη κατάθεση.

1. Με φυλάκιση το πολύ δύο ετών τιμωρείται: α) όποιος, όταν εξετάζεται χωρίς όρκο ως διάδικος ή μάρτυρας από αρχή αρμόδια να ενεργεί τέτοια εξέταση, εν γνώσει του καταθέτει ψέματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια· β) όποιος δηλώνει πως είναι έτοιμος να δώσει στο δικαστήριο ψευδή όρκο, που όμως δεν έδωσε, γιατί ο αντίδικος τον δέχτηκε σαν δοσμένο.

2. Με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος, σε κάθε άλλη περίπτωση, όταν εξετάζεται από κάποια αρχή ή από εξουσιοδοτημένο όργανό της ή όταν αναφέρεται σ' αυτήν, εκθέτει εν γνώσει του ψέματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος εμφανίζεται ως μάρτυρας ενώπιον κάποιας αρχής και αρνείται επίμονα να δώσει τη μαρτυρία του ή τον όρκο της μαρτυρίας του.

Άρθρο 226.

Ψευδορκία κλπ. πραγματογνώμονα και διερμηνέα.

1. Όποιος ως πραγματογνώμονας ή διερμηνέας εν γνώσει εκθέτει με όρκο ψέματα ή αποκρύπτει την αλήθεια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

2. Η διάταξη του άρθρου 67 εφαρμόζεται αναλόγως και σ' αυτή την περίπτωση.

3. Αν η ψευδής γνωμοδότηση του πραγματογνώμονα ή η ψευδής μετάφραση του διερμηνέα έγιναν χωρίς όρκο, επιβάλλεται φυλάκιση το πολύ ενός έτους.

Άρθρο 227.

1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 224 και 226 παρ. 1, αν επιβληθεί φυλάκιση ανώτερη από έξι μήνες, επιβάλλεται και στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων για ένα έως πέντε έτη.

2. Στις περιπτώσεις του άρθρου 225 η πράξη μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος με την ελεύθερη θέλησή του ανακάλεσε ενώπιον της ίδιας αρχής την ψευδή έκθεση με νέα του έκθεση. Η ανάκληση αυτή δεν απαλλάσσει από την ποινή τον υπαίτιο, αν η αρχή έχει ήδη εκδώσει απόφαση ή αν επήλθε σε άλλον κάποια έννομη επιβλαβής συνέπεια.

3. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των άρθρων 224 παρ. 2 και 225 τις τέλεσε για να αποφύγει ποινική ευθύνη, είτε δική του είτε κάποιου από τους οικείους του, το δικαστήριο μπορεί να τον απαλλάξει από κάθε ποινή.

Άρθρο 228.

Παραπλάνηση σε ψευδορκία.

1. Όποιος με πρόθεση παρασύρει κάποιον να δώσει από πλάνη ψευδή όρκο, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο άρθρο 224, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα κατά τις διατάξεις για την ηθική αυτουργία.

2. Όποιος προσπαθεί με οποιοδήποτε μέσο να πείσει κάποιον να διαπράξει το έγκλημα των άρθρων 224 και 226 παρ. 1, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 229.

Ψευδής καταμήνυση.

1. Όποιος εν γνώσει καταμηνύει άλλον ψευδώς ή αναφέρει γι' αυτόν ενώπιον της αρχής ότι τέλεσε αξιόποινη πράξη ή πειθαρχική παράβαση με σκοπό να προκαλέσει την καταδίωξή του γι' αυτήν τιμωρείται με φυλάκιση.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος για τον ίδιο σκοπό εν γνώσει και ψευδώς καθιστά άλλον ύποπτο στην αρχή για αξιόποινη πράξη ή πειθαρχική παράβαση υποβάλλοντας, αλλοιώνοντας ή αποκρύπτοντας κάποιο αποδεικτικό μέσο.

3. Το δικαστήριο με αίτηση του παθόντος μπορεί να του επιτρέψει να δημοσιεύσει την απόφαση με έξοδα του καταδικασμένου.

4. Το δικαίωμα για τη δημοσίευση με έξοδα του καταδικασμένου αποσβήνεται αν η δημοσίευση δεν γίνει μέσα σε τρείς μήνες από την επίδοση της τελεσίδικης απόφασης στον παθόντα.

Άρθρο 230.

Όποιος, χωρίς να καθιστά άλλον ύποπτο, παριστάνει εν γνώσει του ψευδώς στην αρχή ότι τελέστηκε κάποιο κακούργημα ή πλημμέλημα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 231.

Υπόθαλψη εγκληματία.

1. Όποιος εν γνώσει ματαιώνει τη δίωξη άλλου για κακούργημα ή πλημμέλημα που διέπραξε ή την εκτέλεση της

ποινής που του επιβλήθηκε ή του μέτρου ασφάλειας (άρθρα 69 — 76 και 122) τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Η υπόθαλψη μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος την τέλεσε υπέρ κάποιου οικείου του.

Άρθρο 232.

Παρασιώπηση εγκλημάτων.

1. Όποιος, ενώ έμαθε με τρόπο αξιόπιστο ότι μελετάται κακούργημα ή ότι άρχισε ήδη η εκτέλεσή του, και σε χρόνο τέτοιον ώστε να μπορεί ακόμη να προληφθεί η τέλεση ή το αποτέλεσμά του παραλείπει να το αναγγείλει εγκαίρως στην αρχή τιμωρείται, αν το κακούργημα τελέστηκε ή έγινε απόπειρά του, με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, ανεξάρτητα αν ο δράστης τιμωρηθεί.

2. Η παράλειψη αυτή μένει ατιμώρητη αν η αναγγελία στην αρχή θα αφορούσε πρόσωπο οικείο εκείνου που την παρέλειψε.

Άρθρο 233.

Απιστία δικηγόρων.

Δικηγόρος ή άλλος νομικός παραστάτης που βλάπτει με πρόθεσή του εκείνον, των συμφερόντων του οποίου έχει αναλάβει τη νομική προστασία, ή που στην ίδια ένδικη υπόθεση βοηθεί με συμβουλές ή με παροχή υπηρεσίας και τους δύο διαδίκους, είτε ταυτόχρονα είτε διαδοχικά, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών. Αν όμως ενήργησε αφού συνεννοήθηκε με αυτούς που έχουν αντίθετα συμφέροντα ή επιδιώκοντας κέρδος τιμωρείται με φυλάκιση τριών μηνών.

Άρθρο 234.

Παραβίαση της μυστικότητας δικαστικών συνεδριάσεων.

Με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος με οποιονδήποτε τρόπο δημοσιεύει έκθεση για κάποια δικαστική συνεδρίαση που έχει διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών ή οποιοδήποτε έγγραφο τέτοιας δίκης, εκτός αν το δικαστήριο στο οποίο διεξάγεται η δίκη επιτρέψει τη δημοσίευση.

ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Άρθρο 235.

Δωροδοκία για νόμιμες πράξεις.

Τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους ο υπάλληλος που απαιτεί ή δέχεται ή προσφέρεται να δεχθεί δώρα ή άλλα ανταλλάγματα που δεν δικαιούται ή την υπόσχεση τέτοιων δώρων ή ανταλλαγμάτων για ενέργεια ή παράλειψή του μελλοντική ή ήδη τελειωμένη η οποία είναι αντίθετη στα καθήκοντά του ή ανάγεται στην υπηρεσία του.

Άρθρο 236

Δωροδοκία για παράνομες πράξεις.

Με την ίδια ποινή του άρθρου 235 τιμωρείται όποιος δίνει, προσφέρει ή υπόσχεται τέτοια δώρα ή άλλα ανταλλάγματα. Η πράξη μένει ατιμώρητη αν αυτός με δική του θέληση και πριν εξετασθεί οπωσδήποτε για την πράξη την αναγγείλει στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή σε οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο ή άλλη αρμόδια αρχή, εγχειρίζοντας έγγραφη αναφορά ή προφορικά, οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση. Στην περίπτωση αυτή το δώρο ή το αντάλλαγμα που τυχόν κατασχέθηκε ή έχει παραδοθεί στον ανακριτή αποδίδεται σ' αυτόν που το έδωσε και δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή η διάταξη του άρθρου 238.

Άρθρο 237.

Δωροδοκία δικαστή.

1. Εκείνος που καλείται κατά το νόμο να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα ή ο διαιτητής, αν ζητήσουν ή δεχθούν δώρα ή άλλα ωφελήματα που δεν δικαιούνται ή την υπόσχεση ότι θα τα λάβουν με το σκοπό να διεξαχθεί ή να κριθεί μια υπόθεση που τους έχει ανατεθεί υπέρ ή εναντίον κάποιου, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται όποιος για το σκοπό που αναφέρθηκε προσφέρει, υπόσχεται ή δίνει τέτοια δώρα ή ωφελήματα σε κάποιο από τα πρόσωπα της παρ. 1 ή σε οικείο τους.

Άρθρο 238.

Δήμευση του δώρου.

Στις περιπτώσεις των άρθρων 235, 236, 237 η απόφαση διατάσσει να δημευθούν τα δώρα που δόθηκαν ή η αξία τους.

Άρθρο 239.

Κατάχρηση εξουσίας.

Υπάλληλος στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η δίωξη ή η ανάκριση αξιόποινων πράξεων: α) αν μεταχειρίστηκε παρανόμως εκβιαστικά μέσα για να πετύχει οποιαδήποτε έγγραφη ή προφορική κατάθεση κατηγορουμένου, μάρτυρα ή πραγματογνώμονα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα κατά τα άρθρα 137Α και 137Β· β) αν εν γνώσει του εξέθεσε σε δίωξη ή τιμωρία κάποιον αθώο η παρέλειψε να διώξει κάποιον υπαίτιο ή προκάλεσε την απαλλαγή του από την τιμωρία τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 240.

Παραβάσεις στην εκτέλεση των ποινών.

1. Υπάλληλος στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η εκτέλεση των ποινών τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός μηνός αν εν γνώσει του εκτέλεσε παράνομα ποινή ή αν παρέλειψη την εκτέλεσή της.

2. Αν όμως η παράνομη εκτέλεση προήλθε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.

Άρθρο 241.

Παραβίαση οικιακού ασύλου.

Υπάλληλος που, χρησιμοποιώντας την υπαλληλική του ιδιότητα εισέρχεται στην κατοικία άλλου χωρίς ο άλλος να το θέλει, εκτός από τις περιπτώσεις όπου το προβλέπει ο νόμος και χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 242.

Ψευδής βεβαίωση, νόθευση κλπ.

1. Υπάλληλος που στα καθήκοντά του ανάγεται η έκδοση ή η σύνταξη δημόσιων εγγράφων, αν σε τέτοια έγγραφα βεβαιώνει με πρόθεση ψευδώς περιστατικό που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπάλληλος ο οποίος με πρόθεση νοθεύει, καταστρέφει, βλάπτει ή υπεξάγει έγγραφο που του εμπιστεύτηκαν ή του είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του.

3. Αν όμως ο υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις των παραγράφων 1 και 2 είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον αθέμιτο όφελος ή να βλάψει παράνομα άλλον, επιβάλλεται κάθειρξη.

4. Με την ποινή της παρ. 1 τιμωρείται όποιος εν γνώσει του χρησιμοποιεί το έγγραφο που είναι πλαστό ή νοθευμένο ή έχει υπεξαχθεί.

Άρθρο 243.

Παράλειψη βεβαίωσης ταυτότητας.

Υπάλληλος που στα καθήκοντά του ανάγεται η έκδοση ή η σύνταξη δημόσιων εγγράφων, αν κατά την έκδοση ή τη σύ-

νταξή τυος παραλείπει να βεβαιωθεί για την ταυτότητα του προσώπου που αναφέρεται στο έγγραφο όταν και όπως απαιτεί ο νόμος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

Άρθρο 244.

Καταπίεση.

Υπάλληλος που εν γνώσει εισπράττει φόρους, δασμούς, τέλη ή άλλα φορολογήματα, δικαστικά έξοδα ή οποιαδήποτε δικαιώματα που δεν οφείλονται τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 245.

1. Οι ποινές του άρθρου 244 επιβάλλονται και στους υπαλλήλους οι οποίοι αφήνουν στους γραφείς ή βοηθούς που οι ίδιοι διορίζουν να κάνουν κάποια από τις εισπράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 244, αν αυτοί εν γνώσει του υπαλλήλου εισέπραξαν ποσό που δεν οφείλεται.

2. Αν αυτοί οι γραφείς και οι βοηθοί εισέπραξαν ένα ποσό εν γνώσει ότι δεν οφείλεται τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 246.

Με φυλάκιση τιμωρείται ο υπάλληλος που, εκτός από την περίπτωση του άρθρου 258, κατά την παράδοση χρημάτων ή άλλων πραγμάτων παρακρατεί εν γνώσει και με πρόθεση όλα ή μέρος από τα χρήματα ή πράγματα που πρέπει να παραδώσει.

Άρθρο 247.

Απεργία δημόσιων υπαλλήλων.

1. Δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι τρείς τουλάχιστον σε κοινή σύσκεψη με κοινή απόφαση και με σκοπό να εμποδίσουν ή να διακόψουν τη λειτουργία κάποιας δημόσιας υπηρεσίας: α) ζήτησαν την παραίτησή τους από την υπηρεσία ή β) εγκατέλειψαν την άσκηση της υπηρεσίας που τους είχε ανατεθεί ή γ) παραμέλησαν την εκτέλεση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων ή δ) έρχονται με οποιονδήποτε τρόπο σε συνεννόηση για να κηρύξουν απεργία ή απειλούν την κήρυξη απεργίας ή με οποιονδήποτε τρόπο συνδέουν άμεσα ή έμμεσα την αποδοχή αιτημάτων με εγκατάλειψη των έργων τους τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και κάθε δημόσιος υπάλληλος που προσχωρεί εκ των υστέρων σε κάποια από τις πράξεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου σωματείου ή ένωσης δημόσιων υπαλλήλων, τα οποία αποφάσισαν την κήρυξη απεργίας τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή. Για την καταβολή της χρηματικής ποινής ευθύνεται το σωματείο ή η ένωση εις ολόκληρον με αυτούς που καταδικάστηκαν.

4. Η καταδίκη σε οποιαδήποτε ποινή για κάποια από τις πράξεις των παρ. 1—3 συνεπάγεται και την πρόσκαιρη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων (άρθρα 61—65).

Άρθρο 248.

Παραβάσεις των ταχυδρομικών υπαλλήλων.

Ταχυδρομικός υπάλληλος που παράνομα ανοίγει, υπεξάγει ή καταστρέφει επιστολή ή άλλο αντικείμενο εμπιστευμένο στο ταχυδρομείο και που του είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του ή ο οποίος εν γνώσει επιτρέπει σε άλλον να επιχειρήσει μια τέτοια πράξη ή τον βοηθεί σ' αυτό ή γνωστοποιεί σε τρίτον το περιεχόμενο ενός κλειστού τέτοιου αντικειμένου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρο 249.

Παραβάσεις των τηλεγραφικών υπαλλήλων.

Τηλεγραφικός υπάλληλος που παράνομα ανοίγει, υπεξάγει ή καταστρέφει τηλεγράφημα εμπιστευμένο σε τηλεγραφικό γραφείο που του είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του, ή εν γνώσει επιτρέπει σε άλλον να επιχειρήσει τέτοια πράξη ή τον βοηθεί σ' αυτό ή γνωστοποιεί σε τρίτον το περιεχόμενο τέτοιου τηλεγραφήματος που γνωρίζει λόγω της υπηρεσίας του τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρο 250.

Παραβάσεις των τηλεφωνικών υπαλλήλων.

Τηλεφωνικός υπάλληλος που γνωρίζει λόγω της υπηρεσίας του το περιεχόμενο τηλεφωνήματος και το γνωστοποιεί σε τρίτον ή που εν γνώσει του επιτρέπει σε τρίτον να ακούσει κάποια τηλεφωνική ανακοίνωση, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρο 251.

Παραβίαση του δικαστικού απορρήτου.

1. Όποιος καλείται κατά το νόμο να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα και γνωστοποιεί σε άλλον απόρρητα από τη διάσκεψη ή την ψηφοφορία στην οποία πήρε μέρος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος παρευρεθεί σε τέτοια διάσκεψη ή ψηφοφορία λόγω των καθηκόντων του αν γνωστοποιήσει σε άλλον τα απόρρητά της.

Άρθρο 252.

Παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου.

Ο υπάλληλος που εκτός από τις περιπτώσεις των άρθρων 248, 249, 250 και 251, παραβαίνοντας τα καθήκοντά του γνωστοποιεί σε άλλον: α) πράγμα, το οποίο γνωρίζει μόνο λόγω της υπηρεσίας του ή β) έγγραφο που του είναι εμπιστευμένο ή προσιτό λόγω της υπηρεσίας του, αν τέλεσε κάποια από τις πράξεις αυτές με σκοπό να ωφεληθεί ο ίδιος ή να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 253.

Οι παραβιάσεις απορρήτων των άρθρων 248 μέχρι και 252 τιμωρούνται και αν τελέστηκαν μετά την αποχώρηση του υπαλλήλου από την υπηρεσία.

Άρθρο 254.

Αποσιώπηση λόγου εξαίρεσης.

Υπάλληλος για τον οποίο υπάρχει νόμιμος λόγος να εξαιρεθεί σε κάποια υπόθεση και που εν γνώσει του αποσιωπά το περιστατικό αυτό και ενεργεί σ' αυτήν την υπόθεση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών, αν η αποσιώπηση έγινε με σκοπό την αθέμιτη ωφέλεια του ίδιου ή άλλου ή τη βλάβη άλλου.

Άρθρο 255.

Αθέμιτη συμμετοχή.

Υπάλληλος που άμεσα ή έμμεσα και ιδίως χρησιμοποιώντας άλλο πρόσωπο ή με πράξεις συγκαλυμμένες, πήρε μέρος σε πλειστηριασμό, μίσθωση, δημοπρασία ή σε οποιαδήποτε άλλη πράξη στην οποία ασκεί τα υπηρεσιακά του καθήκοντα, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 256.

Απιστία σχετική με την υπηρεσία.

Υπάλληλος που κατά τον προσδιορισμό, την είσπραξη ή τη διαχείριση φόρων, δασμών, τελών ή άλλων φορολογημάτων ή οποιωνδήποτε εσόδων ελαττώνει εν γνώσει του και για να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος, τη δημόσια, τη δημοτική ή την κοινοτική περιουσία, της οποίας η διαχείριση του είναι εμπιστευμένη, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών· β) αν η ελάττωση είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών· γ) αν ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 257.

Εκμετάλλευση εμπιστευμένων πραγμάτων.

Υπάλληλος που χωρίς πρόθεση υπεξαίρεσης ή απιστίας τοκίζει ή μεταχειρίζεται κατ' άλλον τρόπο για δικό του όφελος ή παραχωρεί σε άλλον για να χρησιμοποιηθούν χρήματα ή πράγματα που του είναι εμπιστευμένα λόγω της υπηρεσίας του τιμωρείται με χρηματική ποινή ή φυλάκιση μέχρις ενός έτους.

Άρθρο 258.

Υπεξαίρεση στην υπηρεσία.

Υπάλληλος ο οποίος παράνομα ιδιοποιείται χρήματα ή άλλα κινητά πράγματα που τα έλαβε ή τα κατέχει λόγω αυτής της ιδιότητάς του, και αν ακόμα δεν ήταν αρμόδιος γι' αυτό, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών· β) αν το αντικείμενο της πράξης είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών· γ) με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα.

Άρθρο 259.

Παράβαση καθήκοντος.

Υπάλληλος που με πρόθεση παραβαίνει τα καθήκοντα της υπηρεσίας του με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος ή για να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη αυτή δεν τιμωρείται με άλλη ποινική διάταξη.

Άρθρο 260.

Ανυποταξία σε πολιτική αρχή.

Στρατιωτικός διοικητής, αξιωματικός ή υπαξιωματικός ή αστυνομικός υπάλληλος ο οποίος παραλείπει να συγκεντρώσει και να χρησιμοποιήσει την ένοπλη ή αστυνομική δύναμη που έχει στις διαταγές του, αν και η αρμόδια πολιτική αρχή τον κάλεσε νόμιμα να το πράξει τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρον 261.

Παρότρυνση υφισταμένων και ανοχή.

Υπάλληλο που προσπαθεί να πείσει άλλον υπάλληλο ο οποίος είναι υφιστάμενός του ή βρίσκεται υπό τον υπηρεσιακό του έλεγχο να διαπράξει κάποιο από τα εγκλήματα των άρθρων 235 ως και 260 ή που εν γνώσει του τον ανέχεται να κάνει κάποιο από αυτά τα εγκλήματα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν υπάγεται σε άλλη διάταξη του ποινικού νόμου η οποία την τιμωρεί με βαρύτερη ποινή.

Άρθρο 262.

Γενικές διατάξεις.

Αν ο υπάλληλος ασκώντας την υπηρεσία του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του γίνει με πρόθεση υπαίτιος κακουργήματος ή πλημμελήματος που προβλέπεται σε άλλο κεφάλαιο του Ποινικού Κώδικα, το ανώτατο όριο της ποινής που αναγράφει ο νόμος για την πράξη αυξάνεται κατά το μισό· δεν μπορεί όμως να ξεπεράσει το ανώτατο όριο που είναι γενικά ορισμένο για το κάθε είδος ποινής.

Άρθρο 263.

Όταν το δικαστήριο επιβάλλει φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 235 μέχρι και 261 μπορεί συγχρόνως να απαγγείλει και πρόσκαιρη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων (άρθρο 61).

Άρθρο 263α.

Για την εφαρμογή των άρθρων 235, 236, 239, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 252, 253, 255, 256, 257, 258, 259, 261, 262 και 263 υπάλληλοι θεωρούνται, εκτός από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 13, και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιαδήποτε ιδιότητα: α) σε επιχειρήσεις ή οργανισμούς κοινής ωφέλειας που ανήκουν στο Κράτος, σε δήμους, κοινότητες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και που εξυπηρετούν με αποκλειστική ή προνομιακή εκμετάλλευση την προμήθεια ή την παροχή στο κοινό νερού, φωτισμού, θερμότητας, κινητήριας δύναμης ή μέσων συγκοινωνίας ή τηλεπικοινωνίας ή άλλων ανάλογων αγαθών· β) σε τράπεζες επιφορτισμένες με την άσκηση κρατικών προνομίων ή με τη διάθεση κρατικών πιστώσεων ή την εκτέλεση κρατικών προγραμμάτων οικονομικής ανασυγκρότησης ή ανάπτυξης.

ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΥΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Άρθρο 264.

Εμπρησμός.

Όποιος με πρόθεση προξενεί πυρκαγιά τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα· β) με κάθειρξη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· γ) με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχ. β' επήλθε θάνατος.

Άρθρο 265.

Εμπρησμός σε δάση.

1. Με την επιφύλαξη της βαρύτερης τιμωρίας κατά τους όρους του άρθρου 264, όποιος με πρόθεση προξενεί πυρκαγιά σε δάσος ή σε μερικώς δασοσκεπή έκταση κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 και 2 του Δασικού Κώδικα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον τριάντα χιλιάδων δραχμών. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται μετατροπή ή αναστολή της ποινής που επιβλήθηκε, και η έφεση δεν αναστέλλει την εκτέλεσή της. Αν η πράξη είχε ως επακόλουθο να εξαπλωθεί η φωτιά σε μεγάλη έκταση, επιβάλλεται κάθειρξη.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από ιδιοτέλεια ή κακοβουλία ή η έκταση που κάηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

Άρθρο 266.

Εμπρησμός από αμέλεια.

1. Αν η πράξη του άρθρου 264 τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση.

2. Αν η πράξη του άρθρου 265 παρ. 1 τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδων δραχμών, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη. Μετατροπή της ποινής που επιβλήθηκε δεν επιτρέπεται.

Άρθρο 267.

Ο υπαίτιος της πράξης του άρθρου 266 απαλλάσσεται από κάθε ποινή αν με την ελεύθερη θέλησή του κατάστειλε ο ίδιος την πυρκαγιά ή με τη γρήγορη αναγγελία του προς την αρχή δώσει αφορμή για την καταστολή της.

Άρθρο 268.

Πλημμύρα.

Όποιος με πρόθεση προξενεί πλημμύρα τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα· β) με κάθειρξη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· γ) με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχείου β' επήλθε θάνατος.

'Αρθρο 269.

'Οποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 268 τιμωρείται με φυλάκιση.

'Αρθρο 270.

'Εκρηξη.

'Οποιος με πρόθεση προξενεί έκρηξη με οποιονδήποτε τρόπο και ιδίως με τη χρήση εκρηκτικών υλών τιμωρείται:

α) με κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον 100.000 μεταλλικών δραχμών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα·

β) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον 100.000 μεταλλικών δραχμών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο ή κίνδυνος σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας·

γ) με κάθειρξη ισόβια και με χρηματική ποινή τουλάχιστον 200.000 μεταλλικών δραχμών, αν στην περίπτωση του στοιχ. β' προκλήθηκε σωματική βλάβη ή βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας·

δ) με την ποινή του θανάτου ή με ισόβια κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον 300.000 μεταλλικών δραχμών, αν στην περίπτωση του στοιχ. β' επήλθε θάνατος.

'Αρθρο 271.

'Οποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 270 τιμωρείται με φυλάκιση.

'Αρθρο 272.

Παραβάσεις σχετικές με τις εκρηκτικές ύλες.

1. 'Οποιος κατασκευάζει, προμηθεύεται ή κατέχει εκρηκτικές ύλες ή εκρηκτικές βόμβες με σκοπό να τις χρησιμοποιήσει για να προξενήσει κοινό κίνδυνο σε ξένα πράγματα ή κίνδυνο για άνθρωπο ή να τρομοκρατήσει τους πολίτες ή να τις παραχωρήσει σε άλλον για τέτοια χρήση τιμωρείται με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον 100.000 μεταλλικών δραχμών.

2. 'Οποιος κατασκευάζει, προμηθεύεται, παραδίδει, παραλαμβάνει, φυλάσσει, αποκρύπτει ή μεταφέρει εκρηκτικές ύλες ή εκρηκτικές βόμβες, για τις οποίες γνωρίζει ή οφείλει να συμπεράνει ότι προορίζονται για την εγκληματική χρήση της παρ. 1, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή 100.000 μεταλλικών δραχμών. Mέ την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, ενώ γνωρίζει ή οφείλει να συμπεράνει ότι κάποιος άλλος έχει σκοπό να κάνει εγκληματική χρήση εκρηκτικών υλών ή εκρηκτικών βομβών της παρ. 1 τον καθοδηγεί με οποιονδήποτε τρόπο για την κατασκευή, χρήση, προμήθεια, παράδοση, μεταφορά ή φύλαξή τους.

3. Μένει ατιμώρητη, οποιαδήποτε από τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων αν η πρόληψη της τέλεσής της οφείλεται στην αναγγελία που έκανε στην αρχή κάποιος οικείος των συμμετόχων.

4. Αν δύο ή περισσότεροι συναποφασίσουν να τελέσουν κάποια από τις πράξεις του άρθρου αυτού και του άρθρου 270 ή συνυποχρεωθούν μεταξύ τους για μια τέτοια πράξη, τιμωρούνται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον 100.000 μεταλλικών δραχμών.

'Αρθρο 272α.

Στις παραβάσεις των διατάξεων των άρθρων 270 και 272 η καταδικαστική απόφαση διατάσσει να δημευθούν: α) τα αντικείμενα και τα μεταφορικά μέσα που χρησίμευσαν ή προορίζονταν ή ήταν πρόσφορα για την τέλεση μιας τέτοιας πράξης· β) το ακίνητο μαζί με τα συστατικά ή τα παραρτήματά του, όπου φυλάσσονταν ή κρύβονταν εκρηκτικές ύλες ή εκρηκτικές βόμβες ή εργαλεία ή μηχανήματα προορισμένα για την κατασκευή τους, αν ο κύριος ή ο συγκύριος γνώριζε ή όφειλε να συμπεράνει ότι στο ακίνητο μεταφέρονταν, κατασκευάζονταν, κρύβονταν ή φυλάσσονταν τέτοια αντικείμενα.

'Αρθρο 273.

Κοινώς επικίνδυνη βλάβη.

'Οποιος, εκτός από τις περιπτώσεις των άρθρων 264, 268 και 270, προξενεί με πρόθεση βλάβη σε πράγμα δικό του ή ξένο, κινητό ή ακίνητο τιμωρείται: α) με φυλάκιση, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα· β) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· γ) με κάθειρξη, αν στην περίπτωση β' επήλθε θάνατος.

'Αρθρο 274.

'Οποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 273 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών ή με χρηματική ποινή.

'Αρθρο 275.

'Αρση ασφαλιστικών εγκαταστάσεων.

'Οποιος σε μεταλλεία, σε εργοστάσια ή σε άλλες εργασίες που η λειτουργία τους είναι επικίνδυνη για τη ζωή των εργατών με πρόθεση καταστρέφει ή με οποιονδήποτε τρόπο αχρηστεύει εγκαταστάσεις που ασφαλίζουν από αυτό τον κίνδυνο ή διακόπτει τη λειτουργία τους, τιμωρείται:

α) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο.

β) με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη, αν επήλθε θάνατος.

'Αρθρο 276.

'Οποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 275 τιμωρείται με φυλάκιση.

'Αρθρο 277.

Πρόκληση ναυαγίου.

'Οποιος με πρόθεση προκαλεί τη βύθιση ή την προσάραξη πλοίου τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα· β) με κάθειρξη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· γ) με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχείου β' επήλθε θάνατος.

'Αρθρο 278.

'Οποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 277 τιμωρείται με φυλάκιση.

'Αρθρο 279.

Δηλητηρίαση πηγών και τροφίμων.

'Οποιος με πρόθεση δηλητηριάζει πηγές, πηγάδια, βρύσες ή άλλες διοχετεύσεις ή δεξαμενές νερού, τρόφιμα ή άλλα τέτοια πράγματα που η χρήση τους μπορεί να προκαλέσει βλάβη σε αόριστο αριθμό ανθρώπων ή βάζει μέσα σε κάποιο από αυτά τα αντικείμενα άλλες ύλες που μπορούν να προκαλέσουν το ίδιο αποτέλεσμα, τιμωρείται με κάθειρξη. Αν από την πράξη επήλθε θάνατος, μπορεί να επιβληθεί ισόβια κάθειρξη.

'Αρθρο 280.

'Οποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 279 τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 281.

Νοθεία τροφίμων.

1. Όποιος κατασκευάζει ή επεξεργάζεται τρόφιμα, ποτά, φάρμακα ή άλλα αντικείμενα έτσι που η χρήση τους να μπορεί να προκαλέσει βλάβη στην υγεία ή κίνδυνο για τη ζωή ανθρώπου, καθώς και όποιος θέτει σε κυκλοφορία τέτοια πράγματα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Αν κάποια από τις προαναφερόμενες πράξεις τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.

Άρθρο 282.

Δηλητηρίαση της νομής των ζώων.

1. Όποιος με πρόθεση δηλητηριάζει βοσκοτόπια, λιβάδια, λίμνες ή άλλους τόπους ποτίσματος ζώων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών· αν από την πράξη του θανατώθηκαν ή έπαθαν σοβαρή και διαρκή βλάβη ζώα άλλου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης της παρ. 1 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 283.

Διάδοση ασθένειας ζώων.

1. Όποιος με πρόθεση μεταδίδει μολυσματική ασθένεια ζώων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών· αν από την πράξη του θανατώθηκαν ή έπαθαν σοβαρή και διαρκή βλάβη ζώα άλλου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης της παρ. 1 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 284.

Παραβίαση μέτρων για την πρόληψη ασθενειών.

1. Όποιος παραβιάζει τα μέτρα που έχει διατάξει ο νόμος ή η αρμόδια αρχή για να αποτραπεί η εισβολή ή η διάδοση μιας μεταδοτικής ασθένειας τιμωρείται με φυλάκιση. Αν η παραβίαση αυτή είχε ως συνέπεια να μεταδοθεί η ασθένεια σε άνθρωπο, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.

Άρθρο 285.

Παραβίαση μέτρων για την πρόληψη επιζωοτιών.

1. Όποιος παραβιάζει τα μέτρα που έχει διατάξει ο νόμος ή η αρμόδια αρχή για να αποτραπεί η εισβολή ή η διάδοση επιζωοτίας ή ασθένειας φυτών τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή χρηματική ποινή.

Άρθρο 286.

Παραβίαση των κανόνων της οικοδομικής.

Όποιος κατά τη διεύθυνση ή την εκτέλεση οικοδομικού ή άλλου ανάλογου έργου ή μιας κατεδάφισης με πρόθεση ή από αμέλεια ενεργεί παρά τους κοινώς αναγνωρισμένους τεχνικούς κανόνες και έτσι προξενεί κίνδυνο για τη ζωή ή την υγεία ανθρώπου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 287.

Παραβίαση συμβάσεων προμήθειας.

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται όποιος παραλείπει ολικά ή μερικά την εκτέλεση της υποχρέωσης που ανέλαβε απέναντι σε κάποια αρχή να προμηθεύσει ή να μεταφέρει τρόφιμα ή άλλα πράγματα και έτσι παρεμποδίζει την αποτροπή ή την καταστολή μιας κατάστασης κοινής ανάγκης.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και άλλοι προμηθευτές κάθε είδους, υπεργολάβοι, μεσίτες ή υπάλληλοι εκείνου που ανέλαβε την προμήθεια ή τη μεταφορά τους, οι οποίοι με την παράβαση των υποχρεώσεών τους τη ματαιώνουν ή τη δυσχεραίνουν και παρεμποδίζουν έτσι την αποτροπή ή την καταστολή μιας κατάστασης κοινής ανάγκης.

Άρθρο 288.

Παρεμπόδιση αποτροπής κοινού κινδύνου και παράλειψη οφειλόμενης βοήθειας.

1. Όποιος με πρόθεση ματαιώνει ή δυσχεραίνει την ενέργεια που είναι αναγκαία για να αποτραπεί ή να κατασταλεί ένας κοινός κίνδυνος που υπάρχει ή που επίκειται τιμωρείται με φυλάκιση, αν δεν συντρέχει περίπτωση αυστηρότερης τιμώρησης σύμφωνα με άλλη διάταξη.

2. Όποιος σε περίπτωση δυστυχήματος ή κοινού κινδύνου ή κοινής ανάγκης δεν προσφέρει τη βοήθεια που του ζητήθηκε και που μπορούσε να την προσφέρει, χωρίς ο ίδιος να διατρέξει ουσιώδη κίνδυνο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 289.

Γενική διάταξη.

Στις περιπτώσεις των άρθρων 269, 271, 274, 276, 278, 280, 281 παρ. 2, 282 παρ. 2, 283 παρ. 2, 284 παρ. 2, 285 παρ. 2 και 286 ο υπαίτιος απαλλάσσεται από κάθε ποινή, αν με την ελεύθερη θέλησή του αποτρέψει τον κίνδυνο ή με τη γρήγορη αναγγελία του προς τις αρχές δώσει αφορμή για την αποτροπή του.

ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Άρθρο 290.

Διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών.

1. Όποιος με πρόθεση διαταράσσει την ασφάλεια της συγκοινωνίας στους δρόμους ή στις πλατείες τιμωρείται: α) με φυλάκιση, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· β) με κάθειρξη, αν επήλθε θάνατος.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση.

Άρθρο 291.

Διατάραξη της ασφάλειας σιδηροδρόμων, πλοίων και αεροσκαφών.

1. Όποιος με πρόθεση διαταράσσει την ασφάλεια της σιδηροδρομικής ή της υδάτινης συγκοινωνίας ή της αεροπλοΐας, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα· β) με κάθειρξη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· γ) με κάθειρξη, ισόβια ή πρόσκαιρη, τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχείου β΄ επήλθε θάνατος.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση.

3. Κάθε παράβαση των διαταγμάτων ή των διοικητικών κανονισμών που αφορούν την αστυνόμευση, την ασφάλεια και γενικά τη διοίκηση και τη χρήση των σιδηροδρόμων, της υδάτινης συγκοινωνίας και της αεροπλοΐας, που δεν προβλέπεται από τις παρ. 1 και 2, τιμωρείται με χρηματική ποινή.

Άρθρο 292.

Παρακώλυση συγκοινωνιών.

1. Όποιος με πρόθεση παρεμποδίζει τη λειτουργία κοινόχρηστης εγκατάστασης που εξυπηρετεί τη συγκοινωνία και ιδίως σιδηροδρόμου, αεροπλάνου, λεωφορείου, ταχυδρομείου, τηλεγράφου ή τηλεφώνου που προορίζονται για κοινή χρήση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 293.

Παρακώλυση της λειτουργίας άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων.

1. Όποιος με πρόθεση παρεμποδίζει τη λειτουργία καταστήματος ή εγκατάστασης που εξυπηρετούν την προμήθεια νερού, φωτισμού, θερμότητας ή κινητήριας δύναμης στο κοινό τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 294.

Παύση εργασίας.

Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται όποιος, ενώ διαρκεί η σχέση του σύμβασης εργασίας, με πρόθεση παύει να εργάζεται χωρίς να προειδοποιήσει έγκαιρα τον εργοδότη του και την αρμόδια αστυνομική αρχή ή παρελκύει κακόβουλα την εργασία του και γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις των άρθρων 292 και 293 από τις οποίες προξενείται κατάσταση κοινής ανάγκης.

Άρθρο 295.

Πρόκληση κοινής ανάγκης.

Όταν με μια από τις πράξεις των άρθρων 292 παρ. 1, 293 παρ. 1 προξενείται κατάσταση κοινής ανάγκης, επιβάλλεται κάθειρξη.

Άρθρο 296.

Παρακώλυση προμήθειας ψωμιού.

Όποιος με πρόθεση κατά τον τρόπο που αναφέρει το άρθρο 294 ή κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο, παρεμποδίζει τη λειτουργία καταστήματος ή εγκατάστασης που εξυπηρετεί την προμήθεια ψωμιού στο κοινό τιμωρείται, αν από την πράξη του αυτή προξενείται κατάσταση κοινής ανάγκης, με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Άρθρο 297.

Έκθεση πλοίου σε κίνδυνο με διενέργεια λαθρεμπορίου.

1. Όποιος με πρόθεση εισάγει σε ελληνικό πλοίο αντικείμενα που η ύπαρξή τους μπορεί να προκαλέσει τον κίνδυνο κατάσχεσης ή δήμευσης του πλοίου ή του φορτίου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Η πράξη τιμωρείται και όταν τελέστηκε έξω από τα όρια του κράτους.

3. Για τα πλοία ξένης εθνικότητας, η πράξη τιμωρείται αν η φόρτωση τελέστηκε ολικά ή μερικά στην ημεδαπή.

Άρθρο 298.

Γενική διάταξη.

Η διάταξη του άρθρου 289 έχει ανάλογη εφαρμογή και στις περιπτώσεις των άρθρων 290 παρ. 2 και 291 παρ. 2.

ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Άρθρο 299.

Ανθρωποκτονία με πρόθεση.

1. Όποιος με πρόθεση σκότωσε άλλον τιμωρείται με την ποινή του θανάτου ή με ισόβια κάθειρξη.

2. Αν η πράξη αποφασίστηκε και εκτελέστηκε σε βρασμό ψυχικής ορμής, επιβάλλεται η ποινή της πρόσκαιρης κάθειρξης.

Άρθρο 300.

Ανθρωποκτονία με συναίνεση.

Όποιος αποφάσισε και εκτέλεσε ανθρωποκτονία ύστερα από σπουδαία και επίμονη απαίτηση του θύματος και από οίκτο γι' αυτόν που έπασχε από ανίατη ασθένεια τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 301.

Συμμετοχή σε αυτοκτονία.

Όποιος με πρόθεση κατέπεισε άλλον να αυτοκτονήσει, αν τελέστηκε η αυτοκτονία ή έγινε απόπειρά της, καθώς και όποιος έδωσε βοήθεια κατ' αυτήν, τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 302.

Ανθρωποκτονία από αμέλεια.

1. Όποιος επιφέρει από αμέλεια το θάνατο άλλου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Αν το θύμα της πράξης η οποία αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο είναι οικείος του υπαιτίου, το δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει τον υπαίτιο από κάθε ποινή, αν πεισθεί ότι λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστη από τις συνέπειες της πράξης του δε χρειάζεται να υποβληθεί σε ποινή.

Άρθρο 303.

Παιδοκτονία.

Μητέρα που με πρόθεση σκότωσε το παιδί της κατά τον τοκετό ή μετά τον τοκετό, αλλά ενώ εξακολουθούσε ακόμη η διατάραξη του οργανισμού της από τον τοκετό τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 304.

Αμβλωση.

1. Έγκυος που με πρόθεση σκοτώνει με έκτρωση ή με άλλον τρόπο το έμβρυο που κυοφορεί ή επιτρέπει σε άλλον να το σκοτώσει τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Όποιος με τη συναίνεση της εγκύου προκαλεί το θάνατο του εμβρύου ή της προμηθεύει τα μέσα για τη θανάτωσή του τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Αν αυτός ενεργεί κατά συνήθεια αμβλώσεις, τιμωρείται με κάθειρξη το πολύ δέκα ετών.

3. Όποιος χωρίς να το ξέρει ή να το θέλει η έγκυος προκαλεί με πρόθεση το θάνατο του εμβρύου τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη.

4. Η πράξη δεν είναι άδικη και μένει ατιμώρητη, αν την εκτελέσει γιατρός με το σκοπό να αποτρέψει αλλιώς αναπότρεπτο κίνδυνο για τη ζωή ή σοβαρή και διαρκή βλάβη της υγείας της εγκύου, αν η ανάγκη της άμβλωσης βεβαιώνεται και με πιστοποίηση άλλου γιατρού.

5. Ατιμώρητη παραμένει επίσης η άμβλωση που έκανε γιατρός με τη συγκατάθεση της εγκύου, όταν η σύλληψη έγινε ύστερα από βιασμό, κατάχρηση γυναίκας ανίκανης να αντισταθεί, αποπλάνηση κάρης ηλικίας κατώτερης των 15 ετών ή αιμομιξία.

Άρθρο 305.

Διαφήμιση μέσων άμβλωσης κλπ.

Όποιος δημόσια ή με την κυκλοφορία εγγράφων, εικόνων ή παραστάσεων αναγγέλλει ή διαφημίζει, έστω και συγκαλυμμένα, φάρμακα ή άλλα αντικείμενα ως κατάλληλα να προκαλέσουν άμβλωση, ή προσφέρει με τον ίδιο τρόπο τις υπηρεσίες τις δικές του ή άλλου για την εκτέλεση ή την υποβοήθηση αμβλώσεων τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο 306.

Έκθεση.

1. Όποιος εκθέτει άλλον και έτσι τον καθιστά αβοήθητο, καθώς και όποιος με πρόθεση αφήνει αβοήθητο ένα πρόσωπο που το έχει στην προστασία του ή που έχει υποχρέωση να το διατρέφει και να το περιθάλπει ή να το μεταφέρει, ή ένα πρόσωπο που ο ίδιος το τραυμάτισε υπαίτια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

2. Αν η πράξη προκάλεσε στον παθόντα: α) βαριά βλάβη στην υγεία του, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών· β) το θάνατό του, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον έξι ετών.

Άρθρο 307.

Παράλειψη λύτρωσης από κίνδυνο ζωής.

Όποιος με πρόθεση παραλείπει να σώσει άλλο από κίνδυνο ζωής αν και μπορεί να το πράξει χωρίς κίνδυνο της δικής του ζωής ή υγείας, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ

Άρθρο 308.

Απλή σωματική βλάβη.

1. Όποιος με πρόθεση προξενεί σε άλλον σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών. Αν η κάκωση ή η βλάβη της υγείας που του προξένησε είναι εντελώς ελαφρά, τιμωρείται με φυλάκιση το πολύ έξι μηνών ή με χρηματική ποινή. Και αν είναι ασήμαντη, τιμωρείται με κράτηση ή πρόστιμο.

2. Η σωματική βλάβη της παρ. 1 δεν είναι άδικη, όταν επιχειρείται με τη συναίνεση του παθόντος και δεν προσκρούει στα χρηστά ήθη.

3. Ο υπαίτιος της πράξης της παρ. 1 είναι δυνατό να απαλλαγεί από κάθε ποινή αν παρασύρθηκε στην πράξη από δικαιολογημένη αγανάκτηση εξαιτίας μιας αμέσως προηγούμενης πράξης που τέλεσε ο παθών εναντίον του ή ενώπιόν του και που ήταν ιδιαίτερα σκληρή ή βάναυση.

Άρθρο 308Α

Απρόκλητη σωματική βλάβη.

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών τιμωρείται η απλή σωματική βλάβη (άρθρο 308 παρ. 1, εδ. α) αν έγινε χωρίς πρόκληση από τον παθόντα.

2. Αν η πράξη της προηγούμενης παραγράφου έχει το χαρακτήρα επικίνδυνης σωματικής βλάβης (άρθρο 309) ή αν σ' αυτήν συμμετείχαν δύο ή περισσότεροι, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρο 309.

Επικίνδυνη σωματική βλάβη.

Αν η πράξη του άρθρου 308 τελέστηκε με τρόπο που μπορούσε να προκαλέσει στον παθόντα κίνδυνο για τη ζωή του ή βαριά σωματική του βλάβη (άρθρ. 310 παρ. 2), επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 310.

Βαριά σωματική βλάβη.

1. Αν η πράξη του άρθρου 308 είχε επακόλουθο τη βαριά σωματική ή διανοητική πάθηση του παθόντος, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

2. Βαριά σωματική ή διανοητική πάθηση υπάρχει ιδίως αν η πράξη προξένησε στον παθόντα κίνδυνο ζωής ή βαριά και μακροχρόνια αρρώστια ή σοβαρό ακρωτηριασμό ή αν τον εμπόδισε σημαντικά και για πολύ χρόνο να χρησιμοποιεί το σώμα ή τη διάνοιά του.

3. Αν ο υπαίτιος επιδίωκε το αποτέλεσμα που προξένησε, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 311.

Θανατηφόρα βλάβη.

Αν η σωματική βλάβη είχε επακόλουθο το θάνατο του παθόντος, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Αν ο υπαίτιος επιδίωκε τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος επιβάλλεται κάθειρξη.

Άρθρο 312.

Σωματική βλάβη ανηλίκων κλπ.

Αν δεν συντρέχει περίπτωση βαρύτερης αξιόποινης πράξης, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών: α) όποιος με συνεχή σκληρή συμπεριφορά προξενεί σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας σε πρόσωπο που δεν συμπλήρωσε ακόμη το δέκατο έβδομο έτος της ηλικίας του ή που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του και ο δράστης το έχει στην επιμέλεια ή στην προστασία του ή ανήκει στο σπίτι του δράστη ή έχει μαζί του σχέση εργασίας ή υπηρεσίας ή που του το έχει αφήσει στην εξουσία του ο υπόχρεος για την επιμέλειά του· β) όποιος με κακόβουλη παραμέληση των υποχρεώσεών του προς τα προαναφερόμενα πρόσωπα γίνεται αιτία να πάθουν σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας τους.

Άρθρο 313.

Συμπλοκή.

Αν εξαιτίας συμπλοκής ή επίθεσης που έγινε από πολλούς επήλθε θάνατος ή βαριά σωματική βλάβη ανθρώπων (άρθρο 310), καθένας από εκείνους που πήραν μέρος στη συμπλοκή ή στην επίθεση τιμωρείται για μόνη τη συμμετοχή του σ' αυτήν με φυλάκιση μέχρι τριών ετών εκτός αν συμπλέχθηκε χωρίς υπαιτιότητά του.

Άρθρο 314.

Σωματική βλάβη από αμέλεια.

1. Όποιος από αμέλεια προκαλεί σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας άλλου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών. Αν η σωματική βλάβη που προκλήθηκε είναι εντελώς ελαφρά, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι τριών μηνών ή χρηματική ποινή.

2. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 302 εφαρμόζεται αναλόγως και στην πράξη της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση αυτήν για την ποινική δίωξη απαιτείται πάντοτε έγκληση και δεν εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 315.

Έγκληση.

1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 308 και 314 η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση. Δεν απαιτείται έγκληση αν ο υπαίτιος της πράξης του άρθρου 314 ήταν υπόχρεος λόγω της υπηρεσίας ή του επαγγέλματός του να καταβάλει ιδιαίτερη επιμέλεια ή προσοχή.

2. Αν στην περίπτωση του άρθρου 308 ο παθών είναι δημόσιος υπάλληλος και η πράξη τελέστηκε κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή για λόγους σχετικούς με την εκτέλεσή της, η δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 315Α

Η βαριά ή η θανατηφόρα σωματική βλάβη εναντίον αστυνομικού οργάνου κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του συνιστά ιδιαίτερα επιβαρυντική περίσταση.

ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Άρθρο 316.
Πρόκληση σε μονομαχία.

1. Όποιος προκαλέσει κάποιον σε μονομαχία με όπλα και όποιος αποδεχθεί τέτοια πρόκληση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

2. Αν κάποιος από τους αντιπάλους ματαίωσε με τη δική του θέληση την τέλεση της μονομαχίας πριν από την έναρξή της απαλλάσσεται από την ποινή.

Άρθρο 317.
Μονομαχία.

1. Η μονομαχία με όπλα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών· αν όμως κατά τους όρους που συμφωνήθηκαν η μονομαχία έπρεπε να εξακολουθήσει ως το θάνατο του ενός από τους αντιπάλους, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Όποιος σκότωσε σε μονομαχία τον αντίπαλό του τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

3. Όποιος με πρόθεση παραβίασε τους κανόνες της μονομαχίας ή τους συμφωνημένους όρους της και εξαιτίας αυτής της παραβίασης σκότωσε ή τραυμάτισε τον αντίπαλό του τιμωρείται κατά τις διατάξεις για ανθρωποκτονία ή για σωματικές βλάβες, αν η πράξη που δεν τιμωρείται βαρύτερα κατά τα άρθρα αυτού του κεφαλαίου.

Άρθρο 318.
Μονομαχία που αποκλείει τον κίνδυνο ζωής.

Αν κατά την τέλεση της μονομαχίας είχαν ληφθεί τα κατάλληλα για την αποτροπή του κινδύνου ζωής προφυλακτικά μέτρα, τα οποία αποσκοπούσαν σ' αυτό, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο 319.
Τιμωρία συνεργών.

1. Οι μάρτυρες και οι άλλοι βοηθοί της μονομαχίας, καθώς και τα μέλη συμβουλίου τιμής που συνήλθε για να αποφασίσει αν θα γίνει ή όχι η μονομαχία, τιμωρούνται ως συνεργοί. Δεν τιμωρείται ο μάρτυρας που συντέλεσε στη ματαίωση της μονομαχίας.

2. Επίσης δεν τιμωρούνται και εκείνοι που προσλήφθηκαν στη μονομαχία ως γιατροί.

Άρθρο 320.
Διέγερση σε μονομαχία.

Όποιος διεγείρει άλλον σε μονομαχία με τρίτον είτε με την απειλή ότι θα εκτεθεί στην περιφρόνηση του ίδιου ή κάποιου άλλου είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 321.
Δημοσιεύματα σχετικά με μονομαχίες.

1. Ο διευθυντής εφημερίδας ή περιοδικού όπου καταχωρίζεται δημοσίευμα σχετικό με την πρόκληση ή τη διεξαγωγή μονομαχίας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

1. Η προηγούμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται για την απλή αναγγελία θανάτου που επήλθε από μονομαχία.

ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Άρθρο 322.
Αρπαγή.

Όποιος με απάτη ή βία, ή με την απειλή βίας συλλαμβάνει, απάγει ή παράνομα κατακρατεί κάποιον έτσι ώστε να αποστερεί το συλλαμβανόμενο από την προστασία της πολιτείας και ιδίως όποιος περιάγει κάποιον σε αιχμηρία ή σε άλλη παρόμοια κατάσταση στέρησης της ελευθερίας τιμωρείται με κάθειρξη. Αν η πράξη έγινε με σκοπό να εξαναγκαστεί ο παθών ή κάποιος άλλος σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή για την οποία δεν υπάρχει υποχρέωσή του, τιμωρείται: α) με ισόβια κάθειρξη αν ο εξαναγκασμός στρέφεται εναντίον των σωμάτων ή των προσώπων του άρθρου 157 παρ. 1· β) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών σε κάθε άλλη περίπτωση.

Άρθρο 323.
Εμπόριο δούλων.

1. Όποιος ενήργησε εμπόριο δούλων τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Το εμπόριο δούλων περιλαμβάνει κάθε πράξη σύλληψης, απόκτησης και διάθεσης ενός ατόμου, η οποία σκοπεύει να το κάνει δούλο, κάθε πράξη απόκτησης δούλου με σκοπό τη μεταπώληση ή την ανταλλαγή του, την πράξη της παραχώρησης με πώληση ή την ανταλλαγή αποκτημένου δούλου και γενικά κάθε πράξη εμπορίου ή μεταφοράς δούλων.

3. Όποιος αναλαμβάνει οποιανδήποτε υπηρεσία σε πλοίο, εν γνώσει ότι το πλοίο προορίζεται για διενέργεια εμπορίου δούλων ή ότι χρησιμοποιείται ήδη γι' αυτό το σκοπό, καθώς και όποιος παραμένει με τη θέλησή του στην υπηρεσία αυτή εν γνώσει του ανωτέρω προορισμού του πλοίου ή της χρησιμοποίησής του για τέτοιο σκοπό, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

4. Όποιος συντέλεσε άμεσα ή έμμεσα στη ναύλωση πλοίου εν γνώσει ότι η ναύλωση αποβλέπει στη διενέργεια εμπορίου δούλων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

5. Όποιος μεταφέρει από έναν τόπο σε άλλον δούλους, χωρίς σκοπό να τους εμπορευθεί, αλλά και χωρίς η μεταφορά να γίνεται με σκοπό την απελευθέρωσή τους, τιμωρείται με φυλάκιση.

6. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο ιδιοκτήτης και ο πλοίαρχος του πλοίου, με το οποίο εν γνώσει τους θα γινόταν τέτοια μεταφορά δούλων.

Άρθρο 324.
Αρπαγή ανηλίκων.

1. Όποιος αφαιρεί ανήλικο από τους γονείς, τους επιτρόπους ή από οποιονδήποτε δικαιούται να μεριμνήσει για το πρόσωπό του ή όποιος υποστηρίζει την εκούσια διαφυγή του ανηλίκου από την εξουσία των παραπάνω προσώπων τιμωρείται με φυλάκιση. Αν ο ανήλικος από τη στέρηση της επιμέλειας διέτρεξε σοβαρό κίνδυνο ζωής ή βαριάς βλάβης της υγείας του, ο δράστης τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Αν ο ανήλικος δεν έχει συμπληρώσει τα δεκατέσσερα χρόνια του, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, εκτός αν η πράξη τελέστηκε από ανιόντα, οπότε εφαρμόζεται η προηγούμενη παράγραφος. Σε κάθε περίπτωση που ο υπαίτιος τέλεσε την πράξη από κερδοσκοπία ή με το σκοπό να μεταχειριστεί τον ανήλικο σε ανήθικες ασχολίες ή να επιτύ-

χει τη μεταβολή της οικογενειακής τάξης του ανηλίκου τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

3. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων είχε σκοπό να εισπράξει λύτρα ή να εξαναγκάσει σε πράξη ή παράλειψη, επιβάλλεται κάθειρξη. Στην περίπτωση που ο δράστης με τη θέλησή του και προτού εκπληρωθεί οποιοσδήποτε όρος ή αξίωσή του απελευθέρωσε και απέδωσε υγιή και σώο τον ανήλικο επιβάλλεται φυλάκιση.

Άρθρο 325.

Παράνομη κατακράτηση.

Όποιος με πρόθεση κατακρατεί άλλον χωρίς τη θέλησή του ή του στερεί με άλλον τρόπο την ελευθερία της κινήσής του τιμωρείται με φυλάκιση και αν η κατακράτηση διήρκεσε μακρό χρονικό διάστημα, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

Άρθρο 326.

Κατακράτηση παρά το Σύνταγμα.

Όποιος παραβαίνει μια από τις διατάξεις του άρθρου 5 του Συντάγματος τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 327.

Ακούσια απαγωγή.

1. Όποιος με σκοπό το γάμο ή την ακολασία απάγει ή κατακρατεί παράνομα (άρθρ. 325) γυναίκα χωρίς τη θέλησή της ή γυναίκα που έχει διαταραγμένη νόηση ή είναι ανίκανη να αντισταθεί λόγω απώλειας της συνείδησης ή διανοητικής ατέλειας ή για άλλο λόγο τιμωρείται αν τέλεσε την πράξη αυτή με σκοπό το γάμο, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους· αν τη διέπραξε με σκοπό την ακολασία, με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.

Άρθρο 328.

Εκούσια απαγωγή.

1. Όποιος απάγει ή κατακρατεί με σκοπό το γάμο ή την ακολασία άγαμη και ανήλικη γυναίκα με τη θέλησή της, χωρίς όμως τη συγκατάθεση των προσώπων που την έχουν στην εξουσία τους ή που έχουν σύμφωνα με το νόμο το δικαίωμα να φροντίζουν για το πρόσωπό της τιμωρείται, αν τέλεσε την πράξη αυτή με σκοπό το γάμο, με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν με σκοπό την ακολασία, με φυλάκιση.

2. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.

Άρθρο 329.

Γενική διάταξη.

Αν στις περιπτώσεις των άρθρων 327 και 328 τελέστηκε με τη γυναίκα που έχει απαχθεί ο γάμος στον οποίο απέβλεπε η απαγωγή, η ποινική δίωξη ασκείται μόνο μετά την ακύρωσή του.

Άρθρο 330.

Παράνομη βία.

Όποιος χρησιμοποιώντας σωματική βία ή απειλή σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης εξαναγκάζει άλλον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή για τις οποίες ο παθών δεν έχει υποχρέωση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, ανεξάρτητα αν το απειλούμενο κακό στρέφεται εναντίον εκείνου που απειλείται ή κάποιου από τους οικείους του.

Άρθρο 331.

Αυτοδικία.

Όποιος ασκεί αυθαίρετα αξίωση σχετική με δικαίωμα που ή το έχει πραγματικά ή από πεποίθηση το οικειοποιείται τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 332.

Εξαναγκασμός σε παύση εργασίας.

Όποιος με βία ή με απειλή εξαναγκάζει κάποιον να λάβει μέρος σε ένωση που σκοπό έχει την ομαδική παύση της εργασίας για να επιτύχει τη μεταβολή των όρων που διέπουν τη σχετική σύμβαση ή παρεμποδίζει κάποιον να αποχωρήσει από μια τέτοια ένωση, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 333.

Απειλή.

1. Όποιος προκαλεί σε άλλον τρόμο ή ανησυχία απειλώντας τον με βία ή άλλη παράνομη πράξη ή παράλειψη τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.

Άρθρο 334.

Διατάραξη οικιακής ειρήνης.

1. Όποιος εισέρχεται παράνομα ή παραμένει παρά τη θέληση του δικαιούχου στην κατοικία άλλου ή στο χώρο που αυτός χρησιμοποιεί για την εργασία του ή σε χώρο περικλεισμένο που αυτός κατέχει τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Οι πιο πάνω πράξεις ή οι πράξεις βίας εναντίον προσώπων ή πραγμάτων, καθώς και οι πράξεις φθοράς ξένης ιδιοκτησίας, που γίνονται με σκοπό να παρεμποδίσουν την έκδοση και την ελεύθερη κυκλοφορία εφημερίδων ή περιοδικών, καθώς και την ελεύθερη κυκλοφορία βιβλίων, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους· σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται μετατροπή ή αναστολή της ποινής.

3. Όποιος εισέρχεται παράνομα σε κατάστημα ή χώρο δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου ή επιχείρησης κοινής ωφέλειας ή παραμένει στους χώρους αυτούς παρά τη θέληση της υπηρεσίας που τους χρησιμοποιεί, της οποίας τη θέληση του δηλώνει ο νόμιμος εκπρόσωπος ή ο υπάλληλός της, και προκαλεί έτσι διακοπή ή διατάραξη της ομαλής διεξαγωγής της υπηρεσίας τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

4. Η ποινική δίωξη στις περιπτώσεις της παρ. 1 ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση του δικαιούχου.

Άρθρο 335.

Απατηλή διέγερση σε μετανάστευση.

Όποιος από κερδοσκοπία και με δόλιο τρόπο πείθει άλλον να μεταναστεύσει από την ημεδαπή τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ

Άρθρο 336.

Βιασμός.

1. Όποιος με σωματική βία ή με απειλή σπουδαίου και άμεσου κινδύνου εξαναγκάζει άλλον σε συνουσία εξώγαμη ή σε ανοχή ή επιχείρηση ασελγούς πράξης τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Αν η πράξη της προηγούμενης παραγράφου έγινε από δύο ή περισσότερους δράστες που ενεργούσαν από κοινού, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

Άρθρο 337.
Προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας.

1. Όποιος με ασελγείς χειρονομίες ή προτάσεις που αφορούν ασελγείς πράξεις, προσβάλλει βάναυσα την αξιοπρέπεια άλλου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.

2. Με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι δύο ετών τιμωρείται η πράξη της προηγούμενης παραγράφου, αν ο παθών είναι νεότερος από 12 ετών.

Άρθρο 338.
Κατάχρηση σε ασέλγεια.

1. Όποιος καταχράται την παραφροσύνη γυναίκας ή την από οποιαδήποτε αιτία προερχόμενη ανικανότητά της να αντισταθεί για να έλθει σε εξώγαμη συνουσία μαζί της, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Όποιος καταχράται τις παραπάνω καταστάσεις και ενεργεί άλλη ασελγή πράξη σε γυναίκα ή άντρα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Άρθρο 339.
Αποπλάνηση παιδιών.

1. Όποιος ενεργεί ασελγή πράξη με πρόσωπο νεότερο από 15 ετών ή το παραπλανά με αποτέλεσμα να ενεργήσει ή να υποστεί τέτοια πράξη τιμωρείται ως εξής:

α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δέκα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών·

β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δέκα, όχι όμως και τα δεκατρία έτη, με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και

γ) αν συμπλήρωσε τα δεκατρία έτη, με φυλάκιση.

2. Αν στην περίπτωση του στοιχείου γ' της προηγούμενης παραγράφου ο υπαίτιος όταν τέλεσε την πράξη δεν είχε συμπληρώσει τα 17 έτη, το δικαστήριο μπορεί να του επιβάλει μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.

3. Αν μεταξύ του υπαιτίου και του παθόντος τελέστηκε γάμος, δεν ασκείται ποινική δίωξη, και αν τυχόν είχε ασκηθεί δεν συνεχίζεται, αλλά κηρύσσεται απαράδεκτη. Η ποινική δίωξη ασκείται ή συνεχίζεται μετά την ακύρωση του γάμου.

Άρθρο 340.
Γενική διάταξη.

Αν κάποια από τις πράξεις των άρθρων 336, 338 και 339 είχε ως συνέπεια το θάνατο του παθόντος επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών ή ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο 341.
Απατηλή επίτευξη συνουσίας.

Όποιος επιτύχει να έλθει σε συνουσία με γυναίκα προκαλώντας ή χρησιμοποιώντας πλάνη εξαιτίας της οποίας η παθούσα θεώρησε ότι η συνουσία πραγματοποιήθηκε σε γάμο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 342.
Κατάχρηση ανηλίκων σε ασέλγεια.

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται ο ανιών εξ αγχιστείας ή ο θετός γονέας, που ενεργεί ασελγή πράξη με ανήλικο κατιόντα ή με το θετό του τέκνο· ο επίτροπος ή ο επιμελητής ή οι κάθε είδους ανατροφείς με τον ανήλικο που έχουν στην επιμέλειά τους· οι δάσκαλοι ή παιδαγωγοί με τους ανήλικους μαθητές τους ή με εκείνους που παιδαγωγούν· οι κληρικοί με τα ανήλικα πνευματικά τους τέκνα.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρούνται οι υπηρέτες και οι συγκάτοικοι, αν ενεργήσουν ασελγή πράξη με ανήλικο που ανήκει στον ίδιο οικιακό κύκλο, καθώς και κάθε άλλος που ενεργεί ασελγή πράξη με ανήλικο που του τον έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά.

Άρθρο 343.
Ασέλγεια με κατάχρηση εξουσίας.

Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρούνται: α) ο δημόσιος υπάλληλος που ενεργεί ασελγή πράξη με πρόσωπο που εξαρτάται υπηρεσιακά από αυτόν, εκμεταλλευόμενος αυτή τη σχέση· β) οι διορισμένοι ή οπωσδήποτε εργαζόμενοι σε φυλακές ή άλλα κρατητήρια, σε σχολές, παιδαγωγικά ιδρύματα, νοσοκομεία, κλινικές ή κάθε είδους θεραπευτήρια και αναρρωτήρια ή σε άλλα ιδρύματα, προορισμένα να περιθάλπουν πρόσωπα που έχουν ανάγκη από βοήθεια, αν ενεργήσουν ασελγή πράξη με πρόσωπο που έχει εισαχθεί σ' αυτά τα ιδρύματα.

Άρθρο 344.
Έγκληση.

Στις περιπτώσεις των άρθρων 337, 338, 339, 341, 342 και 343 για τη ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση. Στις περιπτώσεις του άρθρου 336 η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως, ο εισαγγελέας όμως μπορεί κατ' εξαίρεση με αιτιολογημένη διάταξή του ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να απέχει οριστικά από την άσκηση της ποινικής δίωξης ή, αν έχει ασκήσει την ποινική δίωξη, να εισαγάγει την υπόθεση στο αρμόδιο συμβούλιο πλημμελειοδικών· αυτό μπορεί να παύσει οριστικά την ποινική δίωξη εκτιμώντας τη δήλωση του θύματος ή των κατά το άρθρο 118 προσώπων ότι η δημοσιότητα από την ποινική δίωξη θα έχει συνέπεια το σοβαρό ψυχικό τραυματισμό του θύματος.

Άρθρο 345.
Αιμομιξία.

1. Η συνουσία μεταξύ συγγενών εξ αίματος ανιούσας και κατιούσας γραμμής τιμωρείται ως προς τους ανιόντες με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, ως προς τους κατιόντες με φυλάκιση μέχρι δύο ετών· μεταξύ αμφιθαλών ή ετεροθαλών αδελφών η συνουσία τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Συγγενείς κατιούσας γραμμής μπορούν να απαλλαγούν από κάθε ποινή, αν κατά το χρόνο της πράξης δεν είχαν συμπληρώσει το 17ο έτος της ηλικίας τους.

Άρθρο 346.
Ασέλγεια μεταξύ συγγενών.

1. Η επιχείρηση άλλης ασελγούς πράξης που γίνεται μεταξύ των συγγενών που αναφέρονται στο άρθρο 345 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

2. Η παρ. 2 του άρθρου 345 έχει εφαρμογή και σ' αυτήν εδώ την περίπτωση.

Άρθρο 347.
Ασέλγεια παρά φύση.

1. Η παρά φύση ασέλγεια μεταξύ αρρένων που τελέστηκε: α) με κατάχρηση μιας σχέσης εξάρτησης που στηρίζεται σε οποιαδήποτε υπηρεσία· β) από ενήλικο με αποπλάνηση προσώπου νεότερου από δεκαεπτά ετών ή από κερδοσκοπία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος ασκεί την ασέλγεια της παρ. 1 κατ' επάγγελμα.

Άρθρο 348.
Διευκόλυνση ακολασίας άλλων.

1. Όποιος κατ' επάγγελμα διευκολύνει με οποιονδήποτε τρόπο την ασέλγεια μεταξύ άλλων τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

2. Με φυλάκιση μέχρι τριών ετών και με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος διευκολύνει την ασέλγεια μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας απατηλά μέσα και αν ακόμη δεν ενεργεί κατ' επάγγελμα.

Άρθρο 349.
Μαστροπεία.

1. Όποιος για να εξυπηρετήσει ακολασία άλλων προάγει στην πορνεία ή εξωθεί στη διαφθορά ανήλικα πρόσωπα ή υποθάλπτει ή διευκολύνει την πορνεία ή τη διαφθορά ανηλίκων τιμωρείται με φυλάκιση εννέα μηνών μέχρι τριών ετών και με χρηματική ποινή, αν δεν υπάρχει περίπτωση να τιμωρηθεί για άλλη βαρύτερη αξιόποινη πράξη.

2. Η ποινή επιτείνεται σε φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και σε χρηματική ποινή, αν το έγκλημα τελέστηκε: α) ενα-

ντίον προσώπου νεότερου από δεκαέξι ετών· β) με απατηλά μέσα· γ) από τον ανιόντα συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή από θετό γονέα, σύζυγο, επίτροπο ή από άλλον στον οποίο έχουν εμπιστευθεί την ανήλικο για ανατροφή, διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη, έστω και προσωρινή.

3. Όποιος κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία προάγει στην πορνεία γυναίκες τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δεκαοκτώ μηνών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 350.
Εκμετάλλευση πόρνης.

Άντρας που συντηρείται ολικά ή εν μέρει από γυναίκα που ασκεί κατ' επάγγελμα την πορνεία και από την εκμετάλλευση των σχετικών ανήθικων κερδών της τιμωρείται με φυλάκιση έξι μηνών μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 351.
Σωματεμπορία.

1. Όποιος για να εξυπηρετήσει την ακολασία άλλων: α) προσλαμβάνει ή παρασύρει, έστω και με τη συναίνεσή της, ανήλικη γυναίκα με σκοπό την πορνεία· β) με τη βία, με απατηλά μέσα, με απειλές, με επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας ή με κάθε άλλο εξαναγκαστικό μέσο προσλαμβάνει ή παρασύρει ενήλικη γυναίκα με σκοπό την πορνεία· γ) με τα προαναφερόμενα μέσα κατακρατεί παρά τη θέλησή της σε οίκο ανοχής μια γυναίκα ή την εξαναγκάζει να παραδοθεί σε πορνεία τιμωρείται με φυλάκιση ενός έτους μέχρι τριών ετών και με χρηματική ποινή, αν δεν συντρέχει περίπτωση βαρύτερης αξιόποινης πράξης.

2. Το πιο πάνω όριο φυλάκισης επιτείνεται έως πέντε έτη, αν το έγκλημα το διέπραξε ένα από τα πρόσωπα του άρθρου 349 παρ. 2 στοιχ. γ'.

3. Οι ποινές αυτές επιβάλλονται και αν ακόμη οι κατ' ιδίαν πράξεις που απαρτίζουν τα συστατικά στοιχεία των παραπάνω εγκλημάτων εκτελέστηκαν σε διάφορες επικράτειες.

Άρθρο 352.
Μέτρα ασφαλείας.

Στις περιπτώσεις των άρθρων 347 παρ. 2, 348, 349, 350 και 351 εφαρμόζονται και οι σχετικές με τον οίκο εργασίας και τους περιορισμούς διαμονής διατάξεις των άρθρων 72, 73 και 74.

Άρθρο 353
Πρόκληση σκανδάλου με ακόλαστες πράξεις.

1. Όποιος δημόσια επιχειρεί ακόλαστη πράξη και προκαλεί μ' αυτήν σκάνδαλο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Όποιος εν γνώσει προσβάλλει βάναυσα την αιδώ άλλου με ακόλαστη πράξη που επιχειρείται ενώπιόν του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή. Για την ποινική δίωξη αυτής της πράξης απαιτείται έγκληση.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Άρθρο 354.
Διατάραξη της οικογενειακής τάξης.

Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο νοθεύει ή συγκαλύπτει την οικογενειακή τάξη κάποιου και ιδίως όποιος υποβάλλει τέκνο τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 355.
Απάτη σχετική με γάμο.

Όποιος με απατηλά μέσα παραπείθει κάποιον να τελέσει γάμο άκυρο ή ακυρώσιμο, αν ο γάμος γι' αυτόν τον λόγο κηρύχθηκε αμετάκλητα άκυρος τιμωρείται με φυλάκιση. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 356.
Διγαμία.

1. Ο σύζυγος που τέλεσε νέο γάμο πριν αμετακλήτως διαλυθεί ή ακυρωθεί ο προηγούμενος γάμος του, καθώς επίσης και εκείνος που συνάπτει μαζί του νέο γάμο εν γνώσει ότι υπάρχει γάμος που δεν λύθηκε, ή δεν ακυρώθηκε, τιμωρείται με φυλάκιση.

2. Η παραγραφή της πράξης αρχίζει αφότου ο ένας από τους δύο γάμους λύθηκε ή κηρύχθηκε άκυρος.

Άρθρο 357.
Μοιχεία.

(Καταργήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1272/82).

Άρθρο 358.
Παραβίαση της υποχρέωσης για διατροφή.

Όποιος κακόβουλα παραβιάζει την υποχρέωση διατροφής που του την έχει επιβάλει ο νόμος και έχει αναγνωρίσει, έστω και προσωρινά, το δικαστήριο, με τρόπο τέτοιο ώστε ο δικαιούχος να υποστεί στερήσεις ή να αναγκαστεί να δεχτεί βοήθεια άλλων, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο 359.
Εγκατάλειψη εγκύου.

Όποιος εγκαταλείπει σε απορία ή με άλλο τρόπο αβοήθητη μία γυναίκα που έμεινε απ' αυτόν έγκυος και που λόγω της εγκυμοσύνης ή του τοκετού της δεν μπορεί να φροντίσει τον εαυτό της τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 360.
Παραμέληση της εποπτείας ανηλίκου.

1. Όποιος, ενώ έχει υποχρέωση εποπτείας ανηλίκου νεότερου από δεκαεπτά ετών, παραλείπει να τον παρεμποδίσει από την τέλεση αξιόποινης πράξης ή από το να επιδίδεται στην πορνεία, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν δεν συντρέχει περίπτωση να τιμωρηθεί αυστηρότερα με άλλη διάταξη.

2. Όποιος από αμέλεια γίνεται υπαίτιος της παράλειψης της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

3. Η ποινή της παρ. 1 επιτείνεται σε φυλάκιση μέχρι δύο ετών και της παρ. 2 σε φυλάκιση μέχρι έξι μηνών, αν υπαίτιοι της παράλειψης έγιναν γονείς, επίτροποι ή κηδεμόνες υπό την υπεύθυνη επιμέλεια των οποίων έχει τεθεί ο ανήλικος σύμφωνα με το άρθρο 122 αυτού του Κώδικα.

4. Αν η πράξη που τέλεσε ο ανήλικος είναι πταίσμα, το δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει από κάθε ποινή τον υπαίτιο της παράλειψης των παρ. 1—3.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

Άρθρο 361.
Εξύβριση.

1. Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της δυσφήμησης (άρθρα 362 και 363), προσβάλλει την τιμή άλλου με λόγο ή με έργο ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή. Η χρηματική ποινή μπορεί να επιβληθεί και μαζί με την ποινή της φυλάκισης.

2. Όταν η προσβολή της τιμής δεν είναι ιδιαίτερα βαριά, αν ληφθούν υπόψη οι περιστάσεις και το πρόσωπο του ατόμου που προσβλήθηκε, ο υπαίτιος τιμωρείται με κράτηση ή με πρόστιμο.

3. Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 308 έχει και σ' αυτή την περίπτωση εφαρμογή.

Άρθρο 361Α.
Απρόκλητη έμπρακτη εξύβριση.

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται η έμπρακτη εξύβριση (άρθρο 361 παρ. 1), αν έγινε χωρίς πρό-

κληση από τον παθόντα.

2. Αν στην πράξη της προηγούμενης παραγράφου συμμετείχαν δύο ή περισσότεροι, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Άρθρο 362.
Δυσφήμηση.

Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ισχυρίζεται ή διαδίδει για κάποιον άλλον γεγονός που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψή του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή. Η χρηματική ποινή μπορεί να επιβληθεί και μαζί με την ποινή της φυλάκισης.

Άρθρο 363.
Συκοφαντική δυσφήμηση.

Αν στην περίπτωση του άρθρου 362, το γεγονός είναι ψευδές και ο υπαίτιος γνώριζε ότι αυτό είναι ψευδές τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών· μαζί με τη φυλάκιση μπορεί να επιβληθεί και χρηματική ποινή. Μπορεί επίσης να επιβληθεί και στέρηση των πολιτικών δικαωμάτων κατά το άρθρο 63.

Άρθρο 364.
Δυσφήμηση ανώνυμης εταιρείας.

1. Όποιος ισχυρίζεται με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ή διαδίδει για ανώνυμη εταιρεία ορισμένο γεγονός που είναι σχετικό με τις επιχειρήσεις, την οικονομική κατάσταση ή γενικά τις εργασίες της ή με τα πρόσωπα που τη διοικούν ή τη διευθύνουν και που μπορεί να βλάψει την εμπιστοσύνη του κοινού στην εταιρεία και γενικά στις επιχειρήσεις της, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Δεν τιμωρείται ο κατηγορούμενος αν αποδείξει την αλήθεια του γεγονότος που ισχυρίστηκε ή διέδωσε.

3. Αν ο κατηγορούμενος γνώριζε ότι το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε είναι ψευδές τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 365.
Προσβολή της μνήμης νεκρού.

Όποιος προσβάλλει τη μνήμη νεκρού με βάναυση ή κακόβουλη εξύβριση ή με συκοφαντική δυσφήμηση (άρθρ. 363) τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 366.
Γενικές διατάξεις.

1. Αν το γεγονός του άρθρου 362 είναι αληθινό, η πράξη μένει ατιμώρητη. Η απόδειξη όμως της αλήθειας του γεγονότος απαγορεύεται όταν αυτό αφορά αποκλειστικά σχέσεις του οικογενειακού ή του ιδιωτικού βίου που δεν θίγουν το δημόσιο συμφέρον και ο ισχυρισμός ή η διάδοση έγιναν κακόβουλα.

2. Αν στις περιπτώσεις των άρθρων 362, 363, 364 και 365 το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος είναι πράξη αξιόποινη για την οποία ασκήθηκε δικαστική δίωξη αναστέλλεται η δίκη για τη δυσφήμηση έως το τέλος της ποινικής δίωξης· θεωρείται αποδεδειγμένο ότι το γεγονός που αφορά η δυσφήμηση είναι αληθινό αν η απόφαση είναι καταδικαστική και ψευδές αν η απόφαση είναι αθωωτική και στηρίζεται στο ότι δεν αποδείχτηκε ότι το πρόσωπο που είχε δυσφημηθεί τέλεσε την αξιόποινη πράξη.

3. Η απόδειξη της αλήθειας του γεγονότος που αφορά η δυσφήμηση δεν αποκλείει την τιμωρία για εξύβριση, αν από τον τρόπο που εκδηλώθηκε ή από τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η δυσφήμηση προκύπτει σκοπός εξύβρισης.

Άρθρο 367.

1. Δεν αποτελούν άδικη πράξη: α) οι δυσμενείς κρίσεις για επιστημονικές, καλλιτεχνικές ή επαγγελματικές εργασίες· β) οι δυσμενείς εκφράσεις που περιέχονται σε έγγραφο δημόσιας αρχής για αντικείμενα που ανάγονται στον κύκλο της υπηρεσίας της, καθώς και γ) οι εκδηλώσεις που γίνονται για την εκτέλεση νόμιμων καθηκόντων, την άσκηση νόμιμης εξουσίας ή για τη διαφύλαξη (προστασία) δικαιώματος ή από άλλο δικαιολογημένο ενδιαφέρον ή δ) σε ανάλογες περιπτώσεις.

2. Η προηγούμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται: α) όταν οι παραπάνω κρίσεις και εκδηλώσεις περιέχουν τα συστατικά στοιχεία της πράξης του άρθρου 363, καθώς και β) όταν από τον τρόπο της εκδήλωσης ή από τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη, προκύπτει σκοπός εξύβρισης.

Άρθρο 368.
Έγκληση.

1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 361, 362, 363, 364 και 365 η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

2. Στην περίπτωση του άρθρου 365 δικαίωμα να υποβάλουν έγκληση έχουν ο σύζυγος που επέζησε και τα παιδιά του νεκρού, και αν αυτοί δεν υπάρχουν, οι γονείς και οι αδελφοί του. Στην περίπτωση του άρθρου 364, δικαίωμα να υποβάλει έγκληση έχει το διοικητικό συμβούλιο και όποιος άλλος έχει ουσιώδες έννομο συμφέρον.

3. Αν ο παθών είναι δημόσιος υπάλληλος και η πράξη συνέβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή για λόγους σχετικούς με την εκτέλεσή της, έχουν επίσης δικαίωμα να υποβάλουν έγκληση ή προϊστάμενή του αρχή και ο αρμόδιος υπουργός.

Άρθρο 369.
Δημοσίευση της απόφασης.

1. Η παρ. 3 του άρθρου 229 έχει εφαρμογή στις περιπτώσεις των άρθρων 361, 362, 363, 364 και 365 υπέρ εκείνου που υπέβαλε την έγκληση· η προθεσμία για τη δημοσίευση της απόφασης αρχίζει από την επίδοσή της σ' αυτόν. Αν η πράξη τελέστηκε με δημοσίευμα στον τύπο, η δημοσίευση πρέπει να γίνει με την καταχώριση σε εφημερίδα τουλάχιστον του σκεπτικού και του διατακτικού της απόφασης.

2. Ο εκδότης της εφημερίδας ή του περιοδικού όπου καταχωρίστηκε το δημοσίευμα που προκάλεσε την καταδίκη, οφείλει να καταχωρήσει στο έντυπό του ολόκληρη την απόφαση μέσα σε οκτώ ημέρες αφότου του επιδόθηκε στην ίδια θέση και με τα ίδια στοιχεία, όπως καταχωρίστηκε και το υβριστικό δημοσίευμα· αλλιώς υποβάλλεται σε φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή σε χρηματική ποινή.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΩΝ

Άρθρο 370.
Παραβίαση του απορρήτου των επιστολών.

1. Όποιος αθέμιτα και με σκοπό να λάβει γνώση του περιεχομένου τους ανοίγει κλειστή επιστολή ή άλλο κλειστό έγγραφο ή παραβιάζει τον κλειστό χώρο στον οποίο είναι φυλαγμένα ή με οποιονδήποτε τρόπο εισχωρεί σε ξένα απόρρητα διαβάζοντας ή αντιγράφοντας ή αποτυπώνοντας με άλλο τρόπο επιστολή ή άλλο έγγραφο τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

2. Η ποινική δίωξη γίνεται μόνο με έγκληση.

Άρθρο 370Α.
Παραβίαση του απορρήτου των τηλεφωνημάτων
και της προφορικής συνομιλίας.

1. Όποιος αθέμιτα παγιδεύει ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο παρεμβαίνει σε τηλεφωνική σύνδεση ή συσκευή με σκοπό να πληροφορηθεί ή να μαγνητοφωνήσει το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ τρίτων τιμωρείται με φυλάκιση. Η χρησιμοποίηση από το δράστη των πληροφοριών ή μαγνητοταινιών που αποκτήθηκαν με αυτόν τον τρόπο θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση.

2. Όποιος αθέμιτα παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή μαγνητοφωνεί προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων που δεν διεξάγεται δημόσια τιμωρείται με φυλάκιση. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου εφαρμόζεται σ' αυτή την περίπτωση.

3. Με φυλάκιση τιμωρείται και κάθε τρίτος που κάνει χρήση των πληροφοριών ή των μαγνητοταινιών που αποκτήθηκαν από άλλον με τους τρόπους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου.

4. Αν ο δράστης των πράξεων των παραγράφων 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου είναι ιδιωτικός αστυνομικός ή τελεί τις πράξεις αυτές κατ' επάγγελμα ή απέβλεπε στην είσπραξη αμοιβής, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή.

5. Όποιος διαθέτει στο εμπόριο ή με άλλον τρόπο προσφέρει για εγκατάσταση τεχνικά μέσα ειδικά μόνο για την τέλεση των πράξεων των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου ή δημόσια διαφημίζει ή προσφέρει τις υπηρεσίες του για την τέλεσή τους τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 371.
Παραβίαση επαγγελματικής εχεμύθειας.

1. Κληρικοί, δικηγόροι και κάθε είδους νομικοί παραστάτες, συμβολαιογράφοι, γιατροί, μαίες, νοσοκόμοι, φαρμακοποιοί και άλλοι στους οποίους κάποιοι εμπιστεύονται συνήθως λόγω του επαγγέλματός τους ή της ιδιότητάς τους ιδιωτικά απόρρητα, καθώς και οι βοηθοί των προσώπων αυτών, τιμωρούνται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ενός έτους αν φανερώσουν ιδιωτικά απόρρητα που τους τα εμπιστεύθηκαν ή που τα έμαθαν λόγω του επαγγέλματός τους ή της ιδιότητάς τους.

2. Όμοια τιμωρείται όποιος, μετά το θάνατο ενός από τα πρόσωπα της παρ. 1, και απ' αυτή την αιτία γίνεται κάτοχος εγγράφων ή σημειώσεων του νεκρού σχετικών με την άσκηση του επαγγέλματός του ή της ιδιότητάς του και από αυτά φανερώνει ιδιωτικά απόρρητα.

3. Η ποινική δίωξη γίνεται μόνο με έγκληση.

4. Η πράξη δεν είναι άδικη και μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος απέβλεπε στην εκπλήρωση καθήκοντός του ή στη διαφύλαξη έννομου ή για άλλο λόγο δικαιολογημένου ουσιώδους συμφέροντος δημόσιου ή του ίδιου ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορούσε να διαφυλαχθεί διαφορετικά.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 372.
Κλοπή.

1. Όποιος αφαιρεί ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα από την κατοχή άλλου με σκοπό να το ιδιοποιηθεί παράνομα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και αν το αντικείμενο της κλοπής είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

2. Κινητό πράγμα θεωρείται κατά τον Κώδικα και η ενέργεια του ηλεκτρισμού, του ατμού και κάθε άλλη ενέργεια.

3. Η διάταξη του άρθρου 72 σχετικά με την παραπομπή του υπαιτίου σε κατάστημα εργασίας εφαρμόζεται και εδώ.

Άρθρο 373.

Ως υπαίτιος κλοπής τιμωρείται και όποιος νεκροσυλήσει με τυμβωρυχία, σκοπεύοντας να αποκτήσει παράνομα ο ίδιος ή τρίτος περιουσιακή ωφέλεια.

Άρθρο 374.
Διακεκριμένες περιπτώσεις κλοπής.

Η κλοπή τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών: α) αν από τόπο προορισμένον για θρησκευτική λατρεία αφαιρέθηκε πράγμα αφιερωμένο σ' αυτή· β) αν αφαιρέθηκε πράγμα επιστημονικής, καλλιτεχνικής, αρχαιολογικής ή ιστορικής σημασίας που βρισκόταν σε συλλογή εκτεθειμένη σε κοινή θέα ή σε δημόσιο οίκημα ή σε άλλο δημόσιο τόπο· γ) αν αφαιρέθηκε πράγμα που μεταφερόταν με οποιοδήποτε δημόσιο συγκοινωνιακό μέσο ή ήταν τοποθετημένο σε χώρο προορισμένο για εναπόθεση πραγμάτων προς μεταφορά ή παραλαβή ή μεταφερόταν από ταξιδιώτη· δ) αν η κλοπή τελέστηκε από δύο ή περισσοτέρους που είχαν ενωθεί για να διαπράττουν κλοπές ή ληστείες· ε) αν η πράξη τελέστηκε από πρόσωπο που διαπράττει κλοπές ή ληστείες κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια· στ) αν οι περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη μαρτυρούν ότι ο δράστης είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος· ζ) αν ο δράστης κινούμενος με μηχανοκίνητο μεταφορικό μέσο αφαίρεσε πράγμα που κρατούσε ή φορούσε ο παθών, αν η πράξη του δεν τιμωρείται βαρύτερα κατά το άρθρο 380.

Άρθρο 374Α.

1. Όποιος αφαιρεί από την κατοχή άλλου ξένο μηχανοκίνητο μεταφορικό μέσο με αποκλειστικό σκοπό να το χρησιμοποιήσει για πολύ μικρό χρονικό διάστημα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Η ποινική δίωξη γίνεται μόνο ύστερα από έγκληση.

3. Η διάταξη του άρθρου 379 εφαρμόζεται και για το έγκλημα της παρ. 1 αυτού του άρθρου, μαζί όμως με την απόδοση του πράγματος απαιτείται και η ολοκληρωτική ικανοποίηση του ζημιωμένου.

Άρθρο 375.
Υπεξαίρεση.

1. Όποιος ιδιοποιείται παράνομα ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα που περιήλθε στην κατοχή του με οποιονδήποτε τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και, αν το αντικείμενο της υπεξαίρεσης είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Αν η πράξη ενέχει κατάχρηση ιδιαίτερης εμπιστοσύνης, ιδίως όταν πρόκειται για αντικείμενο που το έχουν εμπιστευθεί στον υπαίτιο λόγω ανάγκης ή λόγω της ιδιότητάς του ως επιτρόπου ή κηδεμόνα του παθόντος ή ως μεσεγγυούχου ή διαχειριστή ξένης περιουσίας, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

3. Με το ξένο πράγμα εξομοιώνεται και: α) το τίμημα που έλαβε ο υπαίτιος για κινητό πράγμα που του το είχαν εμπιστευθεί για να το πουλήσει, καθώς και β) το κινητό πράγμα που απέκτησε ο υπαίτιος με χρήματα ή με άλλο πράγμα που του το είχαν εμπιστευθεί για να αγοράσει ή να ανταλλάξει αντίστοιχα το πράγμα που απέκτησε.

Άρθρο 376.
Παρασιώπηση ανεύρεσης.

Όποιος βρίσκει χαμένο πράγμα και δεν αναγγέλλει την ανεύρεση μέσα σε δεκατέσσερις ημέρες στις αρχές ή στο κοινό ή στο δικαιούχο τιμωρείται με χρηματική ποινή. Αν το αντικείμενο είναι ασήμαντης αξίας, το δικαστήριο μπορεί να κρίνει την πράξη ατιμώρητη.

Άρθρο 377.
Κλοπές και υπεξαιρέσεις ευτελούς αξίας.

1. Αν η κλοπή ή η υπεξαίρεση έχει αντικείμενο πράγμα ευτελούς αξίας, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών. Αν όμως η πράξη τελέστηκε από ανάγκη για άμεση χρήση ή ανάλωση του αντικειμένου της κλοπής ή υπεξαίρεσης, το δικαστήριο μπορεί να κρίνει την πράξη ατιμώρητη.

2. Στις περιπτώσεις αυτού του άρθρου η ποινική δίωξη γίνεται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 378.
Υφαιρέσεις.

Κλοπή ή υπεξαίρεση που έγινε: α) μεταξύ συγγενών και αγχιστέων σε ευθεία γραμμή, θετών γονέων και θετών τέκνων, συζύγων και μνηστευμένων, αδελφών καθώς και των συζύγων και των μνηστήρων τους· β) από σύζυγο στην περιουσία που άφησε ο σύζυγός του· γ) εναντίον επιτρόπου ή επιμελητή του υπαιτίου, καθώς επίσης και σε βάρος προσώπου με το οποίο ο υπαίτιος ή συμμέτοχος διατελεί σε σχέση εξάρτησης ή ζει στο ίδιο σπίτι, διώκεται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 379.
Απόδοση του ιδιοποιημένου πράγματος.

Το αξιόποινο της κλοπής και της υπεξαίρεσης εξαλείφεται αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν ακόμη εξεταστεί με οποιονδήποτε τρόπο για την πράξη του από τις αρχές, απέδωσε χωρίς παράνομη βλάβη κάποιου τρίτου το πράγμα ή ικανοποίησε εντελώς τον ζημιωμένο. Η μερική μόνο απόδοση ή ικανοποίηση εξαλείφει το αξιόποινο κατά το αντίστοιχο μόνο μέρος.

Άρθρο 380.
Ληστεία.

1. Όποιος με σωματική βία εναντίον προσώπου ή με απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής αφαιρεί από άλλον ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα ή τον εξαναγκάζει να του το παραδώσει για να το ιδιοποιηθεί παρανόμως, τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Αν από την πράξη προήλθε ο θάνατος κάποιου προσώπου ή βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 310) ή αν η πράξη εκτελέστηκε με ιδιαίτερη σκληρότητα εναντίον προσώπου, επιβάλλεται θάνατος ή ισόβια κάθειρξη.

3. Οι ίδιες ποινές (παρ. 1 και 2) επιβάλλονται σ' εκείνον που καταλήφθηκε επ' αυτοφώρω να κλέβει και μεταχειρίζεται σωματική βία εναντίον προσώπου ή απειλές ενωμένες με επικείμενον κίνδυνο σώματος ή ζωής για να διατηρήσει το κλοπιμαίο.

Άρθρο 381.
Φθορά ξένης ιδιοκτησίας.

1. Όποιος με πρόθεση καταστρέφει ή βλάπτει ξένο (ολικά ή εν μέρει) πράγμα ή με άλλον τρόπο καθιστά ανέφικτη τη χρήση του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Αν η φθορά έχει αντικείμενο πράγμα ευτελούς αξίας ή η ζημία που προξενήθηκε από τη φθορά είναι ελαφρά, ο υπαίτιος τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 382.
Διακεκριμένες περιπτώσεις φθοράς.

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται η φθορά ξένης ιδιοκτησίας της πρώτης παραγράφου του άρθρου 381, αν έγινε χωρίς πρόκληση από τον παθόντα.

2. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο δράστης, αν το αντικείμενο της πράξης που προβλέπεται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 381: α) είναι πράγμα που χρησιμεύει για κοινό όφελος· β) είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας· γ) η φθορά έγινε με φωτιά ή με κάποιο από τα μέσα που προβλέπει το άρθρο 270.

3. Αν στην πράξη της πρώτης παραγράφου συμμετείχαν δύο ή περισσότεροι ή συντρέχει και μία από τις περιπτώσεις της δεύτερης παραγράφου, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

4. Όποιος προκαλεί κατά τους όρους του προηγούμενου άρθρου φθορά ή βλάβη αρχαιολογικού ή καλλιτεχνικού ή ιστορικού μνημείου ή αντικειμένου τοποθετημένου σε δημόσιο χώρο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 383.
Γενικές διατάξεις.

Στις περιπτώσεις των άρθρων 381 και 382 παρ. 2 στοιχ. β' η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση του παθόντος.

Άρθρο 384.

Στις περιπτώσεις των άρθρων 381 παρ. 2 και 382 παρ.2 στοιχ. β' το αξιόποινο εξαλείφεται αν ο υπαίτιος με δική του θέληση και πριν ακόμη εξεταστεί με οποιονδήποτε τρόπο για την πράξη του από τις αρχές, χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου αποκατέστησε πλήρως το φθαρμένο πράγμα ή ικανοποίησε εντελώς τον ζημιωμένο. Η μερική αποκατάσταση ή ικανοποίηση εξαλείφουν τον αξιόποινο χαρακτήρα κατά το αντίστοιχο μόνο μέρος.

Άρθρο 384α.
Καταστολή φθορών που προκαλούν το κοινό αίσθημα.

Όποιος δημόσια ή μέσα σε καταστήματα ή σε κέντρα ή σε άλλους τόπους διασκέδασης προσιτούς στο κοινό, όπου προσφέρονται κάθε είδους εδέσματα ή ποτά, προκαλεί ή διεγείρει με οποιονδήποτε τρόπο το κοινό αίσθημα, καταστρέφοντας ή βλάπτοντας ή με άλλο τρόπο καθιστώντας ανέφικτη τη χρήση κινητών πραγμάτων (ξένων ή όχι) έστω και με τη συναίνεση ή την ανοχή του κυρίου ή κατόχου τους ή των υπευθύνων του καταστήματος ή του κέντρου, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Άρθρο 385.
Εκβίαση.

1. Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 380, με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος, εξαναγκάζει κάποιον με βία ή με απειλή σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή από την οποία επέρχεται ζημία στην περιουσία του εξαναγκαζομένου ή άλλου τιμωρείται: α) σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 380, παράγρ. 1 και 2, αν η πράξη τελέστηκε με σωματική βία εναντίον προσώπου ή με απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής· β) αν ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε βία ή απειλή βλάβης της επιχείρησης, του επαγγέλματος, του λειτουργήματός του, ή άλλης δραστηριότητας που ασκεί ο εξαναγκαζόμενος ή άλλος ή προσφέρθηκε να παρέχει ή παρέχει προστασία για την αποτροπή πρόκλησης τέτοιας βλάβης από τρίτον τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και δεν επιτρέπεται μετατροπή ή αναστολή της ποινής. Αν τις παραπάνω πράξεις τέλεσε πρόσωπο που διαπράττει τέτοιες πράξεις κατά συνήθεια ή κατ' επάγγελμα ή αν από τις περιστάσεις αποδεικνύεται ότι ο υπαίτιος είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών· γ) σε κάθε άλλη περίπτωση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 72 για το κατάστημα εργασίας εφαρμόζονται και εδώ.

Άρθρο 386.
Απάτη.

1. Όποιος με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 72 για το κατάστημα εργασίας εφαρμόζονται και εδώ.

3. Επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών: α) αν ο υπαίτιος διαπράττει απάτες κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια και β) αν οι περιστάσεις υπό τις οποίες έγινε η πράξη μαρτυρούν ότι ο υπαίτιος είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος.

Άρθρο 387.
Απάτη ευτελούς αξίας.

Αν η ζημία που προξενήθηκε από την απάτη είναι ευτελούς αξίας, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 377.

Άρθρο 388.
Απάτη σχετική με τις ασφάλειες.

1. Όποιος, με το σκοπό να εισπράξει ο ίδιος ή κάποιος άλλος το ποσό για το οποίο έχει ασφαλιστεί ένα αντικείμενο

κινητό ή ακίνητο, επιφέρει την πραγμάτωση του κινδύνου για τον οποίο έχει γίνει η ασφάλιση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

2. Στην ίδια ποινή υπόκειται όποιος για τον παραπάνω σκοπό προξενεί στον εαυτό του σωματική βλάβη ή επιτείνει τις συνέπειες σωματικής βλάβης που επήλθε από ατύχημα.

Άρθρο 389.
Απατηλή πρόκληση βλάβης.

1. Όποιος με πρόθεση βλάπτει παράνομα ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον με την εν γνώσει του παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή με αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση των αληθινών σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.

2. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 390.
Απιστία.

Όποιος με πρόθεση ζημιώνει την περιουσία άλλου, της οποίας βάσει του νόμου ή δικαιοπραξίας έχει την επιμέλεια ή διαχείριση (ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη) τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 391.
Δόλια αποφυγή πληρωμής εισιτηρίου.

1. Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της απάτης, κατορθώνει δόλια και χωρίς την κανονισμένη πληρωμή να παρευρεθεί σε παράσταση, έκθεση ή ανάλογη διοργάνωση ή να χρησιμοποιήσει κάποιο μέσο δημόσιας κυκλοφορίας ή κάποια άλλη εγκατάσταση που προορίζεται για κοινή χρήση, αλλά με καταβολή αντιτίμου, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

2. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 392.
Δόλια αποδοχή παροχών.

1. Όποιος με την πρόθεση να μην καταβάλει αντίτιμο παίρνει για άμεση κατανάλωση τρόφιμα ή ποτά ή δέχεται την παροχή καταλύματος ή υπηρεσιών, των οποίων το αντίτιμο είναι άμεσα πληρωτέο κατά τις συνήθειες των συναλλαγών, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

2. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 393.
Γενικές διατάξεις.

Οι διατάξεις του άρθρου 378 στοιχεία α' και γ' εφαρμόζονται αναλόγως και για τις πράξεις των άρθρων 386 και 387· οι διατάξεις του άρθρου 379 και για τις πράξεις των άρθρων 386, 387, 389, 390, 391 και 392.

Άρθρο 394.
Αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος.

1. Όποιος με πρόθεση αποκρύπτει, αγοράζει, λαμβάνει ως ενέχυρο ή με άλλον τρόπο δέχεται στην κατοχή του πράγμα που προήλθε από αξιόποινη πράξη ή μεταβιβάζει σε άλλον την κατοχή τέτοιου πράγματος ή συνεργεί σε μεταβίβαση ή με οποιονδήποτε τρόπο ασφαλίζει την κατοχή του σε άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση, ανεξάρτητα αν είναι τιμωρητέος ή όχι ο υπαίτιος του εγκλήματος από τον οποίον προέρχεται το πράγμα.

2. Αν το αντικείμενο της πράξης της προηγούμενης παραγράφου είναι ευτελούς αξίας, ο δράστης τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών και η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

3. Με τα πράγματα που προέρχονται από αξιόποινη πράξη εξομοιώνεται και το τίμημά τους, καθώς επίσης και τα αντικείμενα που αποκτήθηκαν μέσω αυτών.

4. Αν ο υπαίτιος επιχειρεί τέτοιες πράξεις κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή ενήργησε από ιδιοτέλεια ή αν πρόκειται για πράγμα ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Το άρθρο 72 για την παραπομπή σε κατάστημα εργασίας εφαρμόζεται και στην προκείμενη περίπτωση.

Άρθρο 395.

Στις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 379.

Άρθρο 396.
Παρακώλυση συναγωνισμού.

Όποιος σε δημόσιους πλειστηριασμούς εμποδίζει με βία ή με απειλές τον ελεύθερο συναγωνισμό ή απομακρύνει με δώρα ή υποσχέσεις αυτόν που προσφέρει ή έχει την πρόθεση να προσφέρει τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 397.
Καταδολίευση δανειστών.

1. Ο οφειλέτης που με πρόθεση ματαιώνει ολικά ή εν μέρει την ικανοποίηση του δανειστή του, βλάπτοντας, καταστρέφοντας ή καθιστώντας χωρίς αξία, αποκρύπτοντας ή απαλλοτριώνοντας χωρίς ισότιμο και αξιόχρεο αντάλλαγμα οποιοδήποτε περιουσιακό του στοιχείο, κατασκευάζοντας ψεύτικα χρέη ή ψεύτικες δικαιοπραξίες, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν υπόκειται σε βαρύτερη ποινή σύμφωνα με άλλη διάταξη.

2. Όμοια τιμωρείται όποιος επιχειρεί κάποια από αυτές τις πράξεις υπέρ του οφειλέτη.

3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 398.
Χρεοκοπία.

Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται ο υπαίτιος δόλιας χρεοκοπίας, κατά τους όρους του εμπορικού νόμου και με φυλάκιση το πολύ δύο ετών ο υπαίτιος απλής χρεοκοπίας.

Άρθρο 399.
Παρακώλυση της άσκησης δικαιώματος.

1. Όποιος με πρόθεση αφαιρεί ή καταστρέφει ολικά ή μερικά πράγμα που έχει στην ιδιοκτησία του και έτσι καθιστά ανέφικτη για το δικαιούχο την άσκηση δικαιώματος επικαρπίας, χρήσης, οίκησης, εμπράγματης ασφάλειας ή παρακράτησης στο πράγμα αυτό τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.

2. Όμοια τιμωρείται όποιος επιχειρεί κάποια από τις πράξεις αυτές υπέρ του ιδιοκτήτη.

3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 400.
Παράνομη αλιεία.

1. Όποιος ψαρεύει σε ύδατα όπου άλλος έχει το δικαίωμα της αλιείας, χωρίς την άδειά του τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

2. Αν ο υπαίτιος ασκεί παράνομη αλιεία κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 401.
Αλιεία σε χωρικά ύδατα.

Αλλοδαπός που ψαρεύει χωρίς δικαίωμα στην αιγιαλίτιδα ζώνη του ελληνικού κράτους τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 402.
Γενική διάταξη.

Στις περιπτώσεις των άρθρων 397, 399 και 400 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 379.

Άρθρο 403.
Παραπλάνηση ανηλίκων σε χρέη.

1. Όποιος από ιδιοτέλεια και με εκμετάλλευση της κουφότητας ή της απειρίας κάποιου ανηλίκου δέχεται για τον εαυτό του ή για τρίτον εκ μέρους του ανηλίκου και με ζη-

μία του την υπόσχεση ή εξασφάλιση της πληρωμής χρηματικού ποσού ή τη χορήγηση άλλης παροχής που έχει χρηματική αξία τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος απαλλοτριώνει περαιτέρω ή δίνει ως ενέχυρο κάποια απαίτηση που απέκτησε από τον ανήλικο η οποία είναι του είδους που αναφέρεται στην παρ. 1 ή επιδιώκει την εκπλήρωση των περιουσιακών ωφελημάτων που πηγάζουν απ' αυτήν.

3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

'Αρθρο 404.
Τοκογλυφία.

1. Όποιος σε δικαιοπραξία για την παροχή οποιασδήποτε πίστωσης, ανανέωσή της ή παράταση της προθεσμίας πληρωμής εκμεταλλεύεται την ανάγκη, την πνευματική αδυναμία, την κουφότητα, την απειρία, ή την ψυχική έξαψη εκείνου που παίρνει την πίστωση, συνομολογώντας ή παίρνοντας για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα, που ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις είναι προφανώς δυσανάλογα προς την παροχή του υπαιτίου, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται και : α) όποιος, ανεξάρτητα από τους πιο πάνω όρους, κατά την παροχή ή την παράταση της προθεσμίας πληρωμής, κατά την ανανέωση ή την προεξόφληση δανείου, συνομολογεί ή παίρνει για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα που υπερβαίνουν το κατά το νόμο θεμιτό ποσοστό του τόκου· β) όποιος απαλλοτριώνει παραπέρα ή δίνει ως ενέχυρο κάποια απαίτηση που απέκτησε και που είναι του είδους που αναφέρεται στην παρ. 1 ή στην παρ. 2 στοιχ. α' ή επιδιώκει την εκπλήρωση τοκογλυφικών ωφελημάτων που πηγάζουν από αυτή την απαίτηση.

3. Αν ο υπαίτιος επιχειρεί κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια τοκογλυφικές πράξεις του είδους των παρ. 1 και 2 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή.

4. Αν οι πράξεις των πιο πάνω παραγράφων τελούνται από νομικά πρόσωπα, ποινική ευθύνη υπέχουν οι διοικητές και οι διευθυντές τους.

5. Η ποινική δίωξη των πράξεων των παραγρ. 1 και 2 ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

6. Το αξιόποινο των ανωτέρω πράξεων εξαλείφεται αν ο δράστης με δική του θέληση και πριν ακόμη εξεταστεί με οποιονδήποτε τρόπο από την αρμόδια αρχή για την πράξη του, εξουδετερώσει την παράνομη κατάσταση και αποδώσει στον οφειλέτη, ό,τι πήρε πάνω από το νόμιμο μέτρο μαζί με τους νόμιμους τόκους από την ημέρα που το πήρε.

'Αρθρο 405.
Αισχροκέρδεια.

1. 'Οποιος, σχετικά με άλλες δικαιοπραξίες, εκτός από αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 404 παρ. 1 και υπό τις ίδιες περιστάσεις, συνομολογεί ή παίρνει για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα που υπερβαίνουν την αξία της δικής του παροχής τόσο ώστε ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις να βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία προς αυτήν τιμωρείται, αν το πράττει κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

2. Η παρ. 6 του άρθρου 404 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

'Αρθρο 406.
Παραπλάνηση σε χρηματιστηριακές πράξεις.

'Οποιος από πλεονεξία εκμεταλλεύεται την απειρία ή την πνευματική αδυναμία κάποιου άλλου παραπλανώντας τον σε χρηματιστηριακές κερδοσκοπικές πράξεις οι οποίες δεν ανήκουν στον κύκλο των εργασιών εκείνου που παραπλανάται και είναι προφανώς δυσανάλογες προς την περιουσία του και μπορούν εξαιτίας αυτού του γεγονότος να επιφέρουν ή να επιταχύνουν την οικονομική καταστροφή του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΕΠΑΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΛΗΤΕΙΑ

'Αρθρο 407.
Επαιτεία.

'Οποιος επαιτεί από φυγοπονία ή από φιλοχρηματία ή κατά συνήθεια τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

'Αρθρο 408.
Αλητεία.

'Οποιος στερείται τα μέσα συντήρησης από φυγοπονία ή εξαιτίας ροπής του προς την άτακτη ζωή και περιπλανιέται στη χώρα ή περιφέρεται συνεχώς σε κάποιον τόπο χωρίς να έχει μόνιμο κατάλυμα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

'Αρθρο 409.
Παραμέληση αποτροπής από επαιτεία ή αλητεία.

Τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή: α) όποιος εξωθεί σε επαιτεία ή παραλείπει να εμποδίσει από την επαιτεία ή την αλητεία πρόσωπα που έχει στην επιμέλειά του ή που βρίσκονται σε σχέση εξάρτησης από αυτό· β) όποιος παραδίδει ή προμηθεύει σε άλλους πρόσωπα ηλικίας κάτω των 17 ετών ή που έχουν υπερβεί αυτή την ηλικία, είναι όμως σωματικά ή διανοητικά ανάπηρα, για να προκαλούν με τη νεαρή τους ηλικία ή με την τυχόν σωματική ή διανοητική ασθένεια ή αναπηρία τους τον οίκτο ή την περιέργεια του κοινού για χρηματικό όφελος δικό του ή άλλου.

'Αρθρο 410.
Γενική διάταξη.

Η διάταξη του άρθρου 72 για παραπομπή σε κατάστημα εργασίας εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις των άρθρων 407—409.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

'Αρθρο 411.
Ευθύνη για πταίσματα άλλων.

Οι εργοστασιάρχες ή άλλοι διευθυντές ή αρχιεργάτες βιομηχανίας ή βιοτεχνίας, οι εργολήπτες και οι έμποροι είναι υπεύθυνοι για τα πταίσματα που διαπράττουν οι υφιστάμενοι ή αντιπρόσωποί τους, τα οποία ανάγονται σε πράξεις διαταγμένες ή απαγορευμένες σχετικές με την άσκηση των έργων τους, αν τα γνωρίζουν και μπορούν να τα εμποδίσουν ή αν είναι δυνατόν να τους αποδοθεί αμέλεια σχετική με την επίβλεψη που οφείλουν να ασκούν.

'Αρθρο 412.
Υπότροποι ή καθ' έξιν δράστες πταισμάτων.

1. 'Οποιος, αν και τιμωρήθηκε επανειλημμένα, τουλάχιστον όμως δύο φορές μέσα σε μία διετία, με ποινή κράτησης για το ίδιο ή συγγενές πταίσμα, διαπράξει νέο τέτοιο πταίσμα τιμωρείται με ποινή κράτησης επαυξημένη έως το διπλάσιο εκείνης που προβλέπεται στο νόμο για το πταίσμα που τελέστηκε.

2. Το ίδιο ισχύει, ανεξάρτητα από το χρόνο τιμωρίας, αν από το συνδυασμό του νέου πταίσματος με τα προηγούμενα αποδεικνύεται ότι ο υπαίτιος διαπράττει πταίσματα καθ' έξιν ή κατ' επάγγελμα.

ΙΙ. ΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ

'Αρθρο 413.
Αποδοχή διακρίσεων και αμοιβών από ξένη δύναμη.

Ημεδαπός που δέχεται από ξένη δύναμη μισθό, σύνταξη τίτλο, παράσημο ή άλλο διακριτικό σημείο χωρίς ρητή άδεια της

κυβέρνησης τιμωρείται με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή με πρόστιμο ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Άρθρο 414.
Παράνομη άσκηση επαγγέλματος.

1. Όποιος χωρίς την άδεια της αρχής ασκεί επάγγελμα που για την άσκησή του ο νόμος απαιτεί τέτοια άδεια, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

2. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται: α) όταν η άδεια που απαιτεί ο νόμος αποβλέπει αποκλειστικά σε φορολογικούς σκοπούς και β) στις περιπτώσεις που ρυθμίζονται ιδιαίτερα από το νόμο.

Άρθρο 415.
Αυθαίρετη μεταβολή ονόματος.

Όποιος χωρίς άδεια της αρχής μεταβάλλει το επώνυμό του ή δίνει στον εαυτό του ξένο επώνυμο τιμωρείται με κράτηση.

Άρθρο 416.
Πρόκληση ανησυχίας.

Όποιος με πρόθεση προκαλεί ανησυχία σε άλλον ή κινητοποιεί την αρχή ή την ένοπλη δύναμη ζητώντας ψευδώς βοήθεια ή χρησιμοποιώντας ατόπως σήματα κινδύνου ή με ψευδείς ή δεισιδαιμονικές ανακοινώσεις ή φήμες τιμωρείται με κράτηση ή με πρόστιμο αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 417.
Διατάραξη ησυχίας.

Όποιος διαταράσσει δημόσια τις ασχολίες, τις τέρψεις ή τη νυχτερινή ησυχία των κατοίκων με υπερβολικούς κρότους που παράγονται κατά την άσκηση κάποιου επαγγέλματος ή που προκαλούνται με άλλον τρόπο ή με θορύβους, διαπληκτισμούς ή με οποιεσδήποτε άλλες πράξεις τιμωρείται με κράτηση ή πρόστιμο.

Άρθρο 418.
Υπέρβαση νυχτερινής ώρας.

Αν τα εστιατόρια ή τα άλλα δημόσια κέντρα αναψυχής και διασκέδασης δεν σταματήσουν τη λειτουργία τους τις νυχτερινές ώρες που έχει καθορίσει η αστυνομία επιβάλλεται πρόστιμο ή κράτηση: α) στο διευθυντή του καταστήματος που ανέχεται την παραμονή ξένων πέρα από αυτή την ώρα και β) στους θαμώνες που παραμένουν στο κατάστημα μετά την προτροπή του διευθυντή του καταστήματος ή κάποιου αστυνομικού να απομακρυνθούν.

Άρθρο 419.
Παραβάσεις σχετικές με τα δημόσια θεάματα.

Με πρόστιμο ή με κράτηση τιμωρείται όποιος διοργανώνει δημόσια θεάματα, θεατρικές ή άλλες δημόσιες παραστάσεις χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής, καθώς και όποιος παραβαίνει σχετικά με τέτοια θεάματα ή παραστάσεις τις διατάξεις που έχουν εκδοθεί από τις αρχές για τον τόπο, το χρόνο ή τον τρόπο της διεξαγωγής τους.

Άρθρο 420.
Παραβάσεις διατάξεων για τους δρόμους.

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις που έχει εκδόσει η αρμόδια αρχή και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις που αποσκοπούν στην ασφάλεια, την τάξη, την άνεση, την ησυχία ή την καθαριότητα στους δημόσιους δρόμους ή τις πλατείες ή στα νερά τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών.

Άρθρο 421.
Παράβαση διατάξεων για τους αιγιαλούς.

Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών τιμωρείται όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως τις αστυνομικές που έχουν εκδοθεί για να προστατεύσουν τους αιγιαλούς, τις όχθες θαλασσών, λιμνών ή ποταμών και τις φυτείες ή άλλες εγκαταστάσεις που υπάρχουν επάνω σ' αυτές.

Άρθρο 422.
Παραμέληση πρόληψης βλάβης από δηλητηρίαση.

Όποιος γνωρίζει ότι από τη χρήση κάποιου πράγματος μπορεί να προκύψει κίνδυνος δηλητηρίασης ανθρώπου ή ζώου και παραλείπει να προλάβει τον κίνδυνο με τα μέσα που είναι δυνατά σ' αυτόν τιμωρείται με κράτηση μέχρι δύο μηνών ή με πρόστιμο.

Άρθρο 423.
Παράνομη παρασκευή και παροχή δηλητηρίων.

Με κράτηση μέχρι δύο μηνών ή με πρόστιμο, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος: α) παρασκευάζει πουλεί ή χορηγεί με άλλον τρόπο δηλητήριο χωρίς την απαιτούμενη άδεια της αρχής· η παρ. 2 στοιχ. α' του άρθρου 414 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή· β) παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις τις σχετικές με την παρασκευή, πώληση ή άλλη χορήγηση δηλητηρίου ή γίνεται με κάποια από αυτές τις ενέργειες υπαίτιος οποιασδήποτε αμέλειας, από την οποία μπορεί να προκύψει βλάβη σε άλλον ή σε ξένο ζώο.

Άρθρο 424.
Παραβάσεις σχετικές με τη φύλαξη και τη μεταφορά δηλητηρίων.

Με τις ποινές του άρθρου 423, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος: α) κατέχει με οποιονδήποτε τρόπο δηλητήριο και δεν το φυλάσσει με επιμέλεια ώστε να αποφευχθεί κάθε αλλαγή του ή βλαβερή χρήση του· β) παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις, τις σχετικές με τη φύλαξη ή τη μεταφορά δηλητηρίου.

Άρθρο 425.
Επικίνδυνη για την υγεία συνάφεια.

Αν κάποιος που πάσχει από μεταδοτική ασθένεια έρχεται με άλλον σε τέτοια προσωπική συνάφεια από την οποία να μπορεί αμέσως να μεταδοθεί η ασθένεια, τιμωρείται με κράτηση μέχρι πέντε μηνών ή με πρόστιμο.

Άρθρο 426.
Παράβαση διατάξεων για τους νεκρούς.

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή για την προστασία της δημόσιας υγείας και οι οποίες αφορούν την έκθεση νεκρών σε κοινή θέα ή το χρόνο, τον τόπο ή τον τρόπο του ενταφιασμού τους τιμωρείται με κράτηση μέχρι δύο μηνών ή με πρόστιμο.

Άρθρο 427.
Παράβαση διατάξεων για την καθαριότητα.

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως της αστυνομικής που αφορούν την καθαριότητα η οποία πρέπει να τηρείται: α) στα νερά που χρησιμοποιούν ή όχι οι άνθρωποι: β) στα τρόφιμα που είναι εκτεθειμένα ή προορισμένα για πώληση· γ) στα καταστήματα ή στους χώρους παρασκευής ή πώλησης τροφίμων· δ) στην άσκηση οποιασδήποτε τέχνης, εμπορίου, βιομηχανίας ή άλλης εργασίας· και ε) γενικά σε κάθε σχέση, πράξη ή παράλειψη, από την οποία μπορεί να επηρεαστεί η δημόσια καθαριότητα, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών, αν άλλη διάταξη δεν τιμωρεί την πράξη βαρύτερα.

Άρθρο 428.
Ρύπανση.

Όποιος ρίχνει σε ανθρώπους ή σε ξένα σπίτια ή άλλα κτήρια ή σε ξένους περιφραγμένους χώρους ακαθαρσίες ή άλλα αντικείμενα που μπορούν να προκαλέσουν ενόχληση σε άλλον, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο 429.
Παράβαση διατάξεων για τα τρόφιμα.

1. Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών τιμωρείται όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και

ιδίως της αστυνομικής, που αφορούν: α) την υποβολή των τροφίμων στην εποπτεία ή στην εξέταση της αρχής· β) την υποχρέωση των εμπόρων να προμηθεύουν ή να αποθηκεύσουν τρόφιμα· γ) τον τόπο ή το χρόνο, το θεμιτό τίμημα ή άλλες λεπτομέρειες της πώλησής τους και γενικά τα σχετικά με το εμπόριο ή τη διάθεση των τροφίμων.

2. Η διάταξη της παρ. 1 δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που η παράβαση προβλέπεται από ειδική διάταξη.

'Αρθρο 430.
Παράβαση διατάξεων για την πρόληψη πλημμυρών.

'Οποιος παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή, και ιδίως η αστυνομική, για την αποφυγή των ζημιών που προκαλούνται από τα νερά τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών.

'Αρθρο 431.
Διατάραξη κυκλοφορίας.

'Οποιος παρεμποδίζει χωρίς δικαίωμα την κυκλοφορία σε τόπους κοινής χρήσης στη στεριά ή στα ύδατα ή με οποιονδήποτε τρόπο διαταράσσει ή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλειά της τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών, αν άλλη διάταξη δεν τιμωρεί βαρύτερα την πράξη αυτή.

'Αρθρο 432.
Παράνομη παρασκευή και παροχή εκρηκτικών υλών.

Με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή με πρόστιμο, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος: α) χωρίς την απαιτούμενη άδεια της αρχής παρασκευάζει, πουλεί ή παρέχει με άλλο τρόπο πυρίτιδα ή άλλη εκρηκτική ύλη ή εύφλεκτο πυροτέχνημα ή καυστική ύλη· η παρ. 2 στοιχ. α' του άρθρου 414 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση· β) παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις, τις σχετικές με την παρασκευή, πώληση ή άλλη χορήγηση, τη φύλαξη, τη μεταφορά ή τη χρήση κάποιου παρόμοιου αντικειμένου· ή γ) γίνεται σε κάποια απ' αυτές τις ενέργειες υπαίτιος οποιασδήποτε αμέλειας, από την οποία μπορεί να προκύψει βλάβη σε άνθρωπο ή σε ξένο πράγμα.

'Αρθρο 433.
Παράβαση διατάξεων για την προφύλαξη από τη φωτιά.

Με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή με πρόστιμο τιμωρείται, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, όποιος: α) κάνει απερίσκεπτη και αμελή χρήση της φωτιάς ή των μέσων φωτισμού, κατά τρόπο που να μπορεί να προκύψει από αυτήν βλάβη σε άνθρωπο ή σε ξένο πράγμα και β) παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή, και ιδίως η αστυνομική, για την αποτροπή του κινδύνου εμπρησμού.

'Αρθρο 434.
Παράβαση οικοδομικών διατάξεων.

Με κράτηση ή με πρόστιμο, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος: α) παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή, και ιδίως η αστυνομική, για την ασφάλεια ή την υγιεινή των οικοδομών ή γενικά για τη ρύθμιση της τάξης κατά την οικοδόμηση ή την αποτροπή των κινδύνων που μπορούν να προκύψουν από αυτή· β) κατά την οικοδόμηση γίνεται υπαίτιος οποιασδήποτε αμέλειας, από την οποία μπορεί να προκύψει βλάβη σε άνθρωπο ή σε ξένο πράγμα· γ) γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις που αναφέρονται στα στοιχ. α και β κατά την εκτέλεση κάποιου άλλου ανάλογου έργου ή κατεδάφισης.

'Αρθρο 435.
Πρόκληση κινδύνου με ζώα.

'Οποιος: α) αφήνει να περιφέρεται ελεύθερα άγριο ζώο ή ζώο που έχει επικίνδυνα ελαττώματα· β) παραλείπει να πάρει τα προφυλακτικά μέτρα που απαιτούνται για να αποτραπούν οι βλάβες από τέτοια ζώα, ή τα μέτρα που έχουν διαταχθεί από την αρμόδια αρχή· γ) διατηρεί επικίνδυνο άγριο ζώο χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής· δ) ερεθίζει σκυλιά εναντίον ανθρώπων, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών.

'Αρθρο 436.
Πρόκληση κινδύνου με όπλα.

Με κράτηση ή με πρόστιμο, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος σχετικά με την κατοχή, τη χρήση ή την παράδοση όπλου σε άλλον: α) παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και ιδίως της αστυνομικής· β) γίνεται υπαίτιος οποιασδήποτε αμέλειας έτσι ώστε να μπορεί να προκύψει απ' αυτήν βλάβη σε άλλον.

'Αρθρο 437.
Πρόκληση κινδύνου με λιθοβολισμό.

'Οποιος ρίχνει εναντίον ανθρώπων ή σε ξένα σπίτια ή άλλα κτήρια ή σε αυλές, κήπους ή περιφραγμένους χώρους ή σε τόπους όπου συνήθως διαμένουν ή συχνάζουν άνθρωποι πέτρες ή άλλα σκληρά αντικείμενα τα οποία μπορούν να προκαλέσουν βλάβη σε ανθρώπους ή ξένη ιδιοκτησία, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

'Αρθρο 438.
Παραλείψεις σχετικές με τη φύλαξη πηγαδιών κλπ.

Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών τιμωρείται όποιος σε μέρη όπου συχνάζουν άνθρωποι: α) αφήνει ασκέπαστα, απερίφρακτα ή με άλλο τρόπο αφύλακτα πηγάδια, υπόγεια, λάκκους, γκρεμούς ή άλλες εκβαθύνσεις, τεχνητές ή φυσικές έτσι ώστε να μπορεί να προκύψει απ' αυτά κίνδυνος για άλλον· β) τοποθετεί χωρίς αστυνομική άδεια παγίδες, μηχανήματα αυτόματης βολής ή άλλες ανάλογες εγκαταστάσεις, από τα οποία μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άλλον.

'Αρθρο 439.
Παραμέληση της εποπτείας παραφρόνων.

'Οποιος παραμελεί το καθήκον της εποπτείας παράφρονα έτσι που να μπορεί να προκύψει από την παραμέληση κίνδυνος για άλλον τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

'Αρθρο 440.
Επικίνδυνη μέθη.

1. 'Οποιος σε κατάσταση υπαίτιας μέθης προξενεί κίνδυνο σε πρόσωπο ή ουσιώδη διατάραξη της δημόσιας τάξης τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, ενώ ασχολείται με εργασίες που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή, περιάγει τον εαυτό του σε κατάσταση μέθης, καθώς επίσης και όποιος, ενώ είναι μεθυσμένος, ασχολείται με τέτοιες εργασίες.

'Αρθρο 441.
'Αρνηση γιατρών.

Γιατροί και μαίες που χωρίς δικαιολογημένο κώλυμα αρνούνται την εκτέλεση των έργων τους ή που αναφορικά με αυτήν γίνονται υπαίτιοι οποιασδήποτε αμέλειας από την οποία μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άλλον τιμωρούνται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

'Αρθρο 442.
Παραμέληση αναγγελίας εύρεσης νεκρού.

'Οποιος δεν ανακοινώνει αμέσως στις αρχές την ανεύρεση νεκρού τιμωρείται με πρόστιμο.

'Αρθρο 443.
Κρυφή και πρόωρη ταφή.

'Οποιος: α) χωρίς την απαιτούμενη άδεια της αρχής ενταφιάζει ή με οποιονδήποτε τρόπο εξαφανίζει ή ανατέμνει νεκρό, καθώς και όποιος β) παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή για να αποτρέψει την πρόωρη ταφή, την εξαφάνιση ή την ανατομή νεκρού, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών.

Άρθρο 444.
Παράλειψη της αναγγελίας ξένων κ.τ.λ.

Όποιοι παραβαίνουν τις αστυνομικές διατάξεις για τη σημείωση ή την αναγγελία στην αρχή των ξένων στους οποίους παρέχουν κατάλυμα ή εκμισθώνουν κατοικία τιμωρούνται με πρόστιμο ή με κράτηση, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

Άρθρο 445.
Παράβαση διατάξεων για τους ιδιωτικούς υπαλλήλους.

Όποιος παραβαίνει τις αστυνομικές διατάξεις που αφορούν ιδιωτικούς υπαλλήλους ή υπηρέτες τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο 446.
Παράνομη κατασκευή κλειδιών κ.τ.λ.

Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών τιμωρούνται: α) οι κατασκευαστές κλειδιών και οι άλλοι τεχνίτες ή έμποροι που χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής παραδίδουν σε οποιονδήποτε αντικλείδια ή άλλα εργαλεία που ανοίγουν κλειδαριές· β) οι κατασκευαστές κλειδιών και οι άλλοι τεχνίτες που: αα) κατασκευάζουν κλειδιά για πόρτες, θαλάμους ή αποθηκευτικούς χώρους χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής ή χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου κατοικίας ή άλλου ακινήτου ή κινητού ή του αντιπροσώπου του κατόχου· ββ) ανοίγουν κλειδαριές οποιουδήποτε είδους όταν τους το ζητήσει κάποιος, χωρίς να έχουν την εντολή της αρχής ή χωρίς να βεβαιωθούν ότι εκείνος που τους ζητεί να ανοίξουν τα πράγματα είναι ο κάτοχός τους ή ο αντιπρόσωπός του.

Άρθρο 447.
Παραβάσεις σχετικές με τα μέτρα και τα σταθμά.

Με πρόστιμο ή με κράτηση, αν άλλη διάταξη δεν τιμωρεί βαρύτερα την πράξη τιμωρούνται:

α) οι επαγγελματίες που θα βρεθούν να έχουν ζυγαριές, μέτρα ή σταθμά που είναι κατάλληλα για την άσκηση του επαγγέλματός τους, δεν έχουν όμως το νόμιμο σήμα για την ακρίβειά τους σύμφωνα με το νόμο ή που είναι πράγματι ανακριβή· β) όποιοι παραβαίνουν τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και ιδίως της αστυνομικής για τις ζυγαριές, για τα μέτρα και τα σταθμά.

Άρθρο 448.
Παραβάσεις σχετικές με τις διατιμήσεις.

Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 429 και κάθε άλλης ειδικότερης διάταξης του νόμου, παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής για τις διατιμήσεις, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο 449.
Κατασκευή και πώληση ειδών χωρίς σήμα.

Όποιος κατασκευάζει ή πουλεί χρυσά ή ασημένια είδη που δεν έχουν το νόμιμο σήμα τιμωρείται με πρόστιμο.

Άρθρο 450.
Πρόκληση κινδύνων σχετικών με την κυκλοφορία νομισμάτων.

Με πρόστιμο τιμωρείται όποιος: α) κατασκευάζει, πουλεί ή θέτει με οποιονδήποτε τρόπο σε κυκλοφορία αντικείμενα που μοιάζουν τόσο πολύ με χρυσά ή ασημένια νομίσματα, με χαρτονομίσματα ή με έγγραφα που εξομοιώνονται κατά το άρθρο 214 με χαρτονομίσματα, ώστε να είναι δυνατό να εκληφθούν ως γνήσια· β) κατασκευάζει σφραγίδες, ανάγλυφα, πλάκες ή άλλες μήτρες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή κάποιου από τα αντικείμενα του στοιχείου α'.

Άρθρο 451.
Παράνομη κατασκευή νομισματοκοπικών εργαλείων.

Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών τιμωρείται όποιος χωρίς έγγραφη άδεια της αρχής κατασκευάζει, προμηθεύεται ή παραδίδει σε άλλον εκτός από την αρχή ή το νόμιμο δικαιούχο: α) σφραγίδες, ανάγλυφα, πλάκες ή άλλες μήτρες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή μεταλλικών ή χάρτινων νομισμάτων ή εγγράφων που εξομοιώνονται κατά το άρθρο 214 με χαρτονομίσματα, επίσημων ενσήμων (άρθρο 218), δημόσιων βεβαιώσεων ή πιστοποιήσεων· β) αποτυπώματα των μητρών ή υποδείγματα των παραπάνω επίσημων εγγράφων, βεβαιώσεων ή πιστοποιητικών.

Άρθρο 452.
Άρνηση αποδοχής νομισμάτων.

Όποιος αρνείται να δεχτεί για πληρωμή νομίσματα που έχουν νόμιμη κυκλοφορία στο κράτος τιμωρείται με πρόστιμο.

Άρθρο 453.
Παράνομη κατασκευή ιδιωτικών σφραγίδων.

Με πρόστιμο τιμωρείται όποιος με παραγγελία άγνωστων ή αναξιόπιστων προσώπων και χωρίς να εξετάσει λεπτομερέστερα και να εξασφαλιστεί από ενδεχόμενη κατάχρηση κατασκευάζει ή παραδίδει ιδιωτικά σύμβολα ή σφραγίδες ή τύπους συναλλαγματικών που χρησιμοποιούν ορισμένοι εμπορικοί οίκοι.

Άρθρο 454.
Παράβαση διατάξεων για τα ενεχυροδανειστήρια.

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής τις σχετικές με τα ενεχυροδανειστήρια τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Άρθρο 455.
Απόκρυψη ανθρωποκτονίας.

Όποιος διέπραξε ανθρωποκτονία που μένει ατιμώρητη σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 22 και 25 και δεν την ανάγγειλε αμέσως στην πλησιέστερη αρχή τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο 456.
Μείωση εκτάσεων.

1. Όποιος με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα μειώνει ξένο ακίνητο, δημόσια ή ιδιωτική οδό ή πλατεία ή τα σύνορα που διαχωρίζουν τις ιδιοκτησίες, με σκάψιμο, όργωμα ή με άλλον τρόπο, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών.

2. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση, εκτός αν πρόκειται για κοινόχρηστη οδό ή πλατεία.

Άρθρο 457.
Παραβίαση στέρησης δικαιώματος.

Όποιος στερήθηκε οριστικά ή πρόσκαιρα κάποιο συγκεκριμένο δικαίωμα εξαιτίας καταδίκης του για έγκλημα και παρ' όλα αυτά το ασκεί τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 458.
Παραβάσεις διοικητικών διατάξεων.

Όποιος με πρόθεση παραβαίνει επιτακτική ή απαγορευτική διάταξη διοικητικών νόμων τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή ή και με τις δύο αυτές ποινές, αν η ειδική διάταξη αναφέρεται σ' αυτό το άρθρο ως προς την ποινική κύρωση της παράβασης.

Άρθρο 459.
Παράβαση αστυνομικών διατάξεων.

Όποιος παραβαίνει αστυνομική διάταξη που αφορά άλλο αντικείμενο ή άλλον σκοπό εκτός από εκείνους που μνημονεύονται ειδικά στο προηγούμενο κεφάλαιο τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

ΤΡΙΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 460.

Ο Ποινικός Κώδικας αρχίζει να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 1951.

Άρθρο 461.

Από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα καταργείται ο Ποινικός Νόμος της 3ης Νοεμβρίου 1836, καθώς και κάθε διάταξη που τροποποιούσε αυτόν το Νόμο.

Άρθρο 462.

Όπου ο Στρατιωκός Ποινικός Κώδικας και άλλοι ειδικοί νόμοι παραπέμπουν σε άρθρα του καταργούμενου Ποινικού Νόμου οι παραπομπές αυτές από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα θεωρείται ότι γίνονται στις αντίστοιχες διατάξεις αυτού του Κώδικα.

Άρθρο 463.

Οι ποινές κράτησης, φυλάκισης, ειρκτής, πρόσκαιρων και ισόβιων δεσμών που προβλέπονται στους ειδικούς ποινικούς νόμους εννοούνται και εφαρμόζονται από την έναρξη της ισχύος αυτού του Ποινικού Κώδικα σύμφωνα με τα άρθρα του 51 έως 55. Η ειρκτή και τα πρόσκαιρα δεσμά αντιστοιχούν στην πρόσκαιρη κάθειρξη, τα ισόβια δεσμά στην ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο 464.

Τα όρια των ποινών που προβλέπονται στους ειδικούς νόμους εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 465.

Δεν θίγονται οι διατάξεις των ειδικών νόμων σύμφωνα με τις οποίες εκτός από αυτόν που καταδικάστηκε ευθύνεται και τρίτος για την πληρωμή χρηματικής ποινής ή χρηματικής ικανοποίησης.

Άρθρο 466.

Δεν θίγονται οι διατάξεις των ειδικών νόμων με τις οποίες καθορίζονται παρεπόμενες ποινές ή και άλλες συνέπειες εκτός από αυτές που προβλέπει ο Ποινικός Κώδικας.

Άρθρο 467.

Στις περιπτώσεις που ειδικοί νόμοι τιμωρούν την απόπειρα και τη συνέργεια με ποινή ίδια με την ποινή του τελειωμένου εγκλήματος ο δικαστής μπορεί να επιβάλει ηπιότερη ποινή σύμφωνα με το άρθρο 42 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 468.

Στις περιπτώσεις που ειδικοί νόμοι ορίζουν χρόνο παραγραφής διαφορετικό από αυτόν που αναγράφεται στο άρθρο 111 του Ποινικού Κώδικα ως χρόνος παραγραφής θεωρείται η προθεσμία που ορίζουν αυτοί οι νόμοι για την οριστική παραγραφή, αν αυτή η προθεσμία είναι τουλάχιστον ενός έτους. Διαφορετικά ο χρόνος παραγραφής είναι ενός έτους. Όταν οι ειδικοί νόμοι δεν ορίζουν προθεσμία οριστικής παραγραφής, ως χρόνος παραγραφής των αξιόποινων πράξεων που προβλέπονται σ' αυτούς ορίζεται ο χρόνος που καθορίζει το άρθρο 111 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 469.

Οι ποινές στέρησης της ελευθερίας που έχουν επιβληθεί αμετακλήτως σε ανηλίκους που δεν είχαν συμπληρώσει το 17ο έτος της ηλικίας τους όταν τελέστηκε η πράξη θεωρούνται από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα ποινή περιορισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα· για τον περιορισμό αυτόν μέγιστο όριο είναι η διάρκεια της ποινής που καθορίζει η απόφαση και ελάχιστο όριο το μισό αυτού του χρόνου με εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 127 και των διατάξεων των άρθρων 129 και 132 του Κώδικα. Αν η ποινή που επιβλήθηκε είναι θάνατος ή ισόβια δεσμά, η ποινή αυτή μετατρέπεται αυτοδικαίως σε ποινή περιορισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα· μέγιστο όριο του περιορισμού αυτού είναι είκοσι έτη και ελάχιστο δέκα έτη.

Άρθρο 470.

Στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 5 του Νόμου 5017/1931 τα ελληνικά ποινικά δικαστήρια εκδικάζουν κακουργήματα ή πλημμελήματα που τελέστηκαν σε ξένα αεροσκάφη, αν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 6 και 7 του Ποινικού Κώδικα. Στις περιπτώσεις γ' και δ', η δίωξη γίνεται πάντοτε σύμφωνα με τους ελληνικούς ποινικούς νόμους, ανεξάρτητα από τους νόμους του κράτους της εθνικότητας του αεροσκάφους.

Άρθρο 471.

Δεν θίγονται οι διατάξεις: 1) του νόμου ΤΟΔ' του 1871 «περί καταδιώξεως της ληστείας»· 2) του Νόμου ΓΩΛΣΤ' του 1911 «περί ζωοκλοπής και ζωοκτονίας»· 3) οι διατάξεις για τη φθορά δάσους κλπ. του άρθρου 219, του νόμου 4173 «περί δασικού κώδικος», καθώς επίσης και όλες οι ειδικές ποινικές διατάξεις αυτού του νόμου, εκτός από εκείνες που προβλέπει το άρθρο 473 οι οποίες καταργούνται· 4) οι διατάξεις για την αγροτική κλοπή, την αγροτική φθορά και τη μετακίνηση ορόσημων του αν. ν. 1010 του 1939 «περί κώδικος αγροτικής ασφαλείας»· 5) οι ποινικές διατάξεις του ν. δ. 136 του 1946 «περί αγορανομικού κώδικος» όπως όλες οι ανωτέρω διατάξεις τροποποιήθηκαν μεταγενέστερα· 6) οι διατάξεις του αν. ν. 375 του 1936 «περί τιμωρίας των εγκλημάτων κατασκοπείας και των εγκληματικών ενεργειών των απειλουσών την εξωτερικήν ασφάλειαν της χώρας», όπως ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.

Άρθρο 472.

Διατηρούνται προσωρινά σε ισχύ για όση χρονική διάρκεια αυτές προβλέπουν οι διατάξεις: 1) των άρθρων 2 και 3 του νόμου 453 του 1945 «περί λήψεως μέτρων προς εμπέδωσιν της δημοσίας ασφαλείας»· 2) του άρθρου 5 της Συντακτικής Πράξης 19 του 1945 «περί τροποποιήσεως ποινικών τινων διατάξεων»· 3) του Γ' Ψηφίσματος του 1946 «περί εκτάκτων μέτρων αφορώντων την δημοσίαν τάξιν»· όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με μεταγενέστερες διατάξεις και 4) κάθε άλλη ειδική ποινική διάταξη που ισχύει για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 473.

1. Από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα καταργούνται: α) όλες οι διατάξεις που περιέχονται σε ειδικούς νόμους και ρυθμίζουν το μέτρο της ποινής σε περίπτωση συρροής και υποτροπής· και β) οι διατάξεις που αποκλείουν την εφαρμογή της προσωρινής απόλυσης από τις φυλακές, της αναστολής της εκτέλεσης της ποινής υπό όρο και της μετατροπής της κράτησης ή της φυλάκισης σε πρόστιμο ή χρηματική ποινή.

2. Καταργούνται επίσης οι εξής διατάξεις:

1. Ο νόμος 811 του 1917 «περί προσωρινής απολύσεως εκ των φυλακών των καταδίκων», όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, εκτός από τα άρθρα του 8, 10 και 11.

2. Ο νόμος ΓΩΙΗ' «περί αναστολής της εκτελέσεως της ποινής», όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

3. Το ν.δ. της 4 Ιουλίου 1933, όπως τροποποιήθηκε με το νόμο 5986 που το επικύρωσε και με τον α.ν. 1294 του 1938 (εκτός από τα άρθρα του 15—19).

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 102 του νόμου 1165 «περί τελωνειακού κώδικος», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του αν. ν. 2081 του 1939.

5. Τα άρθρα 3 και 10 του νόμου ΓϡΜΔ «περί φυγοδικίας».

6. Το άρθρο 27 παρ. 9 του νόμου 971 του 1917 «περί φορολογίας οινοπνεύματος», όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

7. Τα άρθρα 1, 2 και 3 του νόμου 5096 «περί συμπληρώσεως διατάξεων τινών του Ποιν. Νόμου».

8. Η διάταξη του άρθρου 1 εδάφιο 3 του νόμου ΓϡΝ «περί της εκ των αυτοκινήτων ευθύνης», σύμφωνα με την οποία επιβάλλεται χρηματική ποινή στον κάτοχο του αυτοκινήτου σε περίπτωση αδικήματος που καταλογίζεται στον οδηγό.

9. Ο νόμος ΑΡΚΒ «περί αδικημάτων κατά της ασφαλείας σιδηροδρόμων», εκτός από το άρθρο 5.

10. Το άρθρο 1 του νόμου ΑΡΟΒ «περί ασφαλείας και αστυνομίας των σιδηροδρόμων».

11. Το άρθρο 5 του νόμου ΓΩΛΖ «περί συμβατικού τόκου, τοκογλυφίας και αισχροκερδείας».

12. Το άρθρο 34 εδ. δ' του νόμου 3632 «περί χρηματιστηρίων αξιών».

13. Τα άρθρα 9—10 του νόμ. 3090 «περί τροποποιήσεως της περί φυλακών νομοθεσίας».

14. Τα άρθρα 9—10 του νόμ. 202 «περί τροποποιήσεως διατάξεων δικ. οργανισμού».

15. Το άρθρο 60 του νόμου 6094 «περί οργανώσεως της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών κλπ.».

16. Ο νόμος 755 του 1917 «περί αδικημάτων τινών κατά της ασφαλείας της χώρας και της κοινής ησυχίας».

17. Ο νόμος 1592 «περί μονομαχίας» εκτός από τα άρθρα 7—8.

18. Ο νόμος 2111 «περί αδικημάτων κατά της ελευθερίας της εργασίας».

19. Το άρθρο 1 του νόμου 2918 «περί τροποποιήσεως Νόμου ΓΦΑ και 389 περί Λιμενικού Ταμείου Πειραιώς».

20. Τα άρθρα 1—7 του νόμου 1681 «περί αλητείας και επαιτείας».

21. Τα άρθρα 4 και 5 του νόμου 1682 «περί προστασίας των εις επαιτείαν, αλητείαν κλπ. εκδότων ανηλίκων».

22. Τα άρθρα 66, 67, 68 του ν. δ/τος της 17 Ιουλίου 1923/16 Αυγούστου 1923 «περί σχεδίου πόλεων, κωμών και συνοικισμών κλπ.».

23. Οι παράγραφοι 1, 2, 3 του άρθρου 13 του νόμου 3316 «περί υδρεύσεως Αθηνών—Πειραιώς».

24. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 7 του ν.δ. 5/20 Μαΐου 1926 «περί δικηγόρων».

25. Η παράγραφος 5 του άρθρου 7 του νόμου 4862 «περί των ξένων σχολείων».

26. Ο νόμος 4092 «περί προστασίας περιουσιακών δικαίων» εκτός από το άρθρο 3.

27. Ο αριθμός 7 του άρθρου 232 του ν.δ. 11 Μαρτίου 1929 «περί δασικού κώδικος», που επικυρώθηκε με το νόμο 4173 του 1929.

28. Τα άρθρα 41 έως 45 του νόμου 4277 «περί τηλεγραφικής ανταποκρίσεως», καθώς επίσης και το άρθρο 2 του νόμου 4275 «περί τηλεφωνικής ανταποκρίσεως», όσο μ' αυτό επεκτείνονται αυτά τα άρθρα 41 έως 45 και στις τηλεφωνικές επικοινωνίες.

29. Οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 8 του νόμου 4332 «περί κυρώσεως της μεταξύ Δημοσίου και Εθνικής Τραπέζης συμβάσεως περί συστάσεως και λειτουργίας της Αγροτικής Τραπέζης».

30. Ο αριθμός 6 του άρθρου 24 του Π.Δ. 23/28 Νοεμβρίου 1929 «περί κωδικοποιήσεως των περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών διατάξεων», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του αν. ν. 1966 του 1939.

31. Τα άρθρα: 14, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του νόμου 6243/1934, και 15 του νόμου 4581 «περί ταχυδρομικής ανταποκρίσεως» και το άρθρο 9 του νόμου 6243/1934, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 2 του αν. ν. 1814 του 1939.

32. Ο αριθμός 1 του άρθρου 72 και το άρθρο 73 του νόμου 4639 «περί αναγκαστικών συνεταιρισμών εγγείων βελτιώσεων».

33. Τα άρθρα 57, 59, 61 του νόμου 4755 «περί κώδικος νόμων περί τελών χαρτοσήμου».

34. Από το νόμο 4841 «περί αυτοκινήτων, κυκλοφορίας αυτών και υποχρεώσεων των οδηγών», το όγδοο εδάφιο του στοιχείου β' του αριθμού 11 του άρθρου 42, το οποίο αναφέρεται στη σωματική βλάβη που προκαλεί εισπράκτορας από αμέλεια και το τελευταίο εδάφιο του αριθμού 8 του άρθρου 43, το οποίο αναφέρεται στην ανθρωποκτονία από αμέλεια που τελεί εισπράκτορας.

35. Το άρθρο 58 του νόμου 4971 «περί οργανισμού του Σώματος της Αστυνομίας Πόλεων».

36. Το άρθρο 16 του νόμου 6015 «περί πυροσβεστικής υπηρεσίας».

37. Η παράγραφος 2 του άρθρου 107 του αν. ν. 7/8 Ιουνίου 1935 «περί οργανισμού της Χωροφυλακής».

38. Ο αριθμός 3 του μόνου άρθρου του νόμου 5004 «περί αστυνομικών διατάξεων του Διευθυντού του Ναυστάθμου».

39. Τα άρθρα 4 έως 10 του νόμου 5016 «περί κυρώσεως της εν Γενεύη υπογραφείσης την 20 Απριλίου 1929 Διεθνούς συμβάσεως περί λήψεως των αναγκαίων μέτρων προς καταστολήν της παραχαράξεως και κιβδηλίας και καθιερώσεως των κατά των περί το νόμισμα εγκλημάτων επιβαλλομένων ποινών».

40. Τα άρθρα 10, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20 έως και 28 του νόμου 5060 «περί Τύπου, προσβολών της τιμής εν γένει και άλλων σχετικών αδικημάτων», το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 3 και το άρθρο 4 του νόμου 5999 «περί τροποποιήσεως του νόμου 5060».

41. Το άρθρο 13 του νόμου 5425 «περί τροποποιήσεως των περί εμμίσθων υποθηκοφυλακείων διατάξεων».

42. Τα άρθρα 3 και 4 του νόμου 5458/1932 «περί απεργίας δημοσίων υπαλλήλων, υπηρετών κ.λπ.».

43. Το άρθρο 4 του νόμου 6439/1934 «περί μεταρρυθμίσεως δικαστικών αποφάσεων καταδικαζουσών εις καταβολήν περιοδικών παροχών και περί τιμωρίας της παραβάσεως της προς διατροφήν υποχρεώσεως».

44. Το άρθρο 5 του αν. ν. της 19ης Νοεμβρίου 1935 «περί μεταρρυθμίσεως και συμπληρώσεως της περί παρασήμων νομοθεσίας» όπως τροποποιήθηκε.

45. Το άρθρο 9 του νόμου ΑΠΒ «περί των αδικημάτων και της ασφαλείας των υποβρυχίων καλωδίων».

46. Ο νόμος ΒΤ «περί παραποιήσεως γραμματοσήμων κλπ. ξένων κρατών».

47. Το πέμπτο εδάφιο του άρθρου 13 του νόμου 5911 «περί διδακτικών βιβλίων».

48. Τα άρθρα 15 έως και 25 του Ν. Δ/τος της 13 Δεκεμβρίου 1923 «περί ποινικού και πειθαρχικού κώδικος του Εμπ. Ναυτικού».

49. Τα άρθρα 1 και 2 του νόμου 1390/1944 «περί τροποποιήσεως του νόμου 2135 περί εκδικάσεως των εγκλημάτων των ανηλίκων».

50. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του αν. ν. 2724/1940 «περί οργανώσεως και λειτουργίας αναμορφωτικών καταστημάτων».

Γενικά καταργείται κάθε διάταξη που περιέχεται σε ειδικούς νόμους, αν αφορά θέματα που τα ρυθμίζει ο Ποινικός Κώδικας στο ειδικό μέρος του.

Στον Υπουργό Δικαιοσύνης αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Αθήνα, 23 Μαΐου 1985

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΝΟΥΓΕΡΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ